

ersin kaya

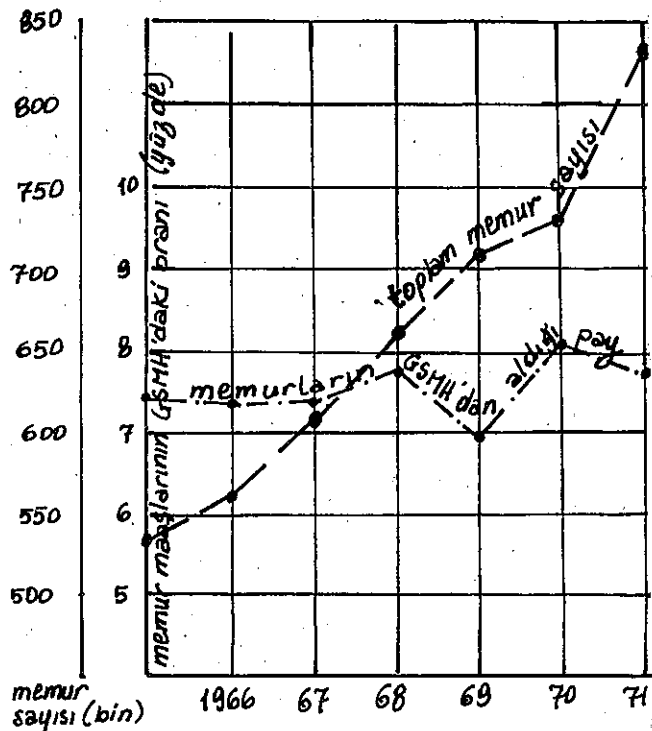
Her toplum, kendisini oluşturan sınıf ve tabakaların örgütlü güçlerinin bir dengesini yansıtır. Belirli bir anda gözlenen toplumda, ekonomik ilişkilerde bulundukları konuma, bu konumun maddi avantajlarına ve avantajların binlerce kullanılmasıyla bağlı olarak, sınıf ve tabakaların yerleştiği görülür. Toplumsal yapıda alınan yere göre, toplumsal nimetlerinden yararlanan oranı da değişir kuşkusuz. Türkiye benzeri toplumlarda sermaye kesimi, egemenliğin ve örgütlü ağırlığının sonucu olarak ulusal gelirin, yani toplumun üretken kesiminin tüm ürettiklerinin, büyük çoğunluğuna el koyabilmektedir. Çalışanlar kesimi ise gerçekte değer yaratıcı ve üretici olmalarına karşılıklı ulusal gelirden aldıkları daha az payla yetinmek zorundadırlar.

Ancak toplumsal denge değişmez değildir. Tersine toplumsal yapının belirgin niteliği sürekli bir değişim içinde olmasıdır. Ekonomik yapının nicel değişmesi, büyümesi, toplumsal yapıyı da geliştirir. Kurulan her yeni fabrika, açılan her üretim ünitesi yeni işçilere, teknik elemanlara, hizmetlilere ihtiyaç duyulan birer alandır. Önceki dönemin mülksüzleşmiş yoksul köylüleri, küçük atölye sahipleri yenilenen yapıda kendilerine denk düşen görevleri alırlar. Örneğimizdeki yoksul köylülerin ve atölye sahiplerinin azalıp işçilerin ve hizmetlilerin çoğalması bir nicel değişimdir. Ekonomik gelişmenin doğurduğu nicel değişim bilinç olgusunun işin içine girmesiyle toplumsal yapıda da değişikliklere yol açar. Çıkarları ortak olan gruplar birlikte amaçlarına ulaşmak üzere biraraya gelirler, buna örgütlenme diyoruz.

Sendikalaşma, bu tür örgütlenmelerden biridir. Ve grev ve toplu sözleşme hakkı, dayanışma grevi, genel grev gibi demokratik haklarla güçlenmiş sendikal haklar çalışanların, toplumsal dengede hak ettikleri yeri almalarına yardımcı, önemli bir silahtır.

Teknik elemanların en ileri sendikal haklara kavuşmaları isteği örgütlerimizce birçok kez dile ge-

tırıldı. Sendikalaşma örgütlenme yolunda, TÜTE'din kurulması, Birinci ve İkinci Teknik Eleman Kurultayları gibi önemli adımlar atıldı. Her yeni adımda, karşılaşılan sorunlara, temeli pratikteki deneylerden oluşan çözümler getirildi. Denilebilir ki, teknik elemanların sendikalaşması sorununun nasıl gerçekleşeceği de ana hatlarıyla bellidir artık.

Türkiye'de **toplam** memur sayısı ile memurların ulusal gelirden aldıkları payı gösteren grafik (1)

Biz bu yazıda demokratik, haklarına nispeten kavuşmuş bir kesim olan sendikacı işçilerle, dernek kurmaktan ötede örgütlenme özgürlüğüne layık görülmeyen memur kesiminin ekonomik durumlarını karşılaştıracamız.

MEMURLAR ÇOĞALIYOR, MAAŞLAR AZALIYOR

Yukarıdaki grafikte 1965-73 yılları arasında Türkiye'de toplam memur sayısının değişimi ve memurların gayri safi milli hasıladan aldıkları pay görülüyor. Grafiğin gösterdiği gerçek şudur: Türkiye'de memurların sayısı 1965 te 548 bin iken sürekli artarak 1973 de 850 bine çıkmıştır. Memur kesiminin gsmh dan aldığı pay ise başlangıçta %7,6 iken 1969 da % 6,9'a düşmüştü, 1970 de birdenbire %8,1'e yükselmiştir. 8 yıl sonunda memurlara verilen pay yine 1965 teki kadardır. Buradan kabaca şu sonuca varılmaktadır: Ulusal gelirden memurlara ayrılan pay aşağı yukarı hep aynıdır, ama bu payı bölüşen memur sayısı çoğaldığına göre memur başına düşen gerçek gelir azalmaktadır.

Memurların durumunu gösteren bir başka incelemede de şu bilgilere rastlıyoruz (2):

8. Derece			Geçinme
Yıllar	Maaş (TL)	Endeks	Endeksi
1961	945.—	100,0	100,0
1972	2 100.—	222,2	237,2
1974	2 400.—	254,0	341,9

Kamu sektörüne giren mühendislerin maaş almaya başladığı 8. derecede 1961 yılındaki maaşlar 100 kabul edildiğinde 1974'teki maaşlar 254'e yükselmiştir. Yine başlangıçta 100 kabul edilen geçinme endeksi ise 1974'te 341,9'a ulaşmıştır. Memur maaşları ile geçim endeksi arasındaki uçurumun nasıl giderek büyüdüğü buradan da görülmektedir.

Sonuç: 8 de

MEYAK RAPORU

kaynak olarak kullanılmaktadır. Bu kesime, kaynak transferi için bu fon varlığını, memura yararı olmayacağı ortada olan tahvillere yatırmaktadır. Şimdi güdülen asıl amaç, memur sırtından özel girişimcilere yarar sağlamaktır. Devlet, bu güne kadar devam ettirdiği uygulamasıyla bunu kanıtlamıştır. Artık o sebeple, devletin Meyak'ın kuruluş kanununu çıkara-acağı düşünülemez. Kısa bir gelecekte, devlet bu kesin-tiyi tıpkı tasarruf bonolarında olduğu gibi vergiye dönüştürecektir.» tarzındaki görüşleri kuşku ile kar-şılıdığımızı belirtmekle birlikte, bu konuya ileri say-falarda devletin bu fon üzerinde tasarruf hakkı olup olmadığı noktasından devam eden değerlendirmizden; ki-şisel görüşümüzü açıklamadan geçiyoruz.

Ancak, her zaman müşahade ettiğimiz bir kuşku-muzu açıklıkla ortaya koymayı yararlı sayıyoruz.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu 19.7.1965 tarihinde kabul edilmiş; bütünüyle yürürlüğe girmesi 30.11.1970 tarihinde mümkün olmuştur. Bunun gibi, Meyak kesintileri 1.3.1970 tarihi itibarıyla yapılmaya başlanmış, özel kanunu beş yıl geçmesine rağmen hala çıkarılmamıştır. Garip bir benzerlik, memur lehine uygulamalarda hep böyle bir isteksizlik, hep böyle uzun yıllara ulaşan gecikmeler... Esasında devlet Memurları Kanununun beş yıl gecikme ile yürürlüğe girmesini anlayışla karşılamak mümkündür. Ancak, bu anlayışı memur yardımlaşma kurumu için göstermek mümkün değildir. Zira, devlet memurları kanunun uygulanması devletin mali olanaklarına bağlı iken, Memur Yardımlaşma Kurumunun teşkili böyle bir fedakârlığı da gerektirmemektedir.

İşte bu kuşku 800 bin memurun duyduğu bir kuş-
kudur.

Görülüyorki MEYAK meselesine nereden bakılırsa bakılsın, karşımıza memurun en büyük bir sorunu olarak çıkmaktadır.

IV— KONU SEBEBİYLE ANAYASA VE DEVLET MEMURLARI YASASINDAN SAPMALAR - KESENEKLERİN YASAYA AYKIRI OLARAK ALINDIĞINA DAİR GÖRÜŞLER İLE KARŞIT GÖRÜŞLER

MEYAK kesintileri bakımından, Anayasa ve Devlet Memurları Yasasından sapmalar pek çok defalar olmuştur. Ama bu sapmalarda, memur kitlesi aleyhine açık bir niyetle hareket edilmediğine yukarıdaki satırlarda değindik. Şayet bir niyet varsa, bu niyeti

800 bin memurdan hiç birisi bilemeyeceği için, böyle bir niyeti konumuz dışında tutuyoruz.

1961 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sı «Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz» diyerek temel bir ilke koymuştur. (Madde - 12)

Benzeri nitelikteki Ordu Yardımlaşma Kurumu, kanunun kabulünden iki ay sonra faaliyete geçmiştir. Devletin sicil kesimine ait MEYAK kanunu, kesinti beş yıldan fazla bir süre yapılmış olmasına rağmen halen çıkarılmamıştır.

205 sayılı kanunla kurulan Ordu Yardımlaşma Kurumunun gelirlerine çok sayıda vergi muafiyeti tanınmışken; memura beş yıldır hiç bir yarar sağla-mayan MEYAK kesintisinden dahi gelir vergisi ke- silmektedir. Sivil kesimdeki memurun kullanamadığı, tasarruf edemediği, eline geçmeyen keseneklerden gelir vergisi kesilmektedir. Yani bir anlamda meto- zori kesilen bir vergiden, başka bir vergi kesilmek- tedir. Devletin askeri personeli kendi maaşından ke- silip oluşan kurum varlığından sayısız yararlar sağ- larken, sivil kesimdeki memurun maaşından kesilip oluşan, milyarlara varan hatta OYAK varlığını da aşan kesintilere el bile sürdürülmemektedir.

İşte bu kanımızca konu dolayısıyla Anayasa'dan önemli bir sapmayı gösterir. Etkileri Türk toplumunun temelinde görülebilen, devlet adaleti ile asla bağdaşmayacak bir sapma...

190 ncı madde kurumun özel kanununu çıkarmak için yürütme ve yasama organına 31.7.1971 tarihine kadar süre tanımıştır. Şu veya bu nedenle kanun bu güne kadar çıkarılmamıştır. Böylece, süresinde özel kanununun çıkarılmamasıyla amaçtan büyük bir sapma olduğu gibi 31.7.1971 tarihinden sonra da kesintiye devam olunması, artık uygulamadan bir sapma değil; devletin yasa dışı bir tasarrufu olarak ortaya çıkmıştır.

657 sayılı kanunun bir talihsizliğe, sevk ettiği hükümlerin bir kısmının yek diğeri ile çelişkili olduğu intibağını vermesinden ileri gelmektedir. 31.7.1971 tarihinden sonra kesilmiş olan MEYAK kesintilerinin kanunsuz olduğu yolunda yaygın bir görüş vardır.

Bu görüş sahiplerine göre «kanun kuvvetinde çeşitli kararnameleler çıkmıştır. Bu kararnamelerin hiçbirinde MEYAK kesintilerinin tabi olduğu esas vesul değiştirilmemiştir. Sözü edilen kararnamelerin

getirdiği tek yenilik, haklarında emeklilik hükümleri uygulanan yada ölmüş olanların varislerine keseneklerin geri verileceğine dair hüküm sevk etmiş olmasıdır. «Bu görüş sahiplerinin tezini daha açık bir şekilde ortaya koyalım.

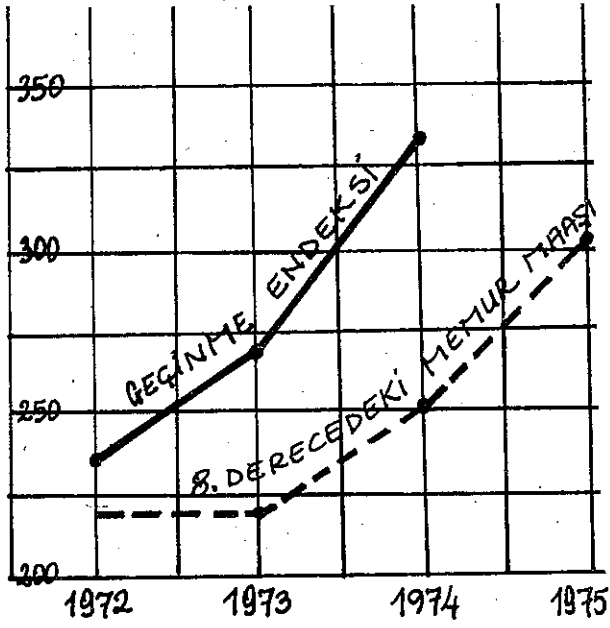
•Memur Yardımlaşma Kurumu Kesenəğinin ke-
silmesi bazı şartlara bağlanmıştır. Bu şartların özü
memura fayda sağlayacak birtakım vecibelerin yeri-
ne getirilmesidir. Konut, ihtiyaç maddeleri v.b.

Binaenaleyh, 31.7.1971 tarihinden sonra memur maaşından, memurun rızası hilafına Memur Yardım-
laşma Kurumu kesintisi diye kesilmiş olup, tüm ke-
sintiler kanunsuzdur. O nedenle kendisinden kesinti
yapılan memura iadesi gerekir. Kanunsuz olarak bu
kesintiyi yapan tahakkuk idaresi de, sayman da so-
rumludur.»

Kişisel kanımız, bu konuda yasal bir boşluk bulunduğudur. 31.7.1971 tarihinden sonra yapılmış kesintilerin meşruluğu üzerinde herkes gibi bizim de kuşquamız büyüktür. Nitekim Sayıştay mensupları o gerekçe ile maaşlarından meyak kesintisi kestirmektedir. Esasen ek geçici 20 nci maddenin özel kanunu çıkıncaya kadar kesinti yapılır tarzındaki hükmünü, özel kanunu çıkarılmadan da 20 sene, 30 sene devam edeceği şeklinde anlamıyoruz.

Devletin bir an evvel kalkınmasını arzu ettiği sektörlerin bu fonda biriken mali kaynakla sübvans edileceği tarzındaki görüşü çok çarpık buluyoruz. Zira bu fon, bir vergiden oluşmamaktadır. Memur zümresinin şahsi varlığıdır. Karşı görüş sahiplerinin dayandığı madde, adı üstünde geçici bir maddedir. Bir intibak maddesidir. Asli maddede belirtilen şartın tahakkukuna kadar hukuki geçerliliği olan bir maddedir. Bu nedenle 31.7.1971 tarihinden sonra yapılmış tüm kesintilerin, memurun rızası olsa da, olmasada rızası varmışçasına kesildiğinden meşruluğundan kuşkuluyuz.

Kanunun 190 ncı maddesinde aylığın %5 i kurum için kesilir denmiştir. Her ay yapılan kesintinin en geç ertesi ayın onbeşinci günü akşamına kadar saymanlıklarca Merkez Bankasına gönderileceğinden söz edilmiş, bu konuda saymanlara yükümlülük verilmiştir. Herhangi bir memur tahakkuk idaresine müracaatla, 31.7.1971 tarihinden sonra yapılan kesintilerin kanunsuz olduğundan bahisle maaşından kesinti

Gecinme Endeksleri ve Memur Maaşları Grafiği
Sendikacı işçilerin son bir yıl içinde imzaladıkları sözleşmelerden bazı örneklerle bakalım şimdi de.

Lastik-İş Sendikasının Uniroyal'de imzaladığı sözleşmeyle işçiler için elde ettiği haklar şöyle: Saat ücretine birinci yıl için 3,50 TL., ikinci yıl için tekrar 3,50 TL. zam. Yılda dört maaş ikramiye, kıdem tazminatı 60 gün, her kıdem yılına 5 kuruş zam, kirleşme tazminatı olarak saat ücretine 90 krş zam. 12.50 TL. yemek ücreti. Vardiya zammı olarak saat ücretine 125 krş. Yakacak parası 1250 TL., izin harçlığı 1.100 TL. Ayakkabı parası: 300 TL. Çocuk parası 50 TL. Tahsil parası ilk okul için ayda 150 TL., ortaokul için 200 TL., üniversite için 400 TL. (3)

Yine DİSK'e bağlı Türkiye Kimya-İş (Şimdiki adı Türkiye Petrol Kimya-İş) Sendikası'nın Türk-Henkel İşyerinde nisan 1975 te imzaladığı ve 1.1.1975 ten itibaren yürürlüğe giren sözleşmeleri ile aşağıdaki haklar elde edilmiştir:

Ücret zammı (günlük) birinci yıl 30 TL., ikinci yıl 32. TL. daha yakacak yardımı 1500 TL. ücretli izinlerin her haftası için 350 TL. izin harçlığı, her beş yılını dolduran işçiye 1500 TL. kıdem teşvik ikramiyesi, her kıdem yılı için günde 40 kuruş kıdem zammı. Çocuk zammı 50 TL. ilkokul öğrencisi çocuk için 250 TL., ortaokul için 500 TL., üniversite için 1200 TL.

İmzalanan bu sözleşme ile 1200 TL. ücretle işe başlayan 1 yıllık işçinin aylığı birinci yıl 2112 TL.'ya ikinci yıl 3072 TL. ya çıkmaktadır. Eline 1700 TL. aylık geçmekte olan 5 yıllık işçinin ise aylığı ilk yıl 2660 TL. ikinci yıl 3620 liraya ulaşmaktadır. 11 yıllık işçi sözleşme öncesi 2310 TL. lik aylık ücret alırken sözleşmenin birinci yılında 3342 TL., ikinci yılında 4302 TL. aylık alacaktır. (4)

Aynı sendikanın Gripin İşyerinde imzaladığı sözleşme ile bir yılını doldurmamış işçi aylığına birinci yıl için 1224 TL. ikinci yıl için tekrar 1140 TL. zam alınmıştır. Birinci yıl için alınan artış beş yıllık işçilerde, ayda 1284, on yıllık işçilerde 1344, onbeş yıllık işçilerde 1404, yirmi yıllık işçilerde 1464 TL. ya kadar çıkmaktadır. Bu değerlere 3 maaş ikramiye, yakacak, yol, doğum, evlenme ve izin farklıkları dahil edilmiştir. (5)

Son örneğin de Maden İşkolundan verelim. DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası Rabak'taki üyelerinin saat ücretlerine birinci yıl için 500 krş. ikinci yıl için tekrar 500 krş. zam almıştır. Sendika üyeleri haftada 45 saat çalıştıkları halde 48 saatlik ücret almaktadırlar. 2 yıllık işçilere 3 maaş, daha eskilere 4 maaş ikramiye verilecektir. Her ay bir yövmiye aylık prim, en az 100 TL. istihsal primi ve her yıl iş programını tamamlama ödentisi 3750 TL. yapılacaktır. İzin süresince ücretler %50 zamlı ödenecek ayrıca 1500 TL. izin ödeneği verilecektir. Dini bayramlarda da 500 er lira ödenecektir. Ayrıca yukarıdaki lere benzer çeşitli sosyal haklar da tanınmıştır. (6)

Memur maaşlarındaki gerçek azalmanın ardından bu sözleşmeleri örnek göstererek işçi sınıfının giderek zenginleştiğini ispat etmiş olmuyoruz elbette. Çünkü Türkiye'de işçilerin sendikalaşma oranı % 24 tür. Sendikalaşma özgürlüğünü kullanamayan işçilerin pazarlık, gücü sözkonusu değildir. Ayrıca mevcut sendikaların büyük çoğunluğu sarı sendikalardır ve işçi sınıfının ekonomik, çıkarları doğrultusunda değil işverenlerin dümen suyunda gitmektedirler.

DİE ve Çalışma Bakanlığı'nın araştırmaları (8) yüzeysel bir bakışla zenginleştiği sanılan işçi sınıfının durumunu gözler önüne sermektedir.

Yıllar:	Milli Gelir Artışı (%)	Gerçek Ücret Artışı (%)
1969	5,4	8,3
1970	5,6	0,8
1971	10,7	— 5,1
1972	7,1	— 1,4
1973	6,4	— 3,9

Görüldüğü gibi özellikle son yıllarda gerçek ücret artışı ulusal gelir artışının gerisinde kalmakta ve son üç yılda ücretler gerçekte gerilemektedir. Ve üretimden işçinin aldığı oran da giderek düşmektedir. Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: Hızla artan enflasyon ve çalışanların yoksullaşması ortada iken her geçen gün daha kötüye gitmemek üzere atılacak önemli ilk adım grev ve toplu sözleşme haklarıyla donanmış sendikal örgütlenme özgürlüğünü kazanmaktır. Teknik elemanlar sendikal haklarını kazanmakla sadece ücret artımı bakımından güçlenmekle kalmayacaklar, ülkemiz ekonomisini halkımız yararına yönlendirmeyi, ulusal kaynaklarımızın sömürden kurtarılmasını, kendi teknik gücümüzün değerlendirilmesini, beyin göçünün engellenmesini etkin biçimde isteyeceklerdir. Sendikal haklarına kavuşan teknik elemanlar çalışanların birliği doğrultusunda demokratik ve siyasi hayata da ağırlıklarını koyacaklardır.

1) Özel Kesim İmalat Sanayiinde Verimlilik Teknolojik Gelişme ve Kaynak Dağılımında Etkinlik / Oktay Varlıer. DPT Yayını ((Sözkonusu edildiği yer TUM-DER Ajansı Sayı 1 — Haziran 1975)

2) 1975 Yılıının İlkbaharında Türk Ekonomisi / Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği yayını. Sayfa 68.

3) Lastik-İş Sendikası Yayın Organı / Şubat 1975 - Sayı 78/S. 9

4) Türkiye Kimya-İş Sendikası Yayın Organı / Mayıs 1975 — Sayı 51/ S. 8

5) Türkiye Petrol Kimya-İş Sendikası Yayın Organı / Eylül 1975 Sayı 54/S. 8

6) Maden-İş / 31 Ekim 1975 — Sayı 64/S. 4

7) DPT Araştırması (Sözkonusu edildiği yer: Yapı Sen'in Sesi, Ekim 1975, Sayı 17. S. 7

8) Türkiye'de İşçi Ücretleri ve Enflasyon / Tüm İktisatçılar Birliği ve DİSK Araştırması / TİB. Yayını — S. 62.

MEYAK RAPORU

Yapılmasına muvafakat etmediğini bildirirse durum ne olacaktır? Tahakkuk idaresi ya da sayman re'sen hareketle meyak kesintisini maaştan kesebilecektir. Kanımızca buna imkân yoktur. Zira yürürlükteki hiç bir yasa cebri icra yoluyla maaştan MEYAK kesintisi yapma yetkisi tanımamıştır. Memurun maaşından meyak kesintisi yaptırmaması da bir suç teşkil etmez. Zira bütün suçlar yasalarda ve yasalara bağlı olarak çıkarılmış tüzük ve yönetmeliklerde belirlenmiştir. Meyak kesintisinin yasal olmadığı noktasından hareketle kesilmesine rıza gösterilmemesinin idari ve inzibati bir suç teşkil edeceğini belirleyen bir mevzuat hükmü de mevcut değildir. Bu yol açılırsa ne olur? Giderek pek çok memur maaşından kesinti yaptırmayacak, zorlamalar bir takım ihtilaller yaratacaktır. Sonuçta Meyak, bütün kaynağı ile kurulmuş olacaktır.

Böyle bir yola gidilmesini önleyecek tek yolun Meyak'ın özel kuruluş kanunun çıkarılması olduğuna dair görüşümü bir kez daha tekrarlıyalım.

Daha enterasan durumlar tesbit için, yukarıdaki varsayımı biraz daha ileri bir safhaya götürelim. Diyelim ki sayman, Genel Muhasebe Kanununu kendisine re'sen kesinti yetkisi veren bir kanun olarak yorumladı ve tahakkuk idaresinin arzusu hilafına bordordan meyak kesintisi yaptı. Tahakkuk idaresi, sayman hakkında soruşturma açılmasını talep etti ve soruşturmaya izin veren mercii de tahakkuk idaresinin görüşünü paylaşarak soruşturmaya izin verdi. Fezeleke neye göre düzenlenecektir. Dayanılacak yasa hükümleri ne olacaktır? Tahakkuk idaresinin görüşleri mi yoksa saymanın görüşleri mi? Soruşturma çeşitli dereracattan geçerek saymanın Yargıç önüne çıkarıldığını düşünelim. Yargıç davayı şu yada bu suretle Anayasa Mahkemesine göndermeyecek midir?

Konunun ayrıca bir hassa yönü daha vardır. Konunun yakın gelecekteki avukatlar için verimli bir sahfa olması. Yarın avukatların 31.7.1971 tarihinden sonra yapılmış kesintilerin yasaları aykırı olduğundan bahisle geri alma şartına bağlı olarak memurlarla yaygın bir vekâlet sözleşmesi imzalamaları olasılığı çok yüksektir. Böyle bir ortama girildiğinde belki de kesintinin yarıya yakın kısmı vekâlet ücreti olarak avukatlara gidebilecektir.

Şimdi de MEYAK'ın 1974 yılı sonuna göre rantabilesini görelim.

OECD raporuna dayanarak Türkiye'de 1974 yılında yıllık fiat artışının %30 olduğuna yukarıda değindik.

Meyak'ın varlığından 1.818.000.000.— lirası Hazine ve Devlet Yatırım Bankası tahvillerine yatırılmıştır. Kaynağı kesinlikle tesbit edilmemiş olmakla birlikte tahvillerin yıllık faizi %5 dir. Bu durumda %5 den 1.808 milyon liranın yıllık faizi 90.9 milyon liradır. Fiat yükselmelerinin aynı dönemde götürdüğü %30 luk düşüş 2.294.7 milyon lirada 688.4 milyon liradır. Bu rakamdan %5 tahvil faizi olan 90.9 milyon lirayı düşersek MEYAK'ın varlığından 1974 yılında reel kayıp, yani zarar 597.3 milyon liradır. Başka bir ifade ile 2.294.7 milyon liradan ibaret Meyak varlığı 1974 yılının sonunda reel olarak 1.697.4 milyon liraya düşmektedir.

Türkiye'de gayrimenkul değerlerin mevkiine göre yıllık olarak %25-50 arasında arttığı bilinmektedir. Bu durumda Meyak'ın varlığının tümü gayrimenkule yatırılmış olsa idi ekonomik bir yatırım olmamakla birlikte, büyük oranlarda spekülâtif kazançlar sağlanabilirdi. En azından bugün uğramış olduğu 597.3 milyon liralık bir zarara maruz kalmadı.

Nominal olarak 2.294 milyon liraya ulaşan MEYAK varlığının nerede olduğuna dair izahatımıza dönelim.

Merkez Bankasının Maliye Bakanlığına gönderdiği dekontlardan çıkarılan bilgilere göre 31.12.1974 tarihine kadar Meyak'ın varlığından 938 milyon lirası Devlet Hazine tahvillerine, 880.7 milyon lirası ise Devlet Yatırım Bankası tahvillerine yatırılmıştır.

Devletin yedimeanetine tevdi olunmuş bir fon üzerinde tasarruf hakkını devlet nereden almaktadır? İdarenin bu fondan 1.818 milyon lirasını tahvillere yatırmakla yaptığı tasarruf hukuka uygun mudur?

İktisadi Devlet Teşekkülleri ile Kamu iktisadi teşebbüslerinin finansmanı da memurun %5 lik tasarrufu ile mi sağlanacak?

Devlet, memurundan metezori kesip aldığı bu paraya karşılık 800 bin memura bir de borç senedimi verecektir? Yıllık 597 milyon lira memurun zararı pahasına devlet bu hakkı nereden almakta?

Biz araştırdık. Ne yıllık bütçe kanunlarında ne de bir kaç yasa da MEYAK varlığı üzerinde devletin

tasarruf hakkını doğuran bir hükme rastlamadık.

Bir görüşe göre bu fon varlığı tahvillere yatırılken hiç bir memur temsilcisi ile danışma yapılmamıştır. Türkiye'de kamu personelinin temsil ettini ifade eden federasyon ve konfederasyonlarla temas dahi zait görülmüştür. Devletin bu fona tasarruf etmekteki tutumu memurun geleceği açısından kuşku vericidir.

Başka bir görüşe göre Devlet bu tahvilleri MEYAK'a satmıştır ama, devlet sıkıntılı bir dönemde iken, bhusus Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında böyle bir eylem de bulunmuştur. Bu itibarla devletin bu tasarrufunu kınamak mümkün değildir. Devlet bu fona el atmasa idi, belki de ülkenin mukadderatı tehlikeye düşebilirdi.

Bu hamasi görüşe karşı, karşıt görüş sahipleri şu nu ileri sürmektedirler. Peki bu para Kıbrıs Barış Harekâtı için kullanılmışsa, faiz nispeti neden %9 değil de %5 dir? Bu soru cevapsız kalmaktadır. Bu görüş sahipleri bu soruyu yönetmekle kalmamakla ve şunları söylemektedirler.

Devlet Memurunun varlığından metezori söktür alinan 1.818 milyon lira vatanın savunulması için kullanılmamıştır. Bu para gerek Devlete, gerekse iktisadi devlet teşekküllerine mal ve hizmet satan özel girişimcilerden alınan mal ve hizmetlerin bedelini ödemek için kullanılmıştır.

Devlet, yılda maaşında bürüt 45.— lira artış sağladığı bir memurundan ayda 96.75 lira memur yardımlaşma kurumu kesintisi diye bir kesinti yapacak. Bu kesintiyi yapma hakkı sağlayan kanunu çıkarırken, ben senden ayda bu kadar kesinti yapacağım ama, en geç bir yıl içinde senin için bir kurum kuracağım. İşte, senden kesilen parâ bu kurumun sermayesini teşkil edecek. O kurum sana konut yapacak, her türlü zaruri ihtiyacını sağlayacak, sen bu kurum sayesinde refaha, huzura kavuşacaksın demiştir. Beş yıl sonunda böylelikle iki buçuk milyar lira para birikmiş hayat pahalılığı her yıl %10 - 30 oranında artarken Yüceliğine ve Adaletine memurun kalpten inandığı Devlet, önce söylediklerinin tam karşılığı bir uygulamaya girmiştir.

Yürütme ve Yasama erki her zaman saygı duyulan takdirlerini Sosyal Hukuk Devletin gereklerine uygun olarak belirlerse, kendisine sadece sadakatla hizmet eden memuruna karşı yasal bir ödevini yerine getirmiş olacaktır.

Özerk üniversite ve kadıköy mühendislik mimarlık yüksek okulu

Kadıköy Müh. Mim. Yük. Ok. öğrencilerinden bir grup

Özerk ve demokratik üniversite mücadelesinin somut hedeflerinin neler olduğu üzerine şimdiye dek yeterince durulmadı. Bu konuya bütün yurtsever ilerici unsurların sahip çıkması gerekir. Başta üniversite öğrencilerinin mesleki-akademik örgütlenmesi sağlanmalı ve somut isteklerimiz doğrultusunda mücadele sürdürülmelidir.

Üniversiteler bilimsel doğruları yöntemli bir şekilde araştırmalı ve bilimsel çalışmalar giderek doğanın ve toplumun gelişimi, değiştirilmesi üzerinde yargılar geliştirmelidir. Bu odak noktasından çıkarak üniversitelerde bazı dünya görüşlerinin tartışılması, benimsenmesi ve savunulması en doğal gerekli bir tavrıdır. Bu işlevlerin yerine getirilebilmesi için herşeyden önce üniversitelerin özerk olması gerekir. Aksi durumda siyasal iktidarların güdümünde bırakılmış üniversiteler egemen sınıflar tarafından toplum gerçeklerinden bilinçli olarak uzaklaştırılır. Kendi düzenlerinin çarklarından birini oluşturacak elemanlar yetiştiren eğitim kuruluşları olmaktan öteye gidemezler.

Burjuvazi serbest rekabetçi kapitalist dönemlerde üniversitelerin özerkliğini savunuyordu. Çünkü feodal üretim ilişkileri üretici güçlerin gelişimini engelliyordu. Gelişmekte olan burjuva sınıfı feodalitenin eğitim kurumları üzerindeki baskısını ancak üniversite özerkliği ile sağlayabiliyordu. Tekelci kapitalizm emperyalist aşamaya ulaştıktan sonradır ki kendisine bağımlı kıldığı toplumları pozitif bilimin gerçeklerinden uzak tutarak anti-emperyalist hareketleri sürekli boğmak istemiştir.

Türkiyede üniversiteler, anayasanın 120. maddesine göre özerk, kamu tüzel kişileridir. Devletin gözetimi ve denetimi altında kendileri tarafından seçilen organlar eliyle yönetilir. Bunun yanında özel bir takım kanunlarla kurulmuş olan Atatürk Üniversitesi, O.D.T.Ü., K.T.Ü., Milli Eğitim Bakanlığına bağlı akademiler ve onlara bağlı yüksek okullar bu özerklikten yoksundurlar. Çünkü yönetimleri kendi

içinden seçilen organlar eliyle yapılmaz, Milli eğitim bakanlığı tarafından yönetilirler. Rektör milli eğitim bakanlığının göstereceği adaylar arasından bakanlar kurulu kararıyla atanır. Dekanlar ise Rektörün göstereceği adaylar arasından bakanlar kurulu kararıyla atanır. Dekanın yardımcısı ve bölüm başkanları da dekanın teklifi üzerine rektör tarafından atanır. Görüldüğü gibi bu durum anayasanın tanımladığı üniversite özerkliği kavramıyla çelişkilidir. Aynı zamanda özel yasalarla kurulmuş olan bu okulların yönetmelikleri insan haklarına ve yasalara ters düşen her türlü keyfi uygulamaya açık anti-demokratik disiplin cezalarıyla doludur. Ayrıca O.D.T.Ü. yasası üniversitenin toplumun gerisinde kalmasına sebep olan mütevelli heyetini getirmiştir. Cumhuriyet yasalarında devlet malının mütevelli heyetiyle yönetilmesine ilişkin hiçbir uygulama yoktur.

Emperyalist-kapitalist sistem içindeki ülkemizde üniversite ve yüksek okulların yasalarla çelişmeleri ve özerk olmayışlarının olumsuz etkilerini gün-aşırı görmekteyiz. Temel görevi toplumsal ilerlemenin gerektirdiği insan gücünü yetiştirmek olan üniversiteler en verimli ve en demokratik yönetmeliklerle izlenmelidir. Öğrenci-Asistan Öğretim görevlisi bağı kurulmalı, öğeler yönetime ortak katılmalıdır. Antidemokratik disiplin cezaları öğrenciden yana demokratik bir öze kavuşturulmalıdır. Yetersiz Diplomalı adam değil bilgi üretme yöntemleri geliştirilmelidir. Halka dönük olmalı ve yetenekli olan herkese kapılarını açmalıdır. Üniversiteler egemen sınıfların baskısından korkmadan gerçekleri kamuoyuna duyurabilmelidir. Bütün bunların çözümü özerk ve demokratik üniversite kavgasında yatar.

Üniversitelerin özerk ve demokratik olmayışı ve düzenin çarpık yapısı özel yüksek okullar sonrada bağlı yüksek okullar sorununu gündeme getirdi. Bu okullar bir yandan egemen sınıflara kâr sağlamak diğer yandan okumak isteyenleri susturmak için 1962 yılında kuruldu. Açıldığı günden bugüne dek te

kamuoyunda tartışma konusu olageldi. Bu okulların kapatılıp öğrencilerin eğitimlerini devlet üniversitelerinde sürdürebilmeleri için yurtsever ve ilerici gençlik, demokratik örgütler 1971 yılına dek yığınca mücadele verdiler. Anayasa mahkemesi bu okulların kuruluşunu yasalara aykırı bulup devlet üniversitelerinden geri bir eğitim düzeyine sahip olduklarını açıkladıktan sonra gerçekleştirilen devletleştirme emperyalizme bağımlı işbirlikçi burjuvaziye yaradı. Bu yasaya 24. madde eklenerek öğrenci alımına başlandı.

Özel yüksek okullar her ne denli devletleştirilmişse de önceki sakıncalı nitelikleri taşımaktadır. Bu durumu Kadıköy Müh. Mim. Yük. Ok.'nun sorunlarını ele alarak inceleyelim.

— Öğretim görevlileri ve asistanlar kadrolu değildir sözleşmeli olarak görev yapmaktadırlar.

— Özel okul iken kullanılan laboratuvarlar bugün kullanılmamaktadır. Müdüre sebebinin sorduğumuzda «Patron satmaya razı, Devlet alınması için parayı gönderdi. Fakat formaliteler tamamlanmadı» diyordu 3 yıl önce.

— Okul müdürünün akademi senatosunda oy verme yetkisi yoktur. En basit bir girişimi (müstahdem ve demirbaş eşya almak v.b.) bile akademi başkanının onayını almadan yapamamaktadır. Mali ve idari bakımdan tamamen akademi senatosuna bağımlıdır.

— Öğrencilerin sınıflara göre dağılımı düzensizdir. Sözelgeşi bir sınıfta 120 kişi ders yapmaktadır. Bu sınıflara anfi yapılması gereklidir. Diğer yandan laboratuvar ve pratik çalışma sınıfların kalabalık olması yüzünden yetersizdir.

— Laboratuvarlar akademi 15 günde bir yapılmaktadır. Bir sınıfın 100 kişi olduğunu ve her hafta 50 kişinin laboratuvara girdiğini düşünelim. Laboratuvar 6 deney masası vardır ve bir grup 8-9 kişidir. Bu şekilde yapılan laboratuvarlarda öğrenci el-

Sonu: 10'da

Seçmeler

ALLAH KABUL ETSİN

Bir kamu kuruluşu olan Emlak Kredi Bankası kuruluşundan beri en ilginç alımlarından birisini yapmış.

Bir zamanlar vatandaşa ucuz konut temin etsin diye kurulan bu KAMU kuruluşu, İstanbul'un Ankara'nın en mutena (!) semtlerinde dairesi 700-800 bin liraya satılan konutlar yaparak KAMU görevini yerine getirirken; Spor-Toto Genel Müdürlüğü gibi bir KAMU kuruluşu da bünyesine bağlanınca, daha da şenliklenmiştir.

Peki, kuruluş amacına böylesine uygun hareket eden KAMU kuruluşunun en ilginç alımı nedir dersiniz? Kırk yıl düşünseniz bulamazsınız...

Din Görevlileri Federasyonu Başkanı Şerafettin YARDIMEDİCİ'nin yazdığı Türkçe Hacı Rehberi adlı kitaptan 10 bin adet satın alarak 100 bin lira ödemiş. Seçimden önce bankanın birçok müdürü, banka çalışanlarıyla kitabın bir ilişkisi olmadığını söyleyerek ödeme belgelerini imzalamadılarsa da, seçimden sonra imzalar tamamlanarak 100 bin liralık ödeme yapılmış ve 10 bin adet Hacı Rehberi'nin banka şubelerine dağıtımına başlanmış.

Buraya kadar herşey MC'ye yakışır bir şekilde yürüdüğü halde, kitapların alımını sağlayan Genel Müdür MİRAC AKTUĞ'un, yeni bir görev verilmeden açığa alınması akıl alacak gibi değil.

Neyse ki, Halk Bankası Genel Müdür Yardımcısı Muzaffer Denizdöven, aynı REHBER kitaplardan Halk Bankası'na aldırıldığı için, taltif edilerek MİRAC AKTUĞ'un yerine atanıyor da üzüntümüz hafifliyor.

Allah her iki KAMU kuruluşunu da yaptıkları bu ulvi görevden dolayı iki cihanda aziz etsin...

AMERİKAN VATANDAŞI VE MİLLİ (?) EĞİTİM

Yaygın Yüksek Öğretim Kurulu Genel Sekreterliği'ne bir Amerikan vatandaşı getirildi.

Amerikan uyduğunu «Millî» için baş koşulu sayanlar için bu atamanın hayret edilecek bir yanı yok tabii.

Ancak, işin ilginç yanı; Milli Eğitimi'mizde söz sahibi yapılan bu Amerikan vatandaşı, doğuştan Amerika'lı değil, sonradan olma...

Beyimiz önceleri (ayıptır söylemesi) sizler - bizler gibi Türk'müş. Günü gelip te, askere gitmemek için ülkeden firar edince, T.B.M.M. kararıyla Türk vatandaşlığından çıkarılmış ve, meşrebine en uy-

gun ülkeye gidip Amerikan vatandaşı olmuş.

Şimdi de, Amerikalı uzman olarak millî (!) eğitimimize yön verecek...

HEM MİLLÎ HEM EĞİTİM MÜSTEŞARI

Söz Millî Eğitim'den açılmışken, bir genelgeyi de bilgilerinize sunalım. MC'nin Eğitim Müsteşarı Nihat Akay, bir genelge yayımlayarak, okul kitaplarının zararlı kitaplardan temizlenmesini istemiş.

«... Mizah edebiyatı adı altında veya memleket gerçeklerini aksettirdikleri iddiası ile yayımlanan, fakat gerçekte millî terbiyemize aykırı, ahlâk, aile, hatta cemiyet değerlerimizi yıkmaya matuf kitaplar...»

«... Bu kitapların gayeleri, kurulu düzeni yıkmak olan istikameti belli bazı yazarlara ait oluşu da dikkatten kaçmamaktadır.»

ANAHTARI KİMDEDİR?

2382 kişinin öldüğü 3339 kişinin yaralandığı ve 7605 konutun oturulmaz hale geldiği Lice'de düzenlenen törende konuşan Demirel, 1568 konutun ve 40 dükkânın tamamlandığını söylemiş.

MC'nin borazanı olarak bilinen Anadolu Ajansı törenden bir gün önce, bu konutların anahtarlarının vatandaşlara dağıtılacağını müjdelemiş ve sağ basın bu müjde (!) yi manşette vermişti.

Tören yerine sokulmayan Lice'lilerin tel örgüler ve silahlı askerler arkasından konuşanları izlemesini, kimseye anahtar verilmeyişini gören yabancı

Emeği, alın teri çalınan işçilere, köylülere, memurlara yani tüm emekçilere müjdeler olsun.

İstikameti belli bazı yazarlara, kurulu düzenimizi yıktırmayacağız.

ÖNEMLİ BİR AP'LI

Seçimler sırasında, AP, Bursa'da izinsiz bir miting düzenlemişti. Suç olan bu eylem dolayısıyla bilgisine başvurulmuş «önemli bir AP'li» bakın ne demiş:

— «Biz Danıştay kararlarını bile ipli miyoruz. Seçim Kurulu kararları viz gelir...»

Hey maşallah!

Köroğlu bu yiğitleri iyi ki görmedi. Yoksa hırından çatır çatır çatırdı.

konuklar hayretler içinde kalmışlar. Bizim gazetecilere:

— «Hani anahtarlar nerede? Bitmeyen bu konutlar için bu tören niye düzenlendi? Asker, halka niçin silah doğrulttu?» gibi şaşkın şaşkın sorular sormuşlar.

Yabancı saflığı n'olacak?

Koskoca İmar ve İskân Bakanı, koskoca Başbakan'a Lice'nin gümüş anahtarını veriyor, bunu görmüyorlar da, halk'a ne zaman anahtar verileceğini soruyorlar.

Fotoğraflar : Fikret Otyam (Cumhuriyet)

Başı: 9'da

ette birşey öğrenemez. Uygulama ve laboratuvar çalışmalarına ağırlık verilmeli ve 2 şer kişilik gurupların deney yapması sağlanmalıdır.

— Okulun kütüphanesi derhal açılmalı ve öğrencilerin gereksinimlerini gidererek kitaplar temin edilmelidir. Özel okulken var olan kitaplıktan yararlanılamamakta ve kitaplar kullanılmamaktadır.

— Kantin ve yemek sorunu çözümlenmeli diğer okulların bu konuda yararlandıkları haklardan bağlı yüksek okullarda yararlanmalıdır.

— 72 gün staj yapmak zorunlu olmasına karşın 40-50 kişinin staj yapma olanağı vardır. Öğrenciler staj yapacakları yerleri kendileri bulmaktadır.

— Müfredat programı yeniden gözden geçirilmeli ve meslek derslerine ağırlık verilmelidir. Örneğin bir İ.T.Ü. elektrik fakültesinde okutulan derslerle burada okutulan dersler tamamen farklıdır.

— Kitaplar oldukça pahalı ve 40-50 yıl öncesinin kitaplarıdır. Pekçok arkadaş bu kitapları alacak maddi gücünden yoksundur. Bu kitaplardan yararlı bilgiler alınarak ve günümüz tekniğine uygulanarak taksir halinde bastırılmalı ve öğrencilere karşılıksız dağıtılmalıdır.

— Mediko-sosyal sorunu çözümlenmelidir. Diğer üniversitelerde okuyan arkadaşlar bu durumdan yararlanırken bağlı yüksek okul öğrencilerinin yararlanamaması eşitlik ilkesine ters düşmektedir. Bir bağlı yüksek okul öğrencisine harcanan paranın 5 katı bir İ.T.Ü. lü öğrenciye harcanmaktadır. Kısacası patron devlet olmuş bu okullarda değişen hiçbirşey olmamış.

— Son sınıflarda proje ve pratik çalışmalarına ağırlık verilmeli ve sosyal teknik bilgilerin kazanılması için geziler teknik konferanslar düzenlenmelidir.

— Yönetmelik yukarıda özerk üniversite kavramında vurguladığımız gibi baştan aşağı antidemokratik ve öğrenci aleyhinedir. Aynı zamanda 4-5 ayrı yönetmelik uygulanmakta ve öğrenciler hangi yönetmeliğin kendilerine uygulanacağını bilmemektedir. Şartlı ders uygulaması da birçok öğrencinin okulu bırakmasına sebep olmaktadır.

— Yönetmeliğin 38-41 maddeleri tamamen antidemokratiktir. Yasalarla ve insan haklarıyla bağdaşmayan keyfi ve esnek maddelerle doludur. Öğrencilerin bilimsel çalışma ve yaratıcılık gücünü engelleyen antidemokratik disiplin cezalarının kalkmasını istiyoruz.

— Bir eğitim kurulu kurularak yaptığımız eğitimin pratikle ne derece bağdaştığı araştırılmalı duvar gazetesi çıkarılmalı, seminerler düzenlenmelidir.

Aslında tüm sorunlarımızı yazsak bu maddeler uzayıp gidecek. Yukarıda sıraladığımız maddelerden anlaşıldığı gibi (okulumuzun akademiye tam olarak bağlı olduğu bile tartışma konusu) yönetim baştan aşağı bozuk, çağdışı ve sömürü mekanizmasına dayanmaktadır. Biz yarının bilinçli ve yaratıcı mühendisleri olmak için bilimle uğraşmak istiyoruz. Kadıköy Müh. Yük. Ok. Öğrencileri olarak tüm bu sorunların özerk ve demokratik üniversite çatısı altında çözüme kavuşacağını biliyoruz. Çünkü Emperyalizm ve egemen sınıflar bilimsel gelişmeyi engellerler. Bilimin toplum için ve bilimsel gelişmeden yana olan sınıflar için olduğunu unutmadan özerk ve demokratik üniversitenin gerçekleşmesi için mücadele edeceğiz.

İSTANBUL BANKASI

1975 YILINDA DA

YURT SATHINA YAYILAN ŞUBELERİ,
MİLYONLARI AŞAN PARA İKRAMİYELERİ,
KİRALIK KASALARI, ÖZEL HİZMETLERİ,
GÜLER YÜZLÜ DİNAMİK VE GENÇ
KADROSUYLA HİZMETİNİZDE.

İSTANBUL BANKASI

(Hızlı Gelişmenin Örneği)

Başı: 4'de

niş ölçüde katılmalarını sağlamak, için çaba gösterirler.

Öğrenimlerine ve kesintisiz eğitimlerine yakın bir ilgi gösterirler ve sürekli eğitim sisteminin zaman içinde geliştirilmesini sağlarlar. Sosyalist toplumun hızlı gelişim temposu bilim adamı, mühendis ve teknisyen sayısının sürekli olarak büyümesini zorunlu kılarken, bu kadroların toplumsal rolünde güçlendirmektedir. Fakat bütün bunlar, teknik elemanların karar verici toplumsal bir güç olduğu anlamına gelmemelidir. Onların toplumsal rolü her zaman ve kesinlikle, işçi sınıfıyla birlikte benimsedikleri ortak hedefler ile belirlenmektedir.

8. — Gelişmekte olan ülkelerdeki teknik elemanların rolü:

Bu tür ülkelere has özelliklerin bazıları teknik elemanlar sorunu üzerinde doğrudan veya dolaylı etki yaratmaktadır.

Bilimsel ve teknik devrimin etkilerini ele alırken, bu tür ülkelerin çok az sayıda ulusal sanayiye sahip olması ve bir bölümü montaj sanayi niteliğindeki, diğer bölümü uluslararası yan ürün üreten küçük sanayiinin varlığı gibi nedenlerden kaynaklanan teknolojik bağımlılığın söz konusu olabileceği de göz önüne alınmalıdır.

Fabrikalarda kullanılan araçlar ve tezgahlar ithal edilmiş olup, bu cihazlar güçlü kapitalist ülkelere bağımlılığın sonucu olarak çoğu kez ülke gerçeklerine uygun olarak seçilmemiştir.

Bilim ve üretim arasındaki ilişki, sanayileşmiş ülkelerde olduğu kadar sıkı değildir. Yine de bazı gelişmekte olan ülkeler, yüksek eğitimi ve bilimsel araştırmayı geliştirmek için çaba göstermektedirler.

Öteyandan el emeğinin ağır bastığı ülkelerde, sanayiye hafif bir otomasyonun girmesi bile bazı sektörlerde el emeği ile rekabete girmekte ve yüzlerce binlerce kişiyi işsizliğe sürüklemektedir. Öteyandan otomasyon, ağır endüstri üretimini veya dönüşüm, tarım, hafif ve emeği ağır basan sanayi için, alet ve araç üreten endüstrilerin üretimini artırır.

Böylesine sorunlar, her ne kadar iktidarları ve ekonomik planlamayı ilgilendirirse de teknik elemanlar da uzağında kalmamalıdır.

Gelişmekte olan ülkelerin bir bölümü kültürel açıdan dışa bağımlıdır.

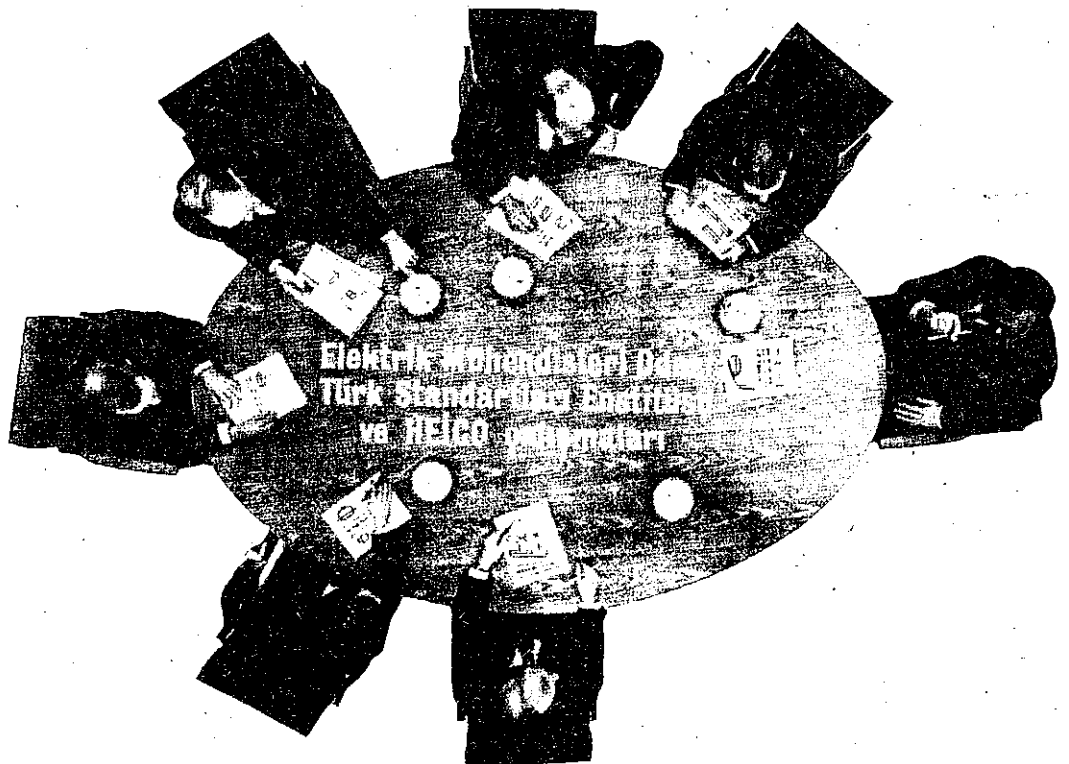
Devamı Gelecek Sayıda)

REKLAMLAR — YALAN SÖYLÜYOR

Başı: 2'de

Aşağıdaki liste, imalatçı firmalar ile her birinin ürettiği değişik markaları ve 1975 yılı üretim hacimlerini göstermektedir. Gerek bu sektördeki tekelleşmeyi, gerekse de tüketiciyi kandırmak için ortaya atılan marka furiasını çok iyi göstermektedir. Özellikle her bir markanın çeşitli model ve boy larında bulunduğu göz önüne alınırsa durum daha iyi değerlendirilebilecektir.

Yukarıda değinilen bir kaç nokta bile, Türkiye'de elektrik ve elektronik aletler sektörünün kurulmuş bütün sözde komite ve kurulmuş narhlarına rağmen gerçekte ne denli başı boş, denetimsiz olduğu, halk ve ülke çıkarları yararına çalışmak bir yana ülkenin kıt döviz olanaklarını nedenli bir kaç tekelin çıkarına israf ettiğini ve halkın zararına çalıştığını göstermektedir.

kopmayan beraberliğimiz

EMO + TSE + HEICO =
Elektrik Mühendisleri Odası
Türk Standartları Enstitüsü

**KALİTE
UZUN ÖMÜR
ve EKONOMİ**

HAYK DEĞİRMENCİOĞLU
Bankalar Yanıkapi Sok. 36 - 38
Tel: 498938 - 443337 - 495774
Karaköy - İstanbul

HARUN VE KİTAPLARI

ersin kaya

OLAYLI YILLAR VE GENÇLİK / May Yayınları — 256

Sayfa — 20 Lira

EĞİTİM ÜRETİM İÇİNDİR / Gözlem Yayınları — 96

Sayfa — 10 Lira

KAPİTALSİZ KAPİTALİSTLER / Vardiya Yayınları —

56 Sayfa — 7,5 Lira

Bileceksiniz Harun'u... Ağustosta evrenini değiştiren, bir döneme layık olduğu damgayı vuran Harun Karadeniz'i... Geleceğin, umudun, iyiliğin ve hayatın düşmanı bir rejimi ölümüyle mahkûm eden Harun Karadeniz'i... Doğanın verdiği yaşama hakkını faşistlerin pençesinden kurtarmaya mücadele ederken; hak, hukuk, adalet, yasa, masa gibi kavramların egemen sınıfların «laf ü güzafı» olduğunu ispatlayan İnşaat Yüksek Mühendisi Harun Karadeniz'i hatırlayacaksınız...

«Giresun vilâyetinin, Alucra kazasının, Armutlu köyünden Rıza oğlu Harun» 1962-63 yılında İ.T.Ü. ne girmiştir. O yıllarda ortalama bir İ.T.Ü. öğrencisinden hiçbir ayrılığı yoktur. Yani o da ardarda gelen bazı rastlantılar sonucu liseyi bitirebilmiştir. Temelsiz bir milliyetçilik, bilinçsiz bir yurtseverlik, anlayışıyla biçimlendirilmiştir dünyaya bakışı lise sonuna kadar... Bir Türk'ün dünyaya bedel olduğuna inanmakta, başka ülkeleri kılıçla fetheden cengâver atalara sahip olmaktan gurur duymaktadır. Üstelik, felsefe hocasından «sosyalizmin herkesin buzdolabı olmasını isteyen bir aldatmaca, komünizmin herkesin aynı marka buzdolabı olmasını isteyen başka ve daha büyük bir aldatmaca» olduğunu da öğrenmiştir. Peki böylesine koşulların içinden gelen Harun nasıl olmuştur da hakkında elliye yakın dava açılan, 150 yılı aşkın hapsi istenilen, sağlıklı yaşaması egemen sınıfları tedirgin eden bir duruma gelmiştir? Bu sorunun karşılığını Harun'dan dinleyelim:

«Ben sadece yurt sorunlarıyla ilgilendim; petrollerini Amerika sömürmesin istedim. Madenlerimiz sömürülmesin, montaj sanayiinden kurtulalım, ülkemizde ağır sanayi kurulsun, bağımsız ve onurlu bir ulus olarak insanca yaşayalım, her şey yurdun ve halkın çıkarlarına göre düzenlensin istedim. O kadar.

Bundan öte ne olduysa nesnel gerçeklerden oldu. Yurt ve dünya gerçekleri öğretti bize ne öğrendiysek. Olaylar yağdı, olaylar eğitti, geliştirdi bizi ve bu ara okuyarak da öğrendik dünyanın kaç bucak olduğunu. Benim gibi birçok insan da ne olduysa bu olaylar içinde oldu.»

Genelde doğru bir saptama. Gerçekten o dönemin gençliği çoğunlukla bu yollardan geçti. Ama Harun'un kendine özgü kişiliği ve yenekleri, onu çoğunluğun geldiği yerde bırakmadı, bir dönemin en etkin gençlik lideri olarak en ön safa getirdi.

Konuşmasını, kendini dinletmesini çok iyi biliyordu. Eğitimin en karmaşık sorunlarını alfabeden örnekleyerek, kitlelere mal edebiliyordu. «Uyu uyu yat uyu» sözleriyle eğitimin şartlandırmaya yöneldiğini örnekliyor, «İp serin olsun top da benim» denilerek, özel mülkiyetin kafalara yerleştirildiğinin altını çiziyordu. «Baba bal al. Al Atay bu bal.» tekerlemelerinin toplumsal gerçeğe uymadığını, doğrusunun «Baba bal al. Alabilirsen bal al. Balın kilosu otuz babanın yömüyesi onbeş lira» biçiminde olması gerektiğini hangi toplum önünde söylediyse o salon alkıştan yıkılıyordu.

Olayları basite indirgeme ve anlaşılması zor toplumsal gerçekleri kavranabilir hale getirmedeki mizahi ustalığı çabucak kitlelerle bağ kurmasını sağlıyordu. Harun bu özelliklerini devrimci örgütlenmede alabildiğine değerlendirmişti. Üniversitede öğrencilerin örgüt etrafında kenetlenmesi de Kartal da İstanbul Bölgesi İşçiler Birliği çevresindeki toparlanma da Harun'un örgütsel çalışmadaki yeteneklerinin başarılı birer sonucudur.

Özel okulları protesto yürüyüşü, 6. filoyu protesto gösterileri, Nato'ya Hayır haftası, Ortak Pazar ve montaj sanayiini protesto yürüyüşü, Gerze bütün mitingi, ilk üni-

Sonu: 12'de

tan oral ve alper aydınlığa doğru için
“lice’de konut dağıtımı,,nı çizdiler

Peek saayn Lijelişee...
ben başbakanınız olarak
aranızda bulunmaktan çok
memnunum -- 89723 edet
bitmiş evin anahtarını da
size dağıtmış olduğundan ayrıca
mühaselesiz olmuştum.

alper

Başı 1'de

bugüne kadarki mücadelesinden dolayı olduğu sonucunu çıkarmak mümkün. Meslek örgütlerinin gündeme alındığının somut belirtisi bu kadarla kalmadı. İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi yayın organı «TEKNİK — GÜÇ» için de soruşturma hazırlıkları var. Öte yandan memur arkadaşlarımızı çok yakından ilgilendiren MEYAK konusunda afişleme yapan dört meslek örgütünün — TÜTED, TÖB-DER, TÖM-DER, TÖMAS — afişleme çalışmaları, vali muavininin emri ile engellenmeye çalışıldı. Afişlerin bir kısmı toplatıldı. Afişleme yapan memurlar, öğretmenler, teknik elemanlar sabaha kadar karakollarda tutuldu. Ve nihayet baskının en şiddetli yöntemlerine de başvuruldu. Odalarla, teknik eleman örgütleriyle sürekli bir ortak çalışma içinde bulunan Tob-Der İstanbul Şubesi kurşunlandı. Yönetim Kurulu Başkanının oturduğu koltuğu hedef alan zorbalar iyi nişancı olduklarını gösterdiler. İki kurşun, tam hedefini buldu. Ama Yönetim Kurulu başkanı o sırada bir iş için ayrılmıştı. Yerinde yoktu. Kurşunlar ancak koltuğun arkasındaki radyoyu parçalayabildi.

Ne varki bütün bu baskılar halkımızı ve onun bir parçası olan teknik elemanları geriletmedi. Geriletilemeyecek de. 12 Ekim seçimleri bunun iyi bir belirtisi oldu. 10 Ekim'de teknik elemanlar bir açıklama yaptı. Tüm meslek odalarının katıldığı bir açıklamada MC'nin ve onun İstanbul'daki temsilcisi eski asker Faik Türün'ün gerçek yüzü sevizlendi. Faik Türün dönemindeki sıkıyönetimin halkımıza ve biz teknik elemanlara neler getirdiği açıklandı. Makine Mühendisleri Odasının, Elektrik Mühendisleri Odasının, Teknikerler Cemiyetinin Faik Türün döneminde arandığı; yüksek inşaat mühendisi Harun Karadeniz'in kanser olduğu bilindiği halde Faik Türün'ün döneminde tutuklandığı ve pasaport verilmediği; yüksek mimar Hatice Alankuş'un Faik Türün'ün döneminde bağır-sak düğümlemesi gibi son derece basit bir hastalıktan öldüğü açıklandı. Yine Faik Türün döneminde bir çok mühendis - mimar teknik eleman arkadaşın gözaltına alındığı, tutuklandığı işkence gördüğü anlatıldı. Bu baskıların hiçbir zaman unutulmayacağı, 12. Ekim seçimlerinde de ilk cevabın verileceği söylendi. 12 Ekimde MC'nin gerilemesi, Faik Türün'ün seçilmemesi için teknik elemanlar kendi güçleri oranında aktif görev aldı. Ve 12 Ekim'de Faik Türün seçilmedi. Genel olarak MC oylarında azalma oldu.

MC bu gerilemenin hesaplarını yapıyor şimdi. Ekonomik durum, halkımızın ekonomik ve demokratik talepleri MC'yi zorluyor. Ve bu arada öğrenime başlayan Üniversiteler MC için değerlendirilmesi gereken bir fırsat oluyor. MC liderlerinin devletin güvenlik kuvvetlerine yardımcıdır diye ilan ettikleri, kendilerine komando adı verilen zorbalar yüksek öğrenim kurumlarını basıyor. Boykot ilan ediyor. Öğrenime devam etmek isteyen geniş öğrenci kitlesinin okullara girmesini engelliyor. Yüksek öğrenim gençliğini, şiddet kanalına çekmeye çalışıyor. MC, ii bir bakan komando adı verilen zorbaların boykotlarına, toplantılarına katılıyor, Adeta komandoları destekliyor.

Teknik elemanlar olarak, gelişen demokratik talepleri geriletmek için, yeni Devlet Güvenlik Mahkemesi yasaları çıkarmak için birer gerekçe olarak gösterilmek istenecek olan komando saldırılarını, komando boykot ve işgallerini demokratik ortam açısından kuşkuyla izliyoruz. Ve ancak kitlelerin somut çelişkilerinden kaynaklanan yığın hareketlerinin demokrasiyi ilerleteceğine faşizme geçit vermeyeceğine inanıyoruz.

HARUN VE KİTAPLARI

Başı:11'de

versite işgalleri Harun'un İ.T.Ü. öğrenci Birliği Başkanı sıfatıyla bazen planladığı, bazen en ön safta katıldığı eylemlerdir. Sadece bu sıraladığımız olaylar 68-70 yıllarına Harun'un tarihsel bir damga vurduğunu öne sürmek, için yeterlidir. Ayrıca bu olayların ve o dönemdeki anti-emperyalist hareketlerin incelenmesi, Harun'un böylesine önemli, kitleye yönelik eylemlerde kendine özgü bir çizgi izlediğini anlamaya yetecektir.

Olaylı Yıllar ve Gençlik, Kapitalsiz Kapitalistler ve Eğitim üretim içindir adlı yapıtları, Türkiye devrimci pratiğinin bir döneminin belirgin Harun Karadeniz çizgisinin niteliklerini ortaya koyan belgelerdir. Bu belgelerde, sözünü ettiğimiz görkemli yere ulaşmış bir devrimcinin günün koşullarına bakışını, çevresinde kendisini suçlayan akımları yorumlayışını ve geçmişin yanlışlarından çıkardığı sonuçları da bulacaksınız. Toplumsal ve ekonomik sorunları kitlelere ulaştırmak için harcadığı çabayı saygı ile izleyeceksiniz.

Yaşamı ile, yaşam hakkı mücadelesi ile örnek yurtsever mühendis arkadaşımız Harun'a selâm olsun. Kendisini bir kez daha saygı ile anıyoruz.

ENERJİ KISINTISI BAŞLIYOR

Başı:1'de

maktadır. 1 kwh enerjide İETT'nin kârı 5 krş. dolayındadır. 74 yılı içinde gerilim düşüklüğü, şebeke kaybı ve kısıtlamalar nedeniyle satılamayan enerji İETT ye 12,5 milyon lira gelir eksikliği getirmiştir.

73 yılında ise gerilim düşüklüğünden başka frekans dalgalanmasından ötürü de enerji kaybı oluyordu. 73 te frekans dalgalanmasından 25.623.000 kwh, gerilim düşüklüğünden 150.223.057 kwh daha az enerji satılabilmiş ve bu nedenlerle İETT 9 milyon liraya yaklaşan gelir kaybına uğramıştı.

YENİ KESİNTİ PROGRAMI HAZIRLANIYOR

Kasım, Aralık ve Ocak ayları İstanbul'da elektrik enerjisinin en çok kullanıldığı aylardır. Önümüzdeki aylarda yeniden enerji kısıtlamasına gidilecektir. Gazetemiz baskıya hazırlandığı sırada enerji kısıtlaması programının henüz son şekli belirlenmemiştir.

NÜFUSUN % 40'I ELEKTRİK ENERJİSİNDEN YARARLANABİLİYOR

Öte yandan E.M.O. İzmir Şubesi Başkanı Ergun Elgin basına bir açıklama yaparak

Türkiye nüfusunun % 40'ının elektrik enerjisinden yararlanabildiğini buna karşılık teşvik tedbirlerinden vergi indiriminden, gümrük muafiyetinden ve kredi olanaklarından yararlananların elektrik enerjisinin % 77'sini tükettiklerini söylemiştir. Ülkemizde son yıllarda elektrik enerjisi sorununda bir darboğaza girildiğini belirten Elgin, dışa bağımlı enerji politikasının sonucu olan bu durumun bu yıl da daha fazla oranda kısıtlamalarla süreceğini, gaz türbinleri ve fuel oil santrallerinin tüm külfetinin halkımızın sırtına yükleneceğini bildirmiştir.

SUNGURLAR İŞVERENİ İKİ MİLYAR

Başı:3'de

GREV BAHANESİ

Firma, TEK ile yapılan anlaşmadaki «yasal grevden doğan gecikmeler ihale süresine eklenir» maddesine dayanarak işçilerin haklı taleplerini 105 gün geri çevirmiş ve geçen hafta kabul etmiştir.

Bu ise 110 MW'lık 1. ünitenin 105 günde üreteceği 277,2 milyon Kwh'lık enerjinin kaybı demektir. Bu kaybın halkımıza yüklediği zarar 2 milyar liraya yakındır.

SORUMLU KİM

Kanımızca bu kaybın sorumluları:

● Her türlü yasal grevi mücbir sebep sayarak, bundan doğacak gecikmeyi ihale süresinin dışında tutan ve Sungurlar işverenin rahatlatanlardır.

● İşçi sınıfının direnişini kırmak için, işçilerin haklı isteklerine 105 gün kulak asmayan Sungurlar işverenidir.

Öte yandan 277,2 milyon Kwh enerjinin üretime yapacağı katkı da bu suretle engellenmiş olmaktadır.

Kanımız odur ki, bu tür ak-

saklıkları giderecek en köklü çözüm, ihale şartnamelerindeki işverenin sorumluluğundan doğan gecikmeleri halkımıza

çektiren ve grevden doğacak gecikmelerden, işi alan firmaları sorumlu tutmayan bütün maddeleri çıkarmaktır.

disk mitingine katıldık

Başı: 3'de

lü birlik ve bütünlük mücadelesini, faşizme karşı mücadelesini yükselmesini sağlayacak ana etkenlerin en önemlisi olarak nitelemiş ve «Demokrasi mücadelemizin güçlenmesini sağlayacak diğer bir unsur da tüm ilerici demokratik ve ulusal güç ve örgütlerin demokratik güç ve eylem birliğinin sağlanmasıdır. Kitlelerin istekleri eylemde buluşturulmuş, işçi sınıfımızın etrafında ve onun öncülüğünde saflaşma gerçekleştikçe faşizmin yerleşmesi zorlaşacaktır.» demiştir.

Teknik elemanlar, DİSK'in halk kitlelerini birleştirici bu tavrını ve işçi sınıfı örgütleriyle öbür kitle örgütlerinin ortak çalışmalarını sürdürmesini dilemektedirler.

bursa

Başı: 3'de

E.M.O. Bursa temsilcisinin yenilenmesi isteği üzerine açılan görüşmede Ahmet Akkücük'ün temsilciliğe getirilmesi isteğinde birleşilmiş, İstanbul Şubemiz Yönetim Kurulu da Ahmet Akkücük'ü EMO Bursa temsilciliğine atamıştır. Bursa'daki üyelerimizden Mümin Ceyhan, Hızır Baş, Fikret Kurtuldu'da temsilci yardımcılığı yapacaklardır. İstanbul Şube Yönetim Kurulumuz yoğun işleri arasında, vakit ayırdığı temsilcilik görevi için eski Bursa temsilcimiz Necmettin Çamlı'ya bir yazıyla teşekkür etmiştir.

Yeni temsilciliğin İnşaat, makina mühendisleri ve mimarlar odaları temsilcilikleriyle birlikte ortak lokal tutulması konusunda çalışmalara geçmesi, ortak mesleki denetim uygulamasının Bursa'da da başlatılması için çalışmaları sürdürmesi toplantıya katılanların oy birliği ile önerilmiştir.

TÜM İKTİSATÇILAR BİRLİĞİ YAYINLARI

EMPERYALİZM VE TÜRKİYE'DE MADENCİLİK ALANINDA YABANCI SERMAYE; YILDIRIM KOÇ PETROL EMPERYALİZMİ VE TÜRKİYE; MEHMET TANJU AKAD İŞÇİ ÜCRETLERİ VE ENFLASYON; T.İ.B., D.İ.S.K. (Maden-İş, Sosyal-İş, Kimya-İş, Turizm-İş, As-İş), Çağdaş Metal-İş, T. Banka ve Büro-İş Ortak Çalışması.

ÇOKULUSLU TEKELLER VE ULUSLARARASI TEKELCİ SERMAYE; YILDIRIM KOÇ ÇOKULUSLU TEKELLER VE İLAÇ SÖMÜRÜSÜ; AYDIN KÖYMEN TEKELCİ SERMAYE İLE İÇİÇE; TİB Araştırması Broşürlerin tanesi 250 kuruştur. Odamızda satılmaktadır.

AYDINLIĞA DOĞRU

T.M.M.O.B. ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ ADINA SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ: ersin kaya YAZIŞMA ADRESİ: EMO İSTANBUL ŞUBESİ CUMHURİYET CAD. 283 KAT 2 HARBİYE İSTANBUL TELEFON: 48 50 52 / EMO ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR / AYLIK, MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR /BASKI KARACA OFSET DİZGİ: KARDEŞ MATBAASI / İLAN FİYATI: CM² 5 T.L. SON BASKI TARİHİ: 28 Kasım 1975

TEMMUZ - AĞUSTOS

1975

YIL:2 SAYI: 16

HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

AYDINLIĞA DOĞRU

tmmob elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi yayın organıdır

ON BİNLERCE YURTSEVER HARUN KARADENİZ'İN CENAZE TÖRENİNDE FAŞİZMİ LANETLEDİ

«BİR ÖLÜR... BİN DİRİLİRİZİ!...»

Sıkıyönetimce tedavisi engellenen ve kasıtlı bir şekilde ölüme terk edilen büyük yurtsever Harun Karadeniz'in cenaze törenine yüzlerce kuruluşla birlikte Odamızda çelenk ve pankartlarıyla katıldı. Çeşitli sloganlarla faşizm lanetlendi.

Hülya Karadeniz eşinin başucunda nöbet...
Anısı hepimize rehber olsun.

Eski İ.T.Ü.Ö.B. Başkanı ve devrimci hareketin en ön safında yer alan Yü. İnş. Müh. HARUN KARADENİZ 15. Ağustos. 1975 Cuma günü sabaha karşı öldü. Devrimci arkadaşları onu unutmayacaklardır. HARUN bundan sonrada sağlam, yılmaz devrimci kişiliğini bıraktığı mirasla yaşayacaktır.

HARUN'u ve onun gördüğü işkenceleri en iyi, bir süreden beri Cumhuriyet Gazetesinde yayınlanan «YAŞAMIM-DAN ACI DİLİMLER» adlı yazısına önsöz olarak yazdığı yazıda Osman S. AROLAT anlatmıştır. Söz konusu yazı aşağıya alıyoruz.

EN UZUN İŞKENCE
İşkencenin elinde iki silah vardır. Bunlardan biri fiziksel acıdır, maddi sıkıntıdır. Bunu artırdığı oranda baskıcıların muteber adanı olur. İşkencenin ikinci silahı zaman kavramını yok

etmektir. İşkencedekine, sanileri asırlar kadar uzun geçen zaman haline getirmektedir. İşkence altında insan, yer yer yaşamının işkence odasında, hücrede başladığını sanır, yer yer işkence odasında, hücrede biteceğine inanır...

İşkenceciler bu iki silahı kullanarak bireyleri inançlarından caydırmaya çalışırlar. Baskıcılar adına, bu korkunç silahlarıyla saldırırlar.

Harun Karadeniz, 12 Mart döneminde işkencenin bu iki temel unsurunun en sert uygulandığı devrimcilerden biridir. Ona uygulanan falaka değildir. Elektrik verilmesinden doğan, bağırmanın insanın gırtlığına düğümleyen acı değildir. Yumruk, sopa, tekme, muştı acısı değildir. Aylar, aylarca süren ve hâlâ sürmekte olan ölümcül bir hastalığın kanserin acısıdır. 12 Mart döneminin işkencecileri, doktor raporlarında da sabı

olduğu gibi, Harun'un sürmekte olan bu acıya düşme sine sebep olmuşlardır.

Elinde kanser olduğunu belirten on tane rapor olduğu Ankara'da ne için olduğunu bile açıklayamadıkları üçüncü tutuklanması sırasında «zindan hekimi» kendisine «sağlam» raporu vermiştir. «Mutlak yurt dışında tedavisi gerekir» ibareli raporlarını gören Sıkıyönetim eski ad-müşaviri Albay Turgut Akın karısına «Raporlarıdan bir ne. Ölmesini istiyoruz» diye bilmiştir. Harun'a Kanser Haftasının «Kanserden değil geç teşhisten korkun» sloganı hapisshanede dinletilmiştir. Onun içindir ki hapisshaneden çıkmasından hemen sonra kolu kesilmek zorunda kalmıştır. Onun içindir ki, hâlâ korkunç acılar içindedir.

12 Mart işkencecilerinin «hastalığı işkence aracı olarak kullanmaları» yurt dışındaki müdahalenin

Sonu: 12'de

POLONYA ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ BİRLİĞİ KONGRESİNİ ODAMIZDA KONUK OLARAK İZLEDİ

başyazı DEĞİŞEN KOŞULLAR VE GELİŞEN ÖRGÜTLENMEMİZ

Önemli günler içindeyiz. Uluslararası planda sürekli olarak dengelerin değiştiği. Kapitalist dünyanın insanlık dışı politikasının kaçınılmaz olarak gerilediği. Türkiye'de yirmi beş yıllık Amerikancı politikanın ağır yaralar aldığı Amerikan üslerinin çalışmalarının, «üs yok tesis var» diyenler tarafından durdurulduğu günler.

Bu günler ister istemez bir dizi olayı anımsatıyor. Anti-empereyalist mücadele uğruna hayatlarını verenleri. 6. Filo'ya karşı gösteri düzenledikleri için göz altına alınanları. Üsler konusunda, Amerika ile yapılan ikili anlaşmalar konusunda söz söyledikleri, yazı yazdıkları için haklarında soruşturma başlatılanları... Bütün bunlardan sonra, yıllardır Amerikancı bir politika izleyenlerin, bugün zorla da olsa Amerikan üsleri konusunda taviz almaları önemli bir gerçeği yeniden gözler önüne seriyor.

Dünya dengeleri, ilişkiler değişiyor. Emekten yana gelişen bir toplumsal değişim toplumların yapısını zorluyor. Yeni düzenlemeleri zorunlu kılıyor.

Bu toplumsal gelişim, teknik elemanlar şüphesiz bizleri de etkiliyor. Etkiliyecek.

Özellikle MC iktidarının hedef aldığı kesimlerden biri olan teknik elemanlar bugün, çeşitli baskıları yaşıyor. Kıyımlar, tayinler, saldırılar... Bu sistemli saldırı giderek bireylerden örgütlere sıçradı. Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Orhan Akbulut, Ziraat Mühendisleri Odası İstan-

Sonu: 12 de

aydınlığa doğru

ENERJİSİZ KALKINMA DÜŞÜNÜLEMEZ

Şubemiz Yönetim Kurulu, bu yıl başından beri yabancı ülkelerdeki elektrik mühendisleri örgütleriyle ilişkiler kurmaya çalıştı. Fransa, İtalya, Almanya, Polonya, A.B.D. ve diğer ülkelerdeki kuruluşlarla karşılıklı olarak yazışmalar yapıldı. Bu ilişkiler sonucu, Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği 20. Genel Kongresini izleme olanağı buldu.

Kongre 27-29 Haziran günleri Bidgosh ilinde yapıldı. Elektronik sanayinin yoğun olduğu bir kent olan Bidgosh'ta yapılan Kongre'ye Fransa, İtalya, Bulgaristan, S.S.C.B ve diğer sosyalist ülkelerden izleyiciler katıldı. Şubemiz sekreteri Yavuz Çizmecin'in konuk olarak izlediği ve Şube Başkanımız Yüksel Birdal'ın pasaport alamadığı için izleme olanağı bulamadığı Kongrede Polonya Elektrik Mühendisleri Birliğinin temel örgüt birimi olan işletme grubu temsilcilerinde 800 elektrik mühendisi ve teknisyeni vardı.

Kongrenin açılışında, Polonya'nın Maden Enerji ve Ekonomi Bakanlarının konuşmalarında, ekonomide enerjinin önemi vurgulanmış ve üstün

nitelikli bir sistem haline gelen Polonya enerji üretim ve dağıtım sistemi hakkındaki en yeni bilgiler verilmiştir.

Konukların konuşmalarıyla devam edilen kongrede enerjinin evrenselliği enerji alış-

Sonu: 12'de

yüksel birdal'a pasaport verilmedi

Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği Kongresi'ne davet edilen Odamız Başkanı Yüksel Birdal'a pasaport verilmiştir.

Helsinki toplantısında «Fetilerin dış ülkelere özgürce gidebilmesi» maddesinde bulunduğu bildiriye imza atan iktidarın bu tutumu tepkiyle karşılanmıştır.

Polonya için kendisine pasaport verilmeyen Yüksel Birdal, Başbakan ve İçişleri Bakanına çektiği telgrafla durumunu protesto etmiştir. İlerici basında yer alan telgraf aynen şöyledir:

«Temel hak ve özgürlüklerin alabildiğine çiğnendiği ülkemizde, seyahat özgürlüğünün kısıtlanması ve bana pasaport verilmemesi önemli bir olay gibi gözükmesine rağmen gerçekten demokratik ülkelerin gözünde itibarımızı sarısan bu davranışların baş sorumlusu olarak iktidarınızı protesto ediyorum.»

Neden pasaport verilmediği konusunda bilgisine başvuru- lan İstanbul 4. Şube polisleri «pasaport kanununun 7. ve 22. maddeleri» demişler ve Yüksel Birdal'ın seyahat özgürlüğünün İçişleri Bakanlığı tarafından kısıtlandığını belirtmişlerdir.

POLONYA ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ BİRLİĞİ

**XX WALNY ZJAZD
STOWARZYSZENIA
ELEKTRYKÓW
POLSKICH**

Bydgoszcz 27-29 VI 1975

yavuz çizmeçi

Geçtiğimiz aylarda Polonya Elektrik Mühendisleri Birliğinin çalışmalarını izleme olanağı bulduk. Odamız üyeleri açısından ilginç olacağı inancıyla, bu örgütün çalışmalarını, örgütlenme biçimini genel çizgileri ile anlatmayı yararlı gördük. Bu konudaki daha ayrıntılı bir çalışmayı ilerde odamız dergisinde yayınlamaya gayret edeceğiz.

Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği (SEP), Polonya halkının bağımsızlığını yeniden kazanma yolunda yoğun mücadele verdiği 1919 yılında elektrik mühendisleri ve elektrik teknisyenleri tarafından kuruldu.

Birliğin tarihi 50 yılı aşıyor. Bu elli yıllık dönem, toplumun ve ulusal ekonominin yararı için yoğun bir çalışmayı içeriyor. Ve II. Dünya Savaşından sonra Polonya'ya sosyalist devlet biçiminin uygulanmaya başladığı dönemdeki birlik çalışmalarını kapsıyor.

II. Dünya savaşı sonrası, birliğin üye sayısı hızla artmıştır. Üyelerin, ülkenin toplumsal ve ekonomik hayatta ilişkileri yoğunlaşmıştır. Birliğin ve üyelerinin çalışmalarının temel alanını oluşturan ulusal ekonominin hızla gelişmesi ile birlikte uzmanların ve bilim adamlarının sayısı da artmıştır.

Birliğin ve üyelerinin, Polonyanın ekonomik gücünün artırılması ve halkın hayat standartlarının yükseltilmesindeki rolü büyüktür. Teknolojik ilerlemenin aktarılmasında, idari ve teknik kadronun eğitiminde, uluslararası örgütler ve yabancı ülkelerin elektrisyen örgütleri ile ilişkilerin geliştirilmesinde, meslek gruplarının geliştirilmesinde ve elektrisyenlerin yaptıkları işin toplumsal sonuçları konusundaki görüşlerinin geliştirilmesinde, Birlik önemli sonuçlar elde etmiştir. Bugün de dünyadaki bilim, teknik ve üretimdeki gelişmelerin toplumsal etkileri konusunda elektrisyenlerin bilgilencmeleri için gayretli bir çalışma yürütülmektedir.

Temel Bilgiler:

1919 da kurulan Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği, elektrik mühendislerinin ve tüm uzmanlık alanlarındaki elektrik teknisyenlerinin bilimsel ve teknik alandaki gönüllü birliğidir.

Polonya'daki tüm bilimsel ve teknik birlikler gibi, SEP'de, Yüksek Teknik Örgüt'ün (Supreme Technical Organization) bir üyesidir.

Birliğin Temel Amaçları: Bilimsel ve teknik çalışmalar; üyelerin nitelikleri, meslek grupları ve teknik kültürün gelişmesi için sürekli çalışmalar. Polonya elektrik mühendislerinin Polonya'da ve diğer ülkelerde temsil edilmesi, mesleğin korunması, teknik ve ekonomik sorunların halka mal edilmesi.

SEP'in Çalışmaları ve Üyelik:

SEP'in çalışmaları temel olarak şu alanları kapsar: Yüksek gerilim mühendisliği (elektrik sistemleri, sanayi gerilim mühendisliği ve termal gerilim mühendisliği.) Elektroteknik, tele-elektrik ve bilgisayar sanayii. Konutlarda ve sanayide elektrik malzemeleri ve aydınlatma. Otomatik aletler ve otomatik sistemlerin kuruluşu. Ölçme aletleri. Telekomünikasyon. Elektriksel çekim. Gemi elektrik aletleri. Köy elektrikleştirilmesi, vd.

Yüksek teknik kolejdən, herhangi bir elektrik teknik okulardan veya benzeri bir okuldan mezun olan herkes SEP üyesi olabilir. Ayrıca liseden sonra yüksek öğrenim görmüş olan ve işi elektrikle ilgili olan diğer uzmanlar da SEP'e üye olabilirler.

1971 de, birliğin 30.000 üyesi ve 28 değişik alanda çalışma yürüten 940 çalışma grubu vardı.

Normal üyelerin dışında, SEP'in 400 kolektif üyesi vardır. Yani, fabrikalar, araştırma kurumları, Birliğin çalışmaları ile yakından ilgili olan ve SEP'in görevlerini yürütmeye onunla ortak çalışan diğer kurumlar.

SEP'in en yüksek organı Kongre. Kongre her iki yılda bir yapılıyor ve başkan, Yönetim Kurulu Üyeleri, Denetim Kurulu üyeleri seçiliyor.

SEP'in TARİHÇESİ:

SEP'in tarihi 1919 da başlar. Ancak Polonya'daki elektrisyenlerin toplumsal hayatı 19. yüzyılın sonlarında başlar.

O günlerde çeşitli teknik birlikler dinamik bir bilimsel disiplinle bir araya geldiler. İlk elektrisyenler birliği 1899 da Varşova'da kuruldu. İkinci 1901 de Lwow'da kuruldu ve çalışmalarını elektroteknik

dayimlerin gelişmesine adanmış. Daha sonra 1905-06 da yeni birlikler kuruldu...

7-9 Haziran 1919 da, Polonya'nın tüm elektrik mühendisleri Varşova'da toplandı. Yukarıda sözü edilen tüm örgütler bu toplantının hazırlanmasında katkıda bulundular. Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği (SEP) o toplantıda kuruldu. Standardizasyon, elektroteknik sözlük, eğitim ve yayın çalışmaları SEP'in çalışma alanları olarak kabul edildi.

Birliğin çalışmaları özellikle 1929 dan sonra gelişti. Yabancı kurumlarla daha yakın ilişkiler kuruldu. Birlik içinde toplumsal konularda tartışmaların yapılması, iktidardaki hükümete çeşitli isteklerin götürülmesini sağladı. Telefon şebekesinin, enerji kaynaklarının millileştirilmesi önerileri geliştirildi. Bu öneriler hümetin liberal çevrelerine götürüldü.

SEP, Polonya sanayi için daha fazla bağımsızlık ve yabancı sermaye etkilerinin sona erdirilmesi isteklerinde bulundu.

SEP gelişerek 1939 da 1414 üyeli ve 86 çalışma gruplu bir örgüt haline geldi.

Yirmi yıllık dönemde (1919-39) SEP'in çeşitli bölümleri önemli ilerlemeler kaydetti.

Elektroteknik Deyimleri merkez komitesi bir elektrik mühendisliği dallarındaki sözcükleri ve deyimleri derledi. Yeni deyimler oluşturdu.

Elektroteknik Standardizasyon Merkez Komitesi, 22 komisyondaki 400 uzmanın yardımıyla 84 elektroteknik standart geliştirdi ve yayınladı.

Elektroteknik Eğitim Merkez Komitesi çeşitli seviyelerde dersler ve konferanslar düzenledi.

SEP Kalite Bürosu 1933 de kurulmuştu. Gelişme bir laboratuara sahipti. Elektrik sanayi ürünlerinin kalitesini geliştirmede önemli bir rol oynadı.

1919-39 arası SEP uluslararası örgütlerle ilişkilerini geliştirdi.

VARŞOVA İŞÇALİ ve SEP

1939da Varşova Hitler'in orduları tarafından işgal edildiğinde SEP binası ve laboratuvarları da yakıldı. SEP'in kitaplığı, zengin belgeleri yakıldı. Birliğin çalışmaları Nazi işgalcileri tarafından yasaklandı. Ama Birliğin çalışmaları sona ermedi. İşgal süresince gizli toplantılar düzenlendi. Elektroteknik deyimler, standardizasyon ve eğitim konusundaki çalışmalar yürütüldü. Polonya'nın elektrikleştirilmesi projesi çalışmaları sürdürüldü. Birliğin Polonya dışında İngiltere ve Sovyetler Birliğinde yaşayan üyeler SEP'in amaçları doğrultusunda örgütlendiler ve çalışmalarına devam ettiler. Aynı nitelikteki çalışmalar Nazi Kamplarındaki bir çok mahkum SEP üyesi tarafından yürütüldü. Nazi işgali boyunca SEP üyeleri arasındaki dayanışma ve birlik ruhu karşılıklı yardımlar ve dostça ilişkilerle önemli bir noktaya ulaştı.

Varşova'nın kurtuluşundan sonra, kentin yüzde sekseni yıkılmış olmasına rağmen SEP çalışmalarını yürüttü. SEP'in çalışmaları ile Polonya'nın ekonomik ihtiyaçları ve planlamaları arasında sıkı bağlar kuruldu. Yüksek gerilim mühendisliği, elektrik sanayi ve haberleşmenin yeniden kurulması ve geliştirilmesinde, Orta ve Yüksek eğitimin geliştirilmesinde yeni Polonya'nın kuruluşu için SEP önemli çalışmaları omuzladı.

Son yıllarda SEP'in çalışmaları daha da gelişti. Çeşitli bölümlerin ve grupların çalışmaları daha düzenli hale geldi. Bilimsel ve teknik bölümlerin sayısı arttı. Gemi elektrotekniki köy elektrikleştirilmesi, elektrikselsel çekim konularında yeni bölümler kuruldu. SEP devletin verdiği yetki ile elektrik aletlerinin omniyetle kullanımı, iş güvenliği ve iş sağlığı konularında önemli çalışmalar yaptı.

Bu dönemde SEP'in diğer ülkelerin örgütleriyle ilişkileri arttı. Sosyalist ülkelerle, Fransa, İtalya ve İngiltere'deki elektrisyen örgütleriyle canlı ilişkiler kuruldu. «Elektroteknik Günleri» saptanarak karşılıklı konferanslar düzenlendi.

SEP'in Örgütlenme Biçimi:

SEP'in bünyesinde bölgesel örgüt birimleri, yani işletme grupları ve şubeleri ile mesleki bölümler, komiteler ve komisyonlar vardır.

İşletme grupları SEP'in temel örgüt birimleridir. Tüm Polonya'da 900 işletme grubu vardır. Her işletme grubu kendi işletmesinde Birliğin amaçlarını gerçekleştirir. Özellikle teknik ve örgütsel çalışma-

ları yönlendirir. Teknolojinin gelişmesi üretimin niteliği ve üretimin ekonomisini geliştirmeye çalışır. Kadro eğitimini yürütür. İşletme gruplarının çalışmaları şu alanlarda yapılmaktadır: Teknik Toplantılar, kurslar, tartışmalar, işletmenin teknik kitaplığının bakımı, sergiler, teknik yazışmalar, teknik geziler, kültürel ve sosyal faaliyetler. İşletme grubundaki minimum üye sayısı 10, maksimum 320 dir. Ortalama sayı 35 dir.

SEP şubeleri, belirli bir bölgedeki Birlik üyeleri ve işletme grubundan oluşur. 18 şube eyaletlerin merkezinde, diğer 10 şube ise sanayi merkezlerinde ve enerji merkezlerinde toplanmıştır. SEP şubelerinin örgütsel ve mali planda geniş özgürlükleri vardır. Kendi yönetim kurulları vardır. Başkanları SEP merkez Kurulunun üyesidir. Şubenin çalışmaları işletme gruplarının çalışmalarını denetlemek, bu çalışmalara şube bölümleri ve komiteleri ile yardım etmektir. Ayrıca bölge ihtiyaçlarına göre SEP'in temel görevlerini yürütür.

Elektrik Mühendisliğinin çeşitli alanlarındaki çalışmaları yürüten 11 bilimsel ve teknik bölüm vardır. Bu SEP merkez kurulu tarafından yönlendirilir.

Ayrıca kendi alanında teknik gelişmeyi sağlayan, Devlet'in çeşitli daireleri ile yakın işbirliğini kuran, özellikle teknik gelişme ve SEP üyelerinin mesleki çıkarlarının korunması için çalışan bir bölüm.

Modern teknik bilgiler, mühendislik çalışmalarındaki yeni yöntemlerin uygulanması için eğitim, yeni standartların, kurallarının ve modern malzemelerin kullanımı işlerini yürüten bir bölüm.

SEP'in yayın organlarını çıkaran, Polonya'daki elektrik sanayi kadrosunun niteliklerini arttırıcı eğitim çalışmaları yürüten başka bir bölüm vardır.

Her bölümün kendi denetiminde olmak üzere, SEP her yıl 25 bilimsel ve teknik konferans düzenler. En yetkili uzmanların yönettiği konferanslarda 150-500 arasında izleyici bulunur. Ayrıca üçyüz bölgesel danışma toplantıları düzenlenir. Mektupla öğretim ve devami zorunlu olmayan uzun dönemli öğretim yapılır. Her yıl yaklaşık on bin kişinin eğitildiği üçyüz kısa dönem dersleri düzenlenir.

Diğer yandan devlet denetimi altında olmak üzere SEP ehliyet sınavlarını yürütüyor. Enerji mühendisleri için iş güvenliği ve mesleki kurallar konusundaki bilgilerini ölçen raporlar düzenliyor. Her yıl yaklaşık 75.000 kişi sınava giriyor.

SEP'in Çalışma Organları:

SEP'in bünyesinde bulunan bölümler şunlardır:

- Yüksek Gerilim Mühendisliği Bölümü.
- Sanayi Yüksek Gerilim Mühendisliği Bölümü.
- Elektrik Tesisatı ve Aletleri Bölümü
- Elektroteknik Sanayi Bölümü.
- Elektrikselsel Çekim Bölümü.
- Köy Elektrikleştirilmesi Bölümü .
- Gemi Elektroteknik Bölümü
- Elektronik Bölümü
- Haberleşme Bölümü.
- Yayın ve Televizyon Bölümü.
- Otomatik Kontrol ve Ölçme Bölümü.

SEP'in Komisyon ve Komiteleri:

- Kalite ve Ölçme Merkez Ofisi.
- Polonya Elektroteknik Komitesi.
- Polonya Aydınlatma Komitesi.
- Polonya Topraklama Komitesi.
- Polonya Elektroteknik Malzemeler Komitesi.
- Elektroteknik Eğitim Merkez Komisyonu.
- Elektrik Deyimler Merkez Komisyonu.
- Teknik İş Güvenliği Merkez Komisyonu.
- Öğrenci ve Gençlik Sorunları Komisyonu.

Bunların Dışında SEP'de Merkez Kuruluna bağlı olarak çalışan gruplar şunlardır:

- Kalite Merkez Komisyonu.
- Ekonomi ve İş Örgütlenmesi Merkez Komisyonu.
- Sosyal İlişkiler Komisyonu.
- Bilimsel, Teknik ve Ekonomik Bilgilendirme Merkez Komisyonu.
- Buluşlar ve Gerçekleştirilmesi Komisyonu.
- Eğitimcilerin Onaylanması Komisyonu.
- Elektronik Bilgi İşler Komisyonu.
- İşletme Komisyonu.

odalararası çalışmalar

BAŞBAKAN SHERATON OTELİNİ İSKAN İZİNİ ALINMADAN AÇTI.

İstanbul'daki onbir Mühendis ve Mimar Odaları Temsilcileri Sheraton olayına ilişkin olarak basına aşağıdaki açıklamayı yapmışlardır:

«Sheraton Otelinin seçim yasalarının başladığı tarihten bir gün önce MC lideri Sayın Süleyman DEMİREL tarafından açılması ile başlayan ve MC lideri, İstanbul Belediyesi ve Taksim Otelcilik Şirketi arasında sürmekte olan tartışmayı izlemekteyiz. Konunun meslek odalarımızı yakından ilgilendirmesi nedeniyle kuruluş yasamızdan aldığımız güç ile kamuoyuna aydınlatmak üzere aşağıdaki açıklamayı gerekli görüyoruz.

Sonu: 8'de

ORTAK BİLGİSAYAR KURSLARI DEVAM EDİYOR

İstanbul'daki meslek odalarıyla birlikte düzenlenen şubemizin de katıldığı BİLGİSAYAR PROGRAMLAMA KURSLARI büyük ilgi gördü. Çeşitli meslek dallarından mühendis ve mimarların ve bu arada üyelerimizin katıldığı kurs ortalama 30 ders sürecek. Ellinin üzerinde bir grubun izlediği kurslarda genel olarak bilgisayarlar,

- Bilgisayar programlaması,
- Uygulama,

konularında yeterli bilgileri izleyicilere aktarabilmek amaçlanıyor.

Bir bilgisayar şirketinde çalışan mühendisin yürüttüğü kurslar her hafta Cuma günü 18.00-20.00 arası TÜTED lokalinde veriliyor.

İKİLİ ANLAŞMALARIN TÜMÜNÜN İPTALİ İSTENDİ

İstanbul Barosu Başkanı ile İstanbul'daki 12 Mühendis ve Mimar Odası temsilcileri ikili anlaşmalar konusunda basına aşağıdaki ortak açıklamayı yapmışlardır.

«Kuzey Atlantik Antlaşması (NATO İttifakı) çerçevesinde ve savunma gayretlerini birleştirmek amacıyla Türkiye'de askeri üs ve tesisler kurulması konusunda Amerika Birleşik Devletleri ile yapılmış olan ikili anlaşmalar Türkiye Cumhuriyeti'nin, anayasasında ifadesini bulan demokratik bir hukuk devleti olma ve kayıtsız şartsız ulusal egemenliğe dayanma niteliklerine aykırıdır.

Sonu: 8'de

ODALAR VE BEŞ DEMOKRATİK KURULUŞUN ORTAK AÇILMASI

«Türkiye'de bugüne kadar hakim sömürücü sınıfların iktidarları ve şimdi de MC tarafından uygulanan Emperyalizme bağımlı dış politika halkımıza ve Türkiye'ye ne sağlamıştır?

— Ekonomik bakımdan hiç birşey getirmeyip, çok şey götürmüştür.

— Politik bakımdan, üçüncü dünya ve sosyalist dünya ülkelerinin düşmanlığını sağlamış ve uluslararası planda Türkiye'yi yalnızlığa mahkûm etmiştir.

— Askeri bakımdan, ikili anlaşmalar, üster, NATO, CENTO üyeliği, Türkiye'yi cephanelik ve barut deposu haline sokarak, halkımıza güvenlik ve barış getirmek bir yana, savaş alanı ve hedefi yapmıştır.

Sonu: 8'de

BELEDİYELERE YARDIMI KESEN M.C. HÜKÜMETİ KINANDI

Aralarında Odamızın da bulunduğu İstanbul'da bulunan Teknik Eleman Örgütleri, MC hükümetinin belediyelere yapılmakta olan yardımları kesmesini kınamış ve özetle «Bu bir politik baskı ve halkı cezalandırma yönetimidir. Devlet olanaklarını halka karıştı kullanmak «Devletin milleti ile bütünlüğü ilkesini bu hükümetin nasıl anladığının bir kanıtıdır. Bu girişim karşısında İstanbul Belediyesi'ni destekliyoruz» demişlerdir.

Basın bildirisinde özetle:

Bu güne kadar belediyelere Devlet bütçesinden yapılmakta olan yardımlar MC hükümeti tarafından durdurulmuş bulunmaktadır. Bu durum bu yük şehirlere ait belediyelerde önem kazanmakta ve çok kötü sonuçlar doğuracak şekilde gelişmektedir.

Sonu: 8'de

disk güçbirliği

çağrısı yaptı

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Ağustos ayı başında, tüm demokratik güçlere faşizme ve emperyalizme karşı güçbirliği çağrısı yaptı.

Çağrısı kamu Oyuna bir basın toplantısı ile açıklıyan DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler dünyanın ve Türkiye'nin hızla değişen koşullarına değinerek özetle şunları demiştir:

TÜRKİYE HIZLI BİR SOSYAL DEĞİŞİM İÇİNDEDİR. BU DEĞİŞMEYİ HERKES FARK EDEBİLMEKTEDİR. DEĞİŞME SINIFLAR VE SİYASAL MÜCADELELER PLANINDA APAÇIK KENDİNİ HİSSETTİRİYOR.

«DİSK, bu gelişmeler içinde, kendisi de başlı başına gelişen bir olgu olarak önemli bir yer işgal ediyor. DİSK, bir sendikal örgüt olarak işçi ve emekçi sınıflara ve ulusal, demokratik bir kuruluş olarak da tüm halkımıza karşı önemli sorumluluklar yüklenmiş durumdadır.

Hatta sorumluluklarımız bugün ülkemizin sınırlarını da aşarak, tüm dünya ölçüsünde verilen bağımsızlık, barış ve demokrasi mücadelesi içinde daha bilinçli yer almamızı gerekli kılıyor.

«İNSANLIĞIN MUTLU GELECEĞİ İÇİN, BARIŞ VE DEMOKRASİ İÇİN VERİLEN MÜCADELE HAVADAN VE SOYUT BİR MÜCADELE DEĞİLDİR. KAPİTALİZM VE SOSYALİZM ARASINDA MÜCADELENİN BİR ÜRÜNÜDÜR VE BU MÜCADELEDE ETKİN BİR SİLAHTIR.»

Günümüzde, iki sistem arasındaki mücadele gittikçe artmakta ve keskinleşmektedir. Bağımlı, yarı bağımlı ülkelerin kurtuluş mücadeleleri anti-emperyalist ve demokratik mücadeleler iki sistem yani kapitalist dünya sistemi ile sosyalist dünya arasındaki mücadelenin bir uzantısıdır. BU NEDENLE İŞÇİ SINIFI BARIŞ VE DEMOKRASİ MÜ-

CADELESİNİN EN SAĞLAM GÜCÜDÜR. İŞÇİ SINIFI DEMOKRASİNİN YILMAZ BEKÇİSİDİR.

Barıştan demokrasiden ve sosyalizmden yana gelişen dünya içerisinde Türkiye'nin yeri hala karanlıktır. Ülkemiz, emperyalizme bağımlı ülkelerin başında gelmekte ve bu bağımlılık giderek daha da artmaktadır.

odamız iki panel düzenliyo

Yönetim Kurulumuz bu yıl düzenlenmesi düşünülen İSTANBUL'UN HABERLEŞME SORUNU VE TÜRKİYE'DE ELEKTRONİK SANAYİ konulu panellere katılmak üzere üyelerimize bir çağrıda bulundu. Çağrı aynen şöyle:

«Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi çalışmalarında bu yıl iki panel düzenlenmesi yer almaktadır. Kendi uzmanlık alanlarımızdaki sorunları ülke çıkarlarımız açısından incelemek ve belli bir bilgi birikimini sağlamak amacı ile düzenlenecek panellerin konuları Türkiye'de Elektronik Sanayi ve İstanbul'un Haberleşme sorunu olacaktır. Paneller 1975 Kasım sonu ve Aralık başında düzenlenecektir.

Türkiye'de Elektronik Sanayi Paneli: Genel olarak elektronik sanayinin önemini, ülkemizdeki elektronik sanayinin dökmünü, niteliğini ve gücünü ve elektronik sanayinin sorunlarını konu alacaktır.

İstanbul'un Haberleşme Sorunu Paneli: Genel olarak haberleşmenin önemini, özel olarak İstanbul'daki haberleşme sorunlarını ve çözüm önerilerini konu alacaktır.

Ayrıca gelebilecek yeni önerilerle panellerin içeriklerini zenginleştirmek mümkündür.

İçeriği genel hatlarıyla bu şekilde belirlenen her iki panele tebliği ve tartışmacı olarak üyelerimizin katılacaklarına ve panele önemli derecede katkıda bulunacaklarınızda başarılar dileriz.»

Bu panellere tebliği veya tartışmacı olarak katılmak isteyen üyelerimizin 15 Eylül'e kadar tebliği ve tartışma konuları ile birlikte E.M.O. İstanbul Şubesine müracaat etmeleri gerekmektedir.

Panellerin yararlı, bilimsel açıdan doyurucu ve etkili olabilmesinin üyelerimizin katkısıyla gerçekleşeceğine inancımızı bildirir, çalışmalarınızda başarılar dileriz.»

ORTAK MESLEKİ DENETİM UYGULAMASINDA DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI

Ortak Mesleki Denetim Uygulaması (OMDU) 6 ay aşkın bir süredir başarıyla sürdürülmektedir. Bu süre içinde uygulamaya ilişkin sorunları SMM üyelerden oluşan komisyon tarafından incelenmiş, ve geliştirilen öneriler görüşüne alınarak Yönetim Kurulumuz tarafından çeşitli kararlar alınmıştır.

Yeni kararlar ışığında, SMM'lerin TUS puanları toplamından % 25'i düşürülmüştür. Üyelerimize bildirilen proje ve TUS asgari ücretlerinde yapılan değişiklikler 10.Ağustos.1975, proje ücretlerinde yapılan değişiklikler 21.TEMMUZ.1975 tarihinden beri yürürlüktedir.

İSTANBUL BELEDİYESİ RUHSAT PROJELERİNİN YENİDEN DENETİMİNE BAŞLADI

İstanbul Belediyesinin aldığı bir kararlar, ruhsat için hazırlanan projelerin bugünkü durumlarının tesbiti için yoğun bir çalışma başlamıştır.

Tesbit ve denetim çalışmalarının tüm İstanbul'u kapsayacağını bildiren Belediye Yöneticileri, çalışmaların E-yüp bölgesinden başladığını belirtmişlerdir.

Eyüp'te başlayan tesbit çalışmaları, denetimi yapılan 23 işyerinden sadece birinin eski ruhsat projesine uygun olduğu öğrenilmiştir.

Bu uygulama ile ruhsatların yenilenmesi, proje ve diğer işlemler konusunda SMM üyelerimiz için yoğun bir çalışma dönemi başlıyor.

YÖNETİM KURULUMUZ, YENİDEN GÖREV BÖLÜMÜ YAPTI

Şubemiz Yönetim Kurulu üyelerinden bazı arkadaşların işlerinin yoğunluğu nedeniyle yeniden görev bölümü yapılmıştır. Yeni görev bölümü şöyledir:

Başkan : Yüksel Birdal
İl. Başkan : Selçuk Eren
Yazman : Yavuz Çizmeçi
Sayman : Berkan Günay
Üye : Karabey Kalkan
Üye : Gönül Taylan
Üye : Ali Hikmet Erol

GECEKONDULARA ELETRİK VERİLİYOR

Şubemizin girişimleriyle başlayan gecekondulara elektrik verilmesi işlemleri son safhasına varmış ve bazı gecekondulara elektrik verilme-ye başlanmıştır.

Hasköy bölgesindeki SÜTLÜCE, Kaptanpaza ve Piripaşa gecekonduları mahallelerinde Şubemizle birlikte yürütülen çalışmalar tamamlanmak üzere redir. Her üç mahallede talebi açılmış olan gecekonduların tesisat muayeneleri tamamlanarak evlere bağlantılar yapılmaya başlanmıştır.

Tamamlanmak üzere olan gecekonduları işlerinde İ.E.T.T. sorumlu ve görevlilerinin önemli yardımları olmaktadır.

ÇEVİREN: GÖNÜL TAYLAN

TEKNİK ELEMANLARIN TOPLUMSAL DÖNÜŞÜMDEKİ ROLÜ

Birinci Uluslararası mühendis, idari kadro ve teknisyenler Konferansı 15-19 Nisan 1975 de Torino'da toplanmıştır.

Bu konferansta Dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşayan 25 milyon teknik elemanı temsil eden 42 örgütün delegeleri, hazırlık komitesince önerilmiş olan iki önemli konuyu görüşmüştür.

— Mühendislerin, idari kadroları ve teknisyenlerin toplumsal dönüşümdeki rolü.

— Mühendislerin, idari kadroların ve teknisyenlerin ortak talepler listesi (Toplu sözleşmelere esas olmak üzere.)

Konferansın kararı ile konferansa katılmış olan delege ve örgütlerin yukarıda belirtilen iki konu üzerindeki ortak görüşü yayınlanmış ve bütün ülkelerin teknik eleman örgütlerine yollanarak, dünya teknik elemanlarına duyurulması istenmiştir.

Gazetemizde, bu sayıdan başlayarak bir kaç sayı süreyle bu iki çok önemli dökümanın çevirisinin yayınlanmasını görev biliyor ve arkadaşlarımızın dikkatine sunuyoruz.

MÜHENDİSLER, İDARİ KADROLAR VE TEKNİSYENLERİN TOPLUMSAL DÖNÜŞÜMLERDEKİ ROLÜ

1. GENEL OLARAK

Bilim ve teknolojinin, üretimde, ekonominin yönetiminde, toplumsal yaşam ve kültür alanında ki rolü artmaktadır. Bir ulusun geleceği, yurttaşlarının genel bilgi düzeyine ve bilimsel araştırmaya ayrılan fonların büyüklüğüne bağlıdır. Sanayileşmiş ülkelerde toplam milli hasılanın normal olarak % 30'u araştırma ve geliştirmeye ayrılmaktadır.

Bilimin artan rolü, ekonominin yapısını etkilemektedir. Bu etkileşim, karmaşıktır ve çeşitli biçimlerde ortaya çıkmaktadır:

a—) Bilimsel araştırma, apayrı bir toplumsal eylem haline gelmiştir ve bilim işçilerini mühendisleri ve teknisyenleri çeşitli oranlarda bir araya getirmektedir. Bilimsel araştırma üniversitelerde ve sanayide yapılan araştırma eylemlerinden ayrı olarak sürdürülmekte ve temel bilimsel araştırma, uygulamalı araştırma ve bazen de geliştirme eylemlerini içermektedir. Araştırma, diğer üretim eylemlerinden farklı olarak bilgi eylemidir. Dolayısıyla kendine özgü sorunları vardır.

b—) Artık sanayi her sektöründe laboratuvarlar ve teknik araştırma merkezleri vardır. Buralarda tam zaman araştırma mühendisleri ve teknisyenleri çalışır.

c—) Sanayide, araştırma laboratuvarlarına ilâveten, üretim sürecinin başlangıcını oluşturan tasarım bölümleri ile bitimini oluşturan deneme laboratuvarları vardır. Buralarda çalışan mühendis ve teknisyenlerle bilimsel çalışma yapmaktadırlar.

d—) Üretimde çalışan mühendisler, teknisyenler ve diğer kalifiye personel okul döneminde edinilmiş bilgiyle yetinmemekte en son bilgileri edinmek, en son bilimsel yöntemleri kullanmak zorunda kalmaktadırlar. Bu durum büro işçileri ve yöneticiler için bile doğrudur, buralarda artık bilgi sayarlar, elektronik kalkülatörler, çağdaş yönetim teknikleri yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Geleneksel yöntemlerle yetiştirilmiş idareciler varolan bilgi ve deneylerine teknik yeterlilik kazandırmak gereğini duymaktadırlar. Böylece bilimsel anlayışın üretim metotlarına geniş ölçüde girmesi sadece teknik elemanların sayısını arttırmakla kalmamakta, onların çalışmasına da daha bilimsel bir içerik kazandırmaktadır.

Öte yandan bilimsel araştırmaların yöneldiği sahalarda, üretimin ve üretimde çalışan teknik elemanların gereksinimleriyle belirlenmektedir. Farklı araştırma biçimleri arasında canlı ilişkilerin gerekliliği duyulmaktadır.

Son olarak, teknik elemanların giderek daha büyük bir bölümü artık doğrudan yönetim işlevine sahip değildir; Yönetme işletme işlevleri arasındaki çizgi, eskisine göre daha az belirgindir. Kafa ve kol emeği birbirine yaklaşmaktadır.

Kalifiye olmayan genç işçiler bu durumlarına bir ömür boyu katlanmayı kabul etmemektedirler. Üretim ve tasarım teknisyenleri, mühendisliğe daha yaklaşık pozisyon ve meslekler istemektedirler. Usta başları kendilerinin bir parçası olmadığı uzmanlaşmış bölümlerce formüle edilmiş emirler, sadece aktaran kişiler olmaktan rahatsızlık duymaktadırlar.

Kısacası teknik elemanların rolünde niceliksel ve niteliksel bir değişim olduğu gözlenmektedir. Bu gelişim, üretimin uluslararasılaşması gerçeğinden ayrılmaz. Örneğin, çokuluslu şirketlerin varlığı, yeni sömürgeciliğin çeşitli biçimlerde sürmesi gibi olaylar çeşitli ulusların teknik elemanlarının sayısını, rolünü ve değer yargılarını etkilemektedir.

Günümüzün enerji üretimi, tabiatın ve çevrenin korunması gibi önemli sorunları zaten uluslararası niteliktedir.

2. TENİK ELEMAN SORUNUNUN PRATİK ÖNEMİ;

Teknik eleman sorunu, sendikal hareket için başlı başına bir sorun olmuştur.

Teknik elemanların kendilerine özgü sorunları ücretli işçilerin genel talepleriyle iç içedir ve onlardan ayrılmaz. Bu talepler, ayrı bir yazı ve dökümanın konusu olarak işlenmiştir.

Teknik elemanlar, gerek araştırma, teknoloji, üretim ve yönetim de, gerekse de toplumsal mücadelede ve toplumun dönüşümünde özel bir role sahiptirler. Öte yandan teknik eleman sorunu uluslararası bir sorun olmuştur. Nedeni teknik elemanlar uluslararası ilişkilerdeki (iş birliği, karşılıklı yardım, beyin göçü v.b.) yeri ve rolüdür.

Sadece uluslararası sendikal örgütler değil, diğer dünya çapında ve bölgesel örgüt ve kurumlarda teknik eleman sorunuyla yakından ilgilenmektedirler. Çeşitli ulusların bilim işçileri ve teknik elemanları, özellikle teknik konular ve bilimsel disiplinlerle ilgili olarak uluslararası kurum ve konferanslarda bir araya gelmektedirler. Büyüklükleri ve görüş çeşitliliği dolayısıyla bütün birliktelikler genel olarak daha çok teknik elemanların teknik veya bilimsel rolü üzerinde dururlar. Öte yandan bütün uluslararası Kurum ve birliktelikler bile bazı sorunlarla ve özellikle mesleki eğitim konusuyla ilgilenmektedirler.

Dünya sendikal hareketi, teknik elemanların, bilimsel, teknik ve toplumsal eğitimine, çalışma koşullarına ve dağılımına sistematik ve aktif olarak eğilmek durumundadır. Farklı işçi kesimlerinin çıkarları arasında bir yaklaşma sağlanması gereklidir ve bunu yapacak olan mesleki kuruluş ve kurumlar değildir. Bütün kuruluş ve kurumlar tersine teknik elemanları diğer işçi kesimlerinden koparıp ayırmakta hatta karşıt durumlara itmektedir. Ne var ki bu tür bazı örgütlerde bu konuda açık ve olumlu tavır almaktadırlar. Dünya bilim işçileri Federasyonu (W.F.S.W.), sendikaları, sendikal nitelikte olmayan bilim işçileri örgütlerini bir araya getiren, UNESCO'ya danışmanlık yapan bir örgüttür. Bu örgüt bilim işçilerinin hakları konusunda bir öneri hazırlamıştır. Bu önerinin UNESCO Genel Kurulunca onaylanması bilim işçilerinin olumlu toplumsal rolüne olduğu kadar, bilimin, toplumun önüne çıkardığı büyük sorunlara da, çok yararlı bir katkı olacaktır.

3. TEKNİK ELEMANLARIN ROLÜ SORUNU:

Pratikte, sendikal hareketin önündeki sorunlar şunlardır:

a—) Artan sayıda teknik elemanı nasıl sendikalara çekmeli?

b—) Teknik elemanların, sendikal hareketin geniş kapsamlı amaçlarına karşı olumlu tavır almaları nasıl sağlanmalı?

Bu iki sorun, çeşitli ülkelerde farklı önemdedir. Teknik elemanların, sendikalara girmesi için hiç bir engelin bulunmadığı ülkelerde ikinci sorun, daha ciddi bir şekilde cevap beklemektedir. Çünkü sadece bir sendika üyesi olmak yeterli değildir. Toplumsal sorunların farkında olmakta gereklidir. Bu açıdan sendikal hareket eğitici bir rol oynamalıdır. Öte yandan bazı ülkelerde sadece sendikaya girme eylemi bile, bir teknik elemanın toplumdaki yeri hakkında belirli bir anlayışa kavuştuğunun

göstergesidir. Bu durum söz konusu sendikacının ulusal çapta uzmanlara özgü olmıyan ve her ücretli işçiye açık yapıda olması halinde daha da geçerlidir.

Öte yandan, sendikal örgütler, teknik elemanların sendikalaşmasındaki zorlukların bilincinde olmalıdırlar. Çünkü sendikaların rolü konusunda teknik elemanların kafası karışıktır.

Bütün bunlardan dolayı, teknik elemanların toplumsal rolü konusunda çok açık ve net bilgi sahibi olmak gereklidir. Bu sendikaların, teknik elemanları daha açıkça anlamasını sağlayacağı gibi teknik elemanların hakları da daha başarıyla savunulabilecek ve teknik elemanların sendikalara kazanılması başarılabacaktır.

4. TEKNİK ELEMANLARIN TOPLUMSAL KATMAN OLARAK TANIMI:

Teknik eleman sözcüğü, çok heterojen bir kesimler bütünü tanımlar. İki açıdan heterojenlik söz konusudur:

— Bilgi düzeyi açısından.

— Kuruluşlarda gördükleri işlevlerin niteliği açısından.

Örneğin, Araştırma işlevleri, ticari işlevlerden çok farklıdır. Öte yandan bir bölüm teknik elemanın, belirli ölçüde diğer çalışanlar üzerinde yönetim oteritesi ve yetkisi varken, bir bölümünün altında veya emrinde çalışan kimse yoktur.

Bu tür farklar teknik elemanların toplumsal rolü açısından hiç bir farklılık getirmezler.

Yönetme işlevi ile diğerleri arasındaki ayırım geçmişe ait bir ayırım olup, bugün için halâ pek çok kuruluşta geçerli olsa bile, giderek bütünüyle kalmış olacaktır.

Teknik elemanların işlevleri çeşitlilik kazanıp, parçalandığı ölçüde, çeşitli bilgi ve insan ilişkileri gerektirmektedir.

Bazıları, çok ileri gidip, «günümüzde güc» sermaye sahiplerinin elinde olmayıp, «bilgi sahiplerinin elindedir.» demektedirler. Bu yanlış görüş, yeteneklilik ve yetki arasında gerçekten var olan yeni bir ilişkiden kaynaklanmaktadır. Üretim verimliliği ve üretimdeki artış artık yalnız genel olarak işçilerin özel olarak idari kadroların (Özgürce veya zorlanarak) istekli çalışmalarına bağlı kalmamakta, aynı ölçüde, yeni bilimsel bilginin üretim sürecine hangi hızla sokulduğuna bağlı olmaktadır. İşin düzenlenmesi ve üretim hedefleri karşısında işçilerin davranışı, kendi başlarına birer bilimsel araştırma konusu olmuştur. Bu gerçek «Bilimsel ve Teknik Devrimin» temel belirtilerinden biridir.

Kapitalist ülkelerde bu gerçek şöyle açıklanabilir; ücretli emeğin sömürülmesinden kaynaklanan kâr artışları, yalnızca idari kadroların işçiler arasında disiplin sağlama istek ve becerisine bağlı kalmamakta, aynı zamanda idari kadroların bilimsel ve teknik bilgisine ve onların bu bilgiyi üretim sürecine uygulama istek ve yeteneğine bağlı olmaktadır.

TEKNİK ELEMANLARIN ÖZEL DURUMUNUN TİPİK NİTELİKLERİ:

Teknik elemanlar toplumsal bir katman oluşturlar. Bu katman, kendini oluşturan katagoriler, somut işlevleri göz önüne alındığında (mühendisler, teknisyenler, araştırmacılar, işletme müdürleri, idari müdürler, ticari müdürler v.s.) heterojendir.

Bu katmanı oluşturan çeşitli katagorilerin tek ortak yanı toplumsal rollerinin «genel» özgürlüğüdür. Söz konusu özgürlük bilimsel ve teknik devrimin gereksinimlerinden kaynaklanmaktadır. Elbette bu özgürlük temel karakteristlikleri farklı toplumsal sistemlere göre değişiklik göstermektedir.

Teknik elemanların özgül durumları için dört temel karakteristik nokta gösterilebilir. Bunlar:

— Üçüncü bir toplumsal sınıf oluşturmaları, yani diğer toplumsal sınıflara eşit uzaklıkta, orta ve ara yerde bulunmak söz konusu değildir. (Zaten böyle bir durumun sosyalist ülkeler için hiç bir geçerliliği olmayacaktır.)

— İçinde yaşadıkları toplumsal sisteme bağlı olarak işveren veya işçi sınıfı ile kendini özleştirecek, toplumu yönetecek, kendi başına bir temel sınıf olmakta söz konusu değildir.

— Söz konusu özgürlük, teknik elemanların çalışanların bir parçası olduğu genel özelliğe ilâve olan ama bu genel özelliğin yerini almıyan bir özellikliktir.

Sonu : 10 da

TÜTED İSTANBUL ŞUBESİ AFİŞLEME KAMPANYASINA BAŞLADI

II. Teknik Eleman Kurultayı kararları ışığında çalışmalarını yoğunlaştıran TÜTED İstanbul Şubesi bir afişleme kampanyasına başlamış kararı aldı. Afişleme de aşağıdaki sloganlar kullanıldı:

tüm emekçi halkımız ve teknik elemanlar üzerindeki
FAŞİST BASKI VE KİYIMA SON!
TÜTED

— TENİK ELEMANLARIN ve TUM ÇALIŞANLARIN SENDİKAL HAKLARI VERİLMELİDİR?

— TUM EMEKÇİ HALKIMIZ ve TENİK ELEMANLAR ÜZERİNDEKİ FAŞİST BASKI ve KİYIMA SON.

— TEKNİK ELEMANLAR BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE EMEKÇİ HALKIMIZIN YANINDADIR.

— TEKNİK ELEMAN ARKADAŞ.. GREV ve TOPLU SÖZLEŞME ile DONATILMIŞ SENDİKAL HAKLAR MÜCADELEMİZ İÇİN TÜTED'DE BİRLEŞELİM.

İstanbul'da teknik elemanların yoğun olduğu işyerlerinde ve İstanbul'un belli başlı bütün bölgelerinde yapılan afişleme büyük ilgi gördü. TÜTED İstanbul Şubesi yönetimi Kurulunun afişleme için bütün yasal koşulları yerine getirmesine rağmen 22 arkadaşımız afişleme sırasında göz altına alındı. Ancak gerekli izinler önceden alınmış olduğu için, yapılan müzakeratlar sonunda gözaltına alınan arkadaşlarımız serbest bırakıldılar.

teknik elemanların ve tüm çalışanların
SENDİKAL HAKLARI VERİLMELİDİR!
TÜTED

teknik elemanlar
BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE
EMEKÇİ HALKIMIZIN YANINDADIR!
TÜTED

teknik eleman arkadaş
GREV ve TOPLU SÖZLEŞME İLE DONATILMIŞ SENDİKAL HAKLAR MÜCADELEMİZ İÇİN TÜTED'DE BİRLEŞELİM!
TÜTED

22 KİŞİ GÖZ ALTINDA

TÜTED ve İstanbul'daki on iki meslek odası ile Tüm Yüksek Tekniker ve Teknikerler Derneği afişleme, sırasında 22 kişinin göz altına alınması, protesto eden bir bildiri yayınladı.

sendikal haklar ve demokrasi için eylem birliği

Tüm Teknik Elemanlar Derneği (TÜTED), Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER), Tüm Asistanlar Derneği (TUMAS) ve Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TUM-DER) İstanbul Şubeleri Sendikal haklara kavuşma ve anti-demokratik baskılarla mücadele için ortak davranış ve eylem birliği yapma kararı aldı. 18. Ağustos günü kamu oyuna bir basın bildirisi ile açıklanan ortak kararda özetle şu görüşlere yer verildi:

Gün geçmiyor ki bir öğretmen, bir memur, bir teknik eleman sürülmesin, kıyılmasın, dövülmesin.

MC iktidarı zamanında yalnız öğretmenler üzerinde 44 sürgün, 8 görevden uzaklaştırma, 4 göreve son verme işlemleri uygulanmış; ayrıca 14 öğretmenin evine saldırılmış, 13 öğretmen dövülmüş, 8 öğretmen göz altına alınmış ve iki öğretmen öldürülmüştür.

Diğer yandan, TUM-DER Genel Başkanı arkadaşımız Van'a sürülmüş, Ziraat Mü-

tütöed istanbul şubesi üyeleriyle genel bir toplantı yaptı

7-8 Haziran'daki II. TEKNİK ELEMAN KURULTAY'ından sonra TÜTED çalışmalarını yoğunlaştı. TÜTED İstanbul Şubesi 12 Haziran'da çeşitli teknik eleman örgütlerinin yöneticileri ve sendikalaşma komisyonları ile bir toplantı düzenledi. Toplantıda gelişen görüşler ışığında ayrıntılı bir çalışma ve uygulama programı hazırlandı ve İstanbul'da bulunan tüm üyelere gönderildi. Ayrıca programın geliştirilmesi için tüm üyelere açık bir toplantı düzenlendi. 4. Temmuz'da yapılan toplantıya katılma oranı oldukça yüksek oldu ve somut öneriler gelişti. Şubası yönetimi Kurulunun denetiminde çalışmak üzere «ÖRGÜTLENME» ve «EĞİTİM» komisyonları kuruldu. Komisyonlar her hafta Çarşamba günleri toplanıyor. Ayda bir de ortak toplantı düzenleniyor.

Avrca Haziran ayında oluşturulmaya başlayan TÜTED işyeri temsilciliklerinin sayısı ona yükseldi. Son kurulan beş temsilcilik aşağıdaki işyerlerini kapsıyor.

Northern Elektrik İşyeri Temsilciliği Talat Akay, İstanbul Belediyesi İşyeri Temsilciliği Hüseyin Yeşil, İstanbul Telefon Baş Müdürlüğü Mustafa Zorbozan, İ.T.Ü. İşyeri Temsilciliği Şevket Bözütçe, Vakıflar Baş Müdürlüğü Yasin Yavuz.

İZMİR TEKNİK ELEMAN ÖRGÜTLERİ İKTİDARIN HUKUK DIŞI DAVRANIŞLARINI ELEŞTİRDİ

On mühendis ve mimar odasının İzmir Şubeleri ile TÜTED İzmir Şubesi ve Türkiye Yapı Teknisyeterleri Derneği ortak bir bildiri yayınlarak, «sömürücü çevrelerin temsilcilerinin oluşturdukları halka karşı cephe gün geçtikçe yüzünü göstermekte, bilincelenen halkımızın tepkisini artırmaktadır.» demişlerdir.

Bildiride TRT Genel Müdürünün değiştirilmesinden sonra göze çarpan taraflı yayına dikkat çekilerek İsmail Cem'in göreve iadesinin bir anayasa emri olduğu savunulmaktadır.

İzmir teknik eleman örgütleri, işçilere, öğrencilere, demokratik kuruluşlara karşı baskıların yoğunlaşmasını, doğal kaynakların yabancılara peşkeş çekilmesini eleştirmiş, yargı organlarına saldırıların hukukun üstünlüğünü ve anayasanın 132. maddesini ihlâl ettiğini de belirtmişlerdir.

TÜTED'e ÜYE KAMPANYASI GELİŞİYOR

Teknik elemanlar üzerinde ki baskılar yoğunlaştıkça, sürgünler arttıkça, teknik elemanların örgütlenmeleri de gelişiyor.

Bir yandan TÜTED işyeri temsilciliklerinin sayıları her geçen gün artmakta diğer yandan da TÜTED komisyon çalışmalarını hızlandırmaktadır. Özellikle teknik elemanların yoğun olduğu bölgelerde gelişen TÜTED örgütlenmesi ve TÜTED'e üye olma kampanyası İstanbul'da ilerliyor.

Odamız bu kampanyayı tüm gücüyle destekliyor ve tüm elektrik mühendislerini GREVLİ ve TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLAR için TÜTED'e üye olmaya çağırıyor.

Denizcilik Bankası T.A.O. da yöneticiler 1500 - 4000 TL. Zam Alırlarken çalışanların Hakları verilmiyor. Denizcilik Bankasındaki teknik elemanlara dağıtılan bildiride özetle şu konulara değinildi:

«Son günlerde Denizcilik Bankası T.A.O. Yönetim Kurulu aldığı bir kararla bünyesinde çalışan yüzlerce işçinin, memurun, teknik elemanın artan hayat pahalılığı karşısında çektikleri ekonomik sıkıntıya göz yumarak yalnızca üç-beş yöneticiye 1500-4000 TL. arasında zam yapmıştır.

Hatırlanacağı gibi Denizcilik Bankasının 31 Mart 1975 günü toplanan Genel Kurulunda, kuruluşu bir yıl içinde 450 milyon TL. zarara sokan Yönetim Kurulu 20 dakika içinde ibra edilivermiş ve üstelik maaşlarına yapılan zamlarla kuruluşu yüklenen zarar ödüllendirilmişti...

DENİZCİLİK BANKASINDAKİ HAKSIZ UYGULAMALAR

Aynı yönetim kurulu geçtiğimiz günlerde müdür ve müdür muavinlerine 1500 - 4000 TL. arasında değişen zamlar yapmıştır. Ve bu zam

lara neden olarak ta ülkemizin içinde bulunduğu enflasyonist gidişin yarattığı fiyat artışları gösterilmiştir. Ama süyün basını tutmuş olan ve

ŞUBEMİZ TÜTED YÖNETİM KURULU İLE ORTAK TOPLANTI YAPTI

II. Teknik Eleman Kurultayı kararları ışığında oluşturulması düşünülen Danışma Kurulları ve diğer güncel konularda görüşmek üzere Şubemiz Yönetim Kurulu ile TÜTED İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu arasında ortak bir toplantı düzenlendi.

TÜTED'in geliştirdiği Danışma Kurulu çalışma biçimi ilkeleri benimsendi. TÜTED'e üye kaydedilmesi, üye aidatlarının toplanması, TÜTED komisyonlarının çalışmalarına katılınması ve Şubemizdeki sendikalaşma komisyonunun daha etkin bir çalışma içine girmesi için gereken her türlü çabanın, Yönetim Kurulumuz tarafından gösterileceği dile getirildi. Ayrıca TÜTED'in mali bakımdan destekleneceği Yönetim Kurulumuz tarafından açıklandı.

TÜTED Yönetim Kurulunun teklifi üzerine, İstanbul'daki üyelerimizin sendikal olup olmadıkları konusunda bir anket çalışması yapılması kararlaştırıldı.

GİRİŞ

TÜTED tüm teknik elemanların örgütüdür. Gücünü tüm teknik elemanlardan; yani teknisyen, tekniker, yüksek tekniker, fizikçi, kimyager, matematikçi, jeofizikçi, jeolog, mimar yüksek mimar, mühendis, yüksek mühendis ve teknik iş kapsamına giren herhangi bir işte çalışan tüm emekçilerden alır. Dayandığı sosyal tabaka ile bağ kurduğu ölçüde ve bu bağları tüm çalışanların, halkın ve ülkenin çıkarları doğrultusunda geliştirdiği ölçüde güçlenir. Güçlendikçe tabanı ile bağlarını kuvvetlendirir. Ancak böylelikle, tüm teknik elemanların haklarını ve çıkarlarını savunabilen, tüm çalışanların kuruluşları ile dayanışma ve güçbirliği yapabilen ve sonuçta halkımızın anti-emperyalist, anti-faşist ve demokratik mücadelesinde yerini alabilen bir örgüt olabilir.

TÜTED, tüzüğünde belirtilen amacı itibarıyla

a. Teknik elemanların örgütlenmesinin yaygınlaştırılması ve birliğinin sağlanması doğrultusunda çalışır,

b. Teknik elemanların haklarının elde edilmesi ve bu hakların savunulması doğrultusunda mücadele eder,

c. Teknik elemanların sorunları ile ilgili ve bunların giderilmesi doğrultusunda çalışma yapar.

Yukarıdaki biçimiyle özetleyebileceğimiz amaçlar doğrultusunda mücadele II. Türkiye Teknik Eleman Kurultayı'nın tek bir gündem maddesi olarak ele almasından dayatılacağı gibi, sendikalaşma mücadelesinde odaklaşmaktadır. Grev ve toplu sözleşme ile donatılmış sendikal haklar doğrultusunda mücadele teknik elemanların acil sorunu haline gelmiş bulunmakta ve bütün diğer amaçlar doğrultusunda mücadelenin odak noktasını teşkil etmektedir.

Böylelikle, önümüzdeki dönemde TÜTED'in yapacağı çalışmalar sendikalaşma mücadelesi temel alınarak sürdürülmek zorundadır.

II. Teknik Eleman Kurultayı sendikalaşma mücadelesinin ilkelerini ve programının ana çizgilerini saptamış bulunmaktadır. Özetlersek, Kurultay'ın aldığı kararlara göre:

a. Teknik elemanların sendikal haklar mücadelesi, halkımızın ve tüm çalışanların mücadelesinin bir parçasıdır. Sendikal haklar mücadelesi, tekeli sermayenin egemenliğine karşı anti-faşist, anti-emperyalist mücadele ile iç içedir.

b. Teknik elemanların sendikal haklar mücadelesi bir bütündür. Bu bütünlük ve birlik, tüm teknik eleman örgütlerini ve örgütlerin tabanlarındaki farklı kesimleri kucaklamalıdır.

c. Sendikalaşma doğrultusunda ortak programlar oluşturulmalı ve bu programların uygulanmasında örgütlere sorumluluk ve inisiyatif verilmelidir.

d. Örgütlenme, üretimi, yani işi, işin yapıldığı yeri esas almalıdır. Yapay ilişkiler yalnızca örgütler arasında değil, bizzat işin yapıldığı yerde, tabanda giderilmeğe çalışılmalıdır. İşyeri esasına göre örgütlenme, yeni ve dinamik kadroların oluşmasını da sağlayacaktır. Bu örgütlenmede güncel sorunlarla amaçlarımız içiçe savunulmalı, mücadelenin bütünlüğü ve sürekliliği hayata yansımalıdır.

e. Sendikalaşma, işçi sendikaları içinde olmayı amaçlamamalıdır. Şu anda, özel kesimde ve bazı iktisadi kamu kuruluşlarında, yasal olarak teknik elemanlar, mutlaka varolan işçi sendikalarına katılmaya yönlendirilmelidir.

f. Teknik eleman örgütleri arasında birliği amaçlayan, dayanışma, ortak çalışma ve destek, eleştiriden bağımsız olamaz. Birlik doğrultusunda örgütlerarası ilişkiler, fiilen ve sistemli bir biçimde bir araya gelinerek çözümlenebilir.

g. Teknik elemanların objektif ve sübjektif durumlarının bilince çıkartılması zorunludur. Memurlaşma, atalet, ekonomik ve kültürel yoksullaşma, kapikulu zihniyeti ve dejenerasyon somut örnekleri ile sürekli olarak işlenmeli, teknik elemanların bu durumun bilincine varmaları sağlanmalıdır.

Bu doğrultuda:

1. TÜTED, sendikal haklar mücadelesinin önderliğini, tüm teknik elemanları çatısı altında toplayan bir kitle örgütü olarak üstlenebilecek tek örgüttür.

2. TÜTED, vereceği mücadelede tüm meslek örgütlerimizce desteklenmelidir. Bu desteğin somut olarak gerçekleştirilebilmesi için TÜTED Merkez ve Şu-

be Yönetim Kurulları, TÜTED çatısı altında, tüm teknik eleman örgütlerini bir araya getiren bir danışma kurulu oluşturmalıdır. Bu TÜTED'in güçlenmesi için izlenecek somut bir çalışma biçimidir.

3. Örgütlenme-eylem diyalektik birlikteliği içinde, gelecek Teknik Eleman Kurultayı'na kadar, TÜTED'in önderliğinde önce bölgesel ve sonra genel forum, ya da forumlar oluşturulmalıdır. Bu forumların oluşturulmasıyla somut ve bağlayıcı eylem biçimleri saptanmalıdır.

4. Gelecek yıl toplanacak III. Türkiye Teknik Eleman Kurultayı'nın düzenlenmesi ve yönlendirilmesi için TÜTED görevlendirilmelidir.

II. Teknik Eleman Kurultayı'nın tesbit ettiği bu ilkeler ve aldığı kararlar TÜTED'in bu dönemdeki çalışma doğrultusunu belirlemektedir.

PROGRAM ve HEDEFLER

A — Örgütlenme

Hedef :

Tüm teknik elemanların genelde yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda, özelde grev ve toplu sözleşme ile donatılmış sendikal haklarını elde edebilmeleri için etkin mücadele verebilecek, güçlü geniş kitle tabanına ve üye sayısına sahip bir TÜTED'in yaratılması ve tüm teknik elemanların birliğinin sağlanması.

İlkeler :

a. Üretim birimi, yani işyeri esasına göre örgütlenme,

b. Tüm teknik eleman örgütlerinin fiilen ve sistemli bir biçimde bir araya getirilmesi.

Yöntem :

a. İşyeri temsilcilikleri ve işyeri komiteleri kurulması,

b. TÜTED çatısı altında tüm teknik eleman örgütlerinin temsilcilerinden oluşan danışma kurulu oluşturulması.

c. Mevcut üyeler ile organik bağın ve örgütsel ilişkinin geliştirilmesi.

Somut Çalışma Biçimleri :

a. Bütün üyelerin katılacağı ve sorunların ele alınacağı geniş toplantılar.

b. TMMOB işyeri temsilcileri ile ilişkiye geçerek, o işyerinde mevcut koşullara göre örgütlenmenin geliştirilmesi,

c. Temsilcilik bulunmayan işyerlerinde, mevcut koşullara göre, temsilcilik veya komite kurulması ve bunların görev ve sorumluluklarının belirlenmesi,

d. Tüm teknik eleman örgütleri yönetim kurulları ile başlangıç görüşmeleri yapılması,

e. Tüm teknik eleman örgütleri temsilcilerinden oluşacak danışma kurulunun oluşturulması,

f. Üye kaydetme ve aidat toplama çalışmalarının disipline edilmesi ve hızlandırılması.

B — Teknik Elemanların Haklarının Savunulması ve Sendikal Hakların Elde Edilmesi için Mücadele: Hedefler :

a. Genelde, teknik elemanların her türlü demokratik ve mesleki haklarının elde edilmesi ve savunulması, genel ve güncel sorunların çözülmesi,

b. Özelde, teknik elemanların grev ve toplu sözleşme ile donatılmış sendikalaşma hakkının elde edilmesi,

c. Tüm teknik elemanların sendikalarda örgütlenmesinin sağlanması.

İlkeler :

a. Teknik elemanların kendi hakları ve çıkarları doğrultusunda mücadelesi, halkımızın ve tüm çalışanların hak ve çıkarları doğrultusunda mücadelesinin bir parçasıdır.

b. Teknik elemanların sendikal hakları için mücadelesi bir bütündür.

c. Sendikalaşma işçi sendikaları içinde olmalıdır.

Yöntem :

a. Öncelikle sendikal haklara sahip olup, sendikalı olmayan teknik elemanların sendikalara girmesinin sağlanması,

b. Ücretli çalışan teknik elemanların izin ve sigorta haklarının sağlanması,

c. İşçi sendikaları ile ilişki kurulması ve işbirliği yapılması,

d. Diğer meslek örgütleri ile ilişki ve ortak mücadele,

e. Siyasal partilerle teknik elemanların sendikal haklar mücadelesinin benimsenmesi için ilişkiye geçilmesi,

f. Kamuoyu yaratılması için çalışmak,

g. Her türlü kitle baskı biçimlerinden ve eylem türlerinden mücadelenin somut hedefleri açısından yararlanmak.

Somut Çalışma Biçimleri :

a. Özel kesimde çalışan teknik elemanların sendikal koşulları açısından acilen durumlarının tesbiti ve bunun için tüm teknik eleman örgütleri ile işbirliğine gidilmesi,

b. Sendikal hakka sahip olup sendikalı olmayan teknik elemanlarla ilişki kurulması ve bilinçlendirme çalışması yapılması, bu amaçla bir kampanya açılması,

c. Bu teknik elemanların sendikalara girebilmesi açısından sendikalarla görüşme yapılması, toplu sözleşme kapsamına alınmaları açısından çalışma yapılması. (Ereğli Demir Fabrikaları pratiginde olduğu ve A veya diğer derecedeki personel için madde konması gibi).

d. Ücretli çalışan teknik elemanların izin ve sigorta hakları için odalar ve diğer teknik eleman örgütleri ile işbirliğine gidilmesi,

e. Somut mücadele hedefleri açısından ve güncel sorunlarla ilgili basın toplantıları ve açık hava veya kapalı toplantıları yapmak,

f. Yukarıda ifade edilen hedefler açısından kitlesel hareketi geçirecek ve kamuoyu oluşturacak bölgesel ve giderek genel forumlar yapmak.

g. İmkanları elverişmesi halinde, zarar görecekt teknik elemanlara yardım amacıyla bir yardım fonu oluşturmak.

C — EĞİTİM ve YAYIN FAALİYETİ :

Hedef :

A ve B maddelerinde konan hedefler açısından üyelerin bilincini yükseltme ve propaganda amacıyla eğitim ve yayın faaliyetinde bulunmak.

İlke :

Eğitim ve yayın faaliyetinin sistemli ve sürekli bir biçimde yapılması

Yöntem :

a. Üyelerin faydalanacağı, amaçlar ve mücadele hedefleri doğrultusunda süreli ve sürekli eğitim toplantıları yapmak,

b. TÜTED haberleri'ni geniş kitle organı olarak kullanmak,

c. Bölgesel kitle haberleşme aracı olarak basın ve haber bültenlerinden yararlanmak.

Somut Çalışma Biçimleri :

a. II. Teknik Eleman Kurultayı kararlarının çözümlenmesi ile ilgili toplantılar,

b. Teknik Elemanların toplumsal konumları ile ilgili toplantı ve eğitim çalışmaları.

ACİL GÖREVLER :

a. Mevcut çalışma programı taslağının en kısa zamanda kesinleşmesini,

b. Taslağın kesinleşmesi ile zamanlamanın yapılması ve çalışmalara hız verilmesi,

c. Üyelerin mevcut görevler açısından çalışma komiteleri oluşturmaları ve görev bölümü yapmaları,

d. İşyeri temsilcileri ve komiteleri ile yapılacak ortak toplantıda, işyeri temsilciliklerinin görev ve sorumluluklarına kesinlik kazandırma.

TÜTED İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ VE KOMİTELERİ GÖREV VE SORUMLULUKLARI TASARISI :

1 — TÜTED işyeri üye bağını kurmak

2 — İşyerinde mevcut sorunları ve üyelerin taleplerini yönetim kuruluna ulaştırmak

3 — Yönetim kurulu kararlarını ve diğer çalışmalarını üyelere duyurmak,

4 — Toplantı ve çalışmalara üyelerin katılmasını sağlamak,

5 — Üye aidatlarını düzenli bir şekilde toplamak ve yeni üye kaydetmek,

6 — TÜTED yayın organını üyelere ulaştırmak.

Adres : İstiklal Cad. Atlas Sineması Karşısı

Luvr Han No: 146 Kat: 4

TÜTED İSTANBUL ŞUBESİ
YÖNETİM KURULU

ATAMA VE NAKİLLER TAM BİR

KEŞMEKEŞ HALİNİ ALDI

ATANMA VE NAKİLLERİN ARALIKSIZ SÜRDÜĞÜ KÖYİŞLERİ BAKANLIĞINDA MÜHENDİS KİYİMİ 70'İ AŞTI.

TEKNİK ELEMANLAR ANCAK SENDİKAL HAKLAR SAYESİNDE İŞGÜVENLİĞİNE KAVUŞABİLİR.

BAKANLIKLAR GİDEREK BİR PARTİ ÖRGÜTÜ DURUMUNA GİRİYOR.

Aşağıda MUSTAFA EKMEKÇİ'nin bu konuyla ilgili Cumhuriyet Gazetesinde çıkan bir yazısını bulacaksınız.

«Cephe iktidarında, çeşitli bakanlıklarda atamalar, nakiller tam bir keşmekeşe bürünmüş. Devlet kademelerinde hiyerarşi, düzen allak bullak olmuştur. Bakanlıklar tam bir parti örgütü havasına girmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığında eski ırkçı ve turancı tanınanlarla «gerici» tanınan kimi kişiler görev almıştır.

Eski MHP müfettişlerinden Müsteşar Yardımcısı Veli Soysaldı ile tartışan Bakanlık Ortaöğretim Genel Müdürü Bakana istifasını vermiş, ancak bu kabul edilmemiştir.

Ortaöğretim Genel Müdürü de Cephe Hükümetince işbaşına getirilmişti.

Millî Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem, Bakanlıkta «Eğitimde milliyetçi bir politika izlenmesi» ni sağlama amacıyla bir komisyon kurmuş, Danışma Kurulu niteliğindeki bu Komisyona eski ırkçılar ve tutucu tanınan kişiler de getirilmişti.

Kurula alınanlar arasında şu adlara da rastlanmaktadır: Faruk Timurtaş, Ahmet Kabaklı, Necati Akder, Nurettin Ergin, İbrahim Kafesoğlu, Zeki Sofuoğlu.

UYGULANMAYAN GENELGE

Köyüşleri Bakanı Vefa Poyraz, Bakanlık örgütünde keşmekeşi durdurmak ve çalışmalarını sağlıklı yapmak için bir genel hazırlayarak örgüte göndermiş, ancak bakanın bu genelgesinin uygulanmadığı da ileri sürülmüştür.

Bakan Poyraz genelgesinde şöyle demektedir:

«Bakanlığımızdaki personel düzenlenmesi çalışmaları bitmiştir. Bundan böyle zorunlu bulunan haller dışında, herhangi bir görev değişikliği yapılması düşünülmemektedir.

Yatırım mevsiminin devam ettiği şu günlerde bütün arkadaşlarımızın çalışma huzuru ve güvenliği içerisinde görevlerine devam etmelerini önemle rica eder, başarılar dilerim.»

Bu genelgeye rağmen, Toprak - Su Genel Müdür Yardımcısı Ruhi Aytekin, genelgenin imzalandığı gün görevinden alınmış, Müşavirliğe getirilmiştir. Onun yerine 1973 seçimlerinde AP Sivas adayı olan Ömer Fırat atanmıştır. Samsun Toprak - Su Bölge Müdürü Bahattin Sayan Merkeze Müşavir olarak atanmıştır.

Genel Müdürlükte uzman olan Osman Kaleli Kartografya Bölge Müdürlüğüne atanmış, ancak Kartografya Bölge Müdürü bu atamaya karşı çıkarak Osman Kaleli'yi işe başlatmamıştır. Ortada kalan Osman Kaleli'nin durumu Bakanlıkta espri konusu olmuştur. Osman Kaleli, 20 yıldan beri bu işlerde çalışan bir uzmandı.

Genel Müdürlükte baş mühendis ve Bakanlık Müsteşarının Özel Kalem Müdürü İbrahim Bulut, Kayseri'ye sıra mühendisi olarak atanmıştır. İbrahim Bulut, Türkiye'de Teknik Üniversiteyi bitirdikten sonra, Fransada «ihtisas» da yapmıştı.

Manisa Toprak - Su Baş Mühendisi Orhan Kınay, Trabzon'a mühendis olarak verilmiştir. Konya Toprak - Su Müdür Yardımcısı İhsan Özmenek Antalya'ya mühendis olarak nakledilmiştir.

Çorum Toprak - Su ekip Başmühendisi Muhlis Öztulum, Bursa'ya mühendisliğe atanmıştır.

Atamalar aralıksız sürdürülmektedir. Köyüşleri Bakanlığında mühendis kıyımı 60 - 70'i bulmaktadır.

«AMAN BANA DOKUNMAYIN»

Köyüşleri Bakanlığında partizanca atamalar, kıyımlar sürüp giderken, yerlerinde kalanlar da olmuştur. Bunun örneği Toprak - Su Genel Müdürü Nejat Erkenci'dir. Geçenlerde (25.6.1975 günü) Nejat Erkenci'yi, Başbakan Demirel'in kardeşi Hacı Ali Demirel'le Toprak - Su Araştırma Merkezinde kalabalık ziyafetinde görenler, buna hiç şaşırmaamışlardır.

Nejat Erkenci, Turan Kapanlı'nın Köyüşleri Bakanlığı sırasında göreve getirilmişti. Kapanlı döneminde iyi puan alan Erkenci, Toprak - Su'nun İsparta ilindeki sulama işleri ile de yakından ilgilenmiş, Hacı Ali Demirel'le yakınlıkları bu dönemde olmuştur.

CHP - MSP ortaklığı sırasında ise, Genel Müdürün Köyüşleri Bakanı Mustafa Ok'a «Efendim, ben nasıl olsa haziran'da emekli olacağım, bana dokunmasanız, memnun olurum» demiş, Mustafa Ok'u etkilemeyi başarmıştır. Haziran'ın üzerinden bir haziran daha geçmiş CHP iktidardan gitmiş, ancak eski Genel Müdür yerinde kalmıştır. İrmak Hükümeti dönemini de atlatan Genel Müdür, ileri sürüldüğüne göre yeni Bakanı da etkisine almış durumdadır.

DAKTİLLAR SÜRÜLÜYOR

Bakanlıkta evrak memurlarından daktilolara kadar memurlar bir bir sürülmüş, Vefa Poyraz kendisine vedaya gelen küçük memurlara şöyle demek zorunu duymuştur:

«Ne yapayım, bu olaylar beni aşan olaylar. Buradan gitmeniz gerekli, benim yapabileceğim hiçbir şey yok. Sıkıntınız olursa bana gelin...»

Öte yandan, Bakanlıkta Müşavirlik yapan veteriner Yahya Taşdelen, Bakanlık Tetkik - Koordinasyon ve Planlama Dairesi Başkanlığına getirilmiş, Bakanlıkta bu da dedikodu konusu yapılmıştır. Çünkü bu dairenin hayvancılıkla ilgili bir yanı görülmektedir.

BAKANLIK MARLEY DÖŞENİYOR

AP'nin Erzurum adaylarından Sabahattin Dilemre seçimleri kazanamayıp açıkta kalınca, Köyüşleri Bakanlığı Sosyal İşler Daire Başkanlığına getirilmiştir. Sabahattin Dilemre, işbaşına gelince Bakanlığın halini beğenmemiş ve buraya önemli yenilikler getirmiştir. Bakanlık katı marleye döşenmiş, odaların koltukları değişmiş, yerlere halılar serilmiştir.

Bu arada Sabahattin Dilemre'nin durumu da düzeltilmiş, üçüncü dereceden birinci dereceye yükseltilerek gösterge üstü 150 ile Müşavirliğe yükseltilmiştir. Daire Başkanlığı da, başarılı çalışmaları göz önünde tutularak Dilemre'de bırakılmıştır.

MSP'LİLERDEN ÖRNEKLER

Cephe ortaklarından MSP de kendine ayrılan bakanlıklarda boş durmadığını göstermiştir. MSP elinde bulunan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı eski MSP adayları ile, denenmemiş kişilerle doldurulmuştur. Bunlardan bazıları şöyledir:

SONER AKSOY — 1973 seçimlerinde MSP'nin Kütahya adaylarındandır. CHP - MSP ortaklığı döneminde Plan Proje ve Araştırma Genel Müdürlüğüne Bakan onayı ile getirilmişti. Daha önce sözleşmeli personel kadrosunda bir yıl uzman olarak çalışmıştır. Soner Aksoy, Yükseliş Mühendislikte eğitmen olarak da çalışmış, Bakanlığa oradan gelmiştir.

KAHRAMAN EMMİOĞLU — 1973 seçimlerinde MSP üçüncü sıramilletvekili adayı idi. CHP - MSP ortaklığında dört ay Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü yapmıştır. İstanbul'da Özel Mühendislik Büro-

su olduğundan, Genel Müdürlüğü süresince İstanbul'daki işini ihmal etmemiş, üç gün Ankara'da dört gün İstanbul'da çalışmak zorunda kalmıştır. Halen MKE Genel Müdürlüğüne getirilmesi beklenmektedir.

ERTAN YÜLEK — CHP - MSP ortaklığının ikinci 4 aylık Teşvik ve Uygulama Genel Müdürü, şimdi Sümerbank Genel Müdürlüğüne atanmıştır. Ertan Yülek, kısa adı «BİRKÖ» olan «Birleşik Koyuntulu» A.Ş.'nden alınıp Devlet hizmetine getirilmiştir.

MUSTAFA PAÇACI — CHP - MSP ortaklığında Abdülkerim Doğru'nun onayı ile özel olarak kurulan iki Teşvik ve Uygulama Genel Müdür Yardımcısı dan biriydi. Cephe Hükümeti zamanında da Bakanlık Müsteşar Yardımcılığına getirilmiştir.

KENAN KUL — Birinci MSP ortaklığında Bakanın özel danışmanı durumundaydı. Cephe ortaklığında aynı Bakanın Müsteşar Yardımcılığına yükseltilmiştir.

İMDAT AKMERMER — Cephe iktidarında Sayay Dairesi Baş Yardımcılığına atanmıştır. Akmermer'in Tarım Bakanlığına Müsteşar Yardımcısı olarak söylentileri de vardır. 1966 yılında İTÜ Makina Fakültesi mezunu olan Akmermer, CHP - MSP ortaklığında Doğru tarafından, Uçak Sanayi Yönetim Kurulu üyeliğine getirilmek istenmiş, ancak Başbakan Ecevit, bu kararnameyi imzalamamıştı.

BAHRİ ZENGİN — 1973 seçimlerinde MSP Gaziantep ikinci sıra milletvekili adayı, CHP - MSP ortaklığında Proje Değerlendirme Şube Müdürü idi. Şimdi Cephe iktidarında MKE Kurumu Genel Müdür Yardımcılığına getirilmiştir.

İSMET CONKER — MSP Bolu Milletvekili adayı. Cephe iktidarında Küçük Sanatlar Dairesi Başkan Yardımcılığına getirilmiştir. Daha önce, Bakanın Özel Kalem gibi çalışan Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğünde uzmanı. Bakanlıkta «İdari tecrübesi olmamakla» tanınan Conker, heyet kabullerinden çok hoşlanmaktadır.

MACİT BENİCE — Türk Standartlar Enstitüsünden sözleşmesi iptâl edilip, görevinden uzaklaştırıldıktan sonra Benice Cephe iktidara gelince durumunu kurtarmış, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Dış Münasebetler Şube Müdürlüğü «derecesi düşük» diye kabul etmemiştir. Sonunda «Müdür» kadrosu ile sözleşmesi imzalanmıştı.

TEML KARAMOLLAOĞLU — Cephe iktidarının yeni Teşvik ve Uygulama Genel Müdürü Sanayi Bakanlığı personeli Karamollaoğlu'nu çember sakallardan hemen tanımaktadır. Özel sektör'den «Altın Yıldız»dan gelip görev almıştır.

YILMAZ AYMAN — Araştırma Şubesinde çalışırken, Proje Değerlendirme Şube Müdürlüğüne getirilmiştir. Tecrübesi olmadığından Bakanlık mensupları hakkında fazla birşey bilmemektedirler.

HÜSEYİN KANI BÜYÜKÖZER — Cephe iktidarının Sanayi Dairesi Başkanı, CHP - MSP ortaklığında da Sanayi Dairesi Baş yardımcı idi. Yükseliş Mühendislikten alınarak bu göreve getirilmiştir.

EVREN KARADAYI — Cephe iktidarında Teşvik Uygulama Genel Müdür Yardımcılığına getirilmiş ancak atama resmen açıklanmamıştır. O da Yükseliş Mühendislikten gelenlerdendir.

HÜSEYİN MISIRLIOĞLU — Araştırma Şube Müdürüdür. CHP - MSP ortaklığı sırasında buraya getirilmişti.

VEDAT TALU — CHP - MSP ortaklığından beri Türkiye Çimento Sanayi Genel Müdürüdür. Daha önce TPAO'da Danışmandı. Bakanlıkta Erbakan'ın «adamı» olarak bilinen Genel Müdür, Sanayi Odasındaydı.»

SHERATON OTELİ

Başı: 3'de

Sheraton Otel, sahibi ve adı kanlı darbelere karışan İTT İmparatorluğunun bir parçası olan bugünkü Sheraton yöneticilerinin gücü ne olursa olsun bir işyeridir. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içindeki her gecekonduya, her küçük işyerine uygulanmakta olan yasa ve talimatnamelerin tümünün Sheraton Otel'i'ne de uygulanması gerekmektedir. Hicbir ayrıcalık tanınmaz.»

Bildiride, kullanım izni için yerine getirilmesi gereken yükümlülükler belirtildikten sonra şöyle devam edilmiştir:

Talimatname ve yasalar için sözkonusu olan bu gereklilik

- 1 — Gerek binada çalışanların, gerek binayı kullanan müşterilerin, gerekse çevre halkının can güvenliğinin sağlanması,
- 2 — Ulusal servetin korunması,
- 3 — Hızla gelişen kentleşme olayının belli bir planlama içinde denetim altına alınması içindir.

Sheraton Otel'i bütün bu gereklilikler gözönüne alınmaksızın 2 Ağustos günü MC lideri tarafından açılmıştır. Açılış yanlış, tehlikeli ve hukuksuzdur. Çünkü 4 Ağustos günü halâ otel için verilmesi gereken projeler, yerinde yapılması gereken tesisat, tamamlanması gereken armatür ve bağlantılar ve yapılması gereken deneyler vardır. Otelin kullanım izni yoktur. Bu durumda 2 Ağustos günü açılış için otele 1600 KW. enerji verilmesi de usulsüzdür. 1600 KW. enerjinin verilmesi için başta MC lideri Sayın Süleyman DEMİREL ve yazılı emir gönderen Vali Yardımcısı olmak üzere gerekli çabayı gösteren herkes büyük sorumluluklar altına girmiştir.

MC iktidarı İstanbul kent halkının büyük çoğunluğunun su, elektrik, ulaşım, yol, çöp, kanalizasyon sorunları çözümsüz dururken Belediyelere yardımı kesmekte, halktan toplanan paraların sermayenin çıkarlarına peşkeş çekmektedir. Sheraton Otelini açanlar kullanım izni olmadığı için binasını kullanamayan elektrik enerjisi alamayan vatandaşları hesap veremeyeceklerdir.

İKİLİ ANLAŞMALARIN TÜMÜNÜN İPTALİ

Başı: 3'de

Öte yandan devletler arasındaki anlaşmaların gizli tutulması hususu, içinde bulunduğumuz yılın başlarından beri artık demokratik olmayan bir davranış kabul edilmektedir. Nitekim I. Dünya Savaşı sonlarında Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Wilson tarafından dünya barışı için önerilen ilkelere arasında gizli anlaşmaların reddi ilkesi de vardır. Bu ilke daha sonra gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesinde yer almıştır. A.B.D. ile Türkiye arasında yapılan ikili anlaşmalar ise gerek dünya gerekse Türk kamuoyundan gizli yapılmış ve gizli tutulmuştur. Hatta bu anlaşma Türk yasama meclislerinden bile geçirilmemiş ve onaylanmamıştır. Bu nitelikleri ile bu anlaşmaların Türkiye Cumhuriyeti'ni bağlayıcı anlaşmalar oldukları da şüphelidir. Sonuç olarak Türkiye'nin bu anlaşmalarla ne gibi yükümlülükler altına girdiği ve bunların ne amaçla yapıldığı Amerikan Temsilciler Meclisi'ne verilen ve son günlerde açıklanan bir rapordan anlaşılmaktadır. Sözü geçen raporda Orta Doğu'da İsrail'in desteklenmesi ve petrol kaynaklarının kontrol altında tutulmasının da bu anlaşmaların amaçları arasında olduğu belirtilmektedir. Oysa bildiğimiz kadarıyla Türkiye'nin böyle bir amacı yoktur ve olamaz da.

1969 tarihli temel çerçeve anlaşmasının ilkelere birisi de A.B.D.'nin Türkiye'nin savunmasına destek sağlamasını amir bulunmaktadır. Oysa A.B.D. uygulamakta olduğu ambargo kararı ile anılan anlaşmanın bu ilkesini tek taraflı olarak çiğnemiş bulunmaktadır. Bu durumda NATO ittifakı çerçevesinde karşılıklı yardımlaşma amacı ile yapıldığı bildirilen bu anlaşmaların artık Türkiye'yi de bağlayamayacağı açıktır.

DEMOKRATİK ESASLAR VE ANAYASAL EGEMENLİK HAKLARIMIZA AYKIRI OLAN BU ANLAŞMALARIN TÜMDEN ORTADAN VE UYGULAMADAN KALDIRILMASI GEREKLİLİĞİ KAMUOYUNA DUYURULUZ.»

ODALAR VE BEŞ DEMOKRATİK KURULUŞ

Başı: 3'de

Kısacası, Türkiye'nin uyguladığı dış politika halkımızın yararına bir dış politika değildir. İçinde bulunulan NATO—CENTO, halkımızın değil Türkiye'de ve emperyalist dünyadaki gerici güçlerin ittifakıdır.»

Bildiride, Helsinki'de içlerinde Türkiye'nin de

bulunduğu 35 ülke tarafından imzalanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği sözleşmesinin, özünde 35 ülkenin imzaladığı karşılıklı sardirmazlık paktı olduğu belirtilerek şöyle devam edilmiştir:

«Halkımız, savaş kışkırtıcılığı değil, Türkiye'yi barış ve güvenliğe götüren bağımsız, onurlu ve yurt çıkarlarına uygun, savunma esasına dayalı bir dış politika istemektedir.

Bunun yolu ise;

— İkili anlaşmaları kaldırıp, üsleri sökmektir.

— NATO ve CENTO gibi bizi dünyanın ve komşularımızın gözünde yalnız bırakan saldırgan askeri paktlardan çıkmaktır.

— Helsinki'de 35 ülke arasında zaten imzalanmış olan toplu sardirmazlık paktını, sosyalist ülkelerde dahil tüm komşularımızla ikili sardirmazlık anlaşmaları yaparak, pekiştirmektir.»

Başı: 3'de

İSTANBUL BELEDİYESİ

Özellikle ülkemiz halkının %10'unun yaşadığı ilimiz İSTANBUL için durumu incelediğimizde: 1975 giderlerinin toplam 1.420.000,— TL. sı olduğu görülmektedir. Bunun 530 milyonunu işçi ücretleri, 367 milyonunu memur maaşları oluşturmaktadır. 28 milyon yan ödeme, 217 milyon ise zorunlu harcamalar karşılığıdır. Geri kalanın 104 milyon taahhüt, 62,5 milyon ise emanet işler içindir. Bu işlerin yapılması için de 110 milyonluk iş makineleri ve diğer teçhizat alınması gerekmektedir. Oysa bu giderlere karşılık 485 milyon nakit gelir vardır. Ortada bir milyara yakın yani tüm giderin % 70'i kadar bir açık bulunmaktadır. (ayda 80 milyon civarında)

Bu durum açıktır; ve bu paranın karşılanması gerekmektedir. Bu, ya belediye gelirleri artırılarak ya da Hükümet tarafından ödenmek yoluyla karşılanabilecektir. Ve bugüne kadar da ikinci yol uygulanmıştır.

Ayrıca bildiride Belediye Gelirler Yasasının çıkarılması istenmiştir.

İstanbul belediyesinde 12.000 işçi ve 8.000 memurun çalıştığı ve bunların önemli bir bölümünün teknik eleman olduğu ileri sürülmüş ve yardımın kesilmesi halinde bütün çalışanların ücretlerini alamıyarak mağdur duruma düşecekleri anlatılmıştır.

Bildirinin sonunda, bu yolda teknik elemanlar ve örgütleri olarak belediyede görevli üyelerimize ve halkımıza yardımcı olmak üzere İstanbul Belediyesi desteklediğimiz belirtilmiştir.

SOYUZ-APOLLO, AVRUPA GÜVENLİK

KONFERANSI, BARİŞ VE TEKNİK ELEMANLAR

Başı: 9'da

SOYETLER BİRLİĞİ TÜRKİYE'YE 10 MİLYAR LİRALIK KREDİ YARDIMI YAPTI İKİ TERMİK SANTRAL KURULACAK

Yurdumuzun son yıllarda aldığı en büyük kredi yardımı sözleşmesi Temmuz ayında Sovyetler Birliği ile imzalandı. Kredi yardımı 700.000 milyon dolar, yani 10 milyar Türk lirasını geçmektedir.

Bu kredi ile, yine Sovyet kredisi ve tekniği ile kurulmuş ve halen Türkiye'de kurulu en büyük sanayi kuruluşu olan İskenderun Demir Çelik Fabrikaları genişletilecektir. Fabrikaların yıllık üretimi 1 milyon tondan 4 milyona çıkarılacaktır.

Ayrıca, yine Sovyetler Birliği kredisi ve teknik yardımıyla kurulmuş olan Seydişehir Alüminyum İşletmeleri genişletilecektir.

Aynı kredi paketi ile birisi Çan d'ğeri Orhanlı kazalarında olmak üzere beheri 400.000 kilowattlık iki termik santral kurulacaktır. Türkiye bu Sovyet kredisinin karşılığını, uzun vadede geleneksel tarım ürünlerini veya söz konusu işletmelerin ürünlerini satarak verecektir.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği, Türkiye'ye şimdiye kadar sadece, Devlet sektöründe kurulacak ağır sanayi ve enerji işletmeleri için kredi vermektedir.

DÜNYA BANKASI ELEKTRİK ÜCRETLERİ ARTTIRILMADAN AFŞİN ELBİSTAN TERMİK SANTRALI İÇİN KREDİ AÇMAYI REDDETTİ.

Bilindiği gibi Türkiye'nin en büyük Termik Santrali AFŞİN-ELBİSTAN projesinin dış finansmanı Dünya Bankası'na verilecek kredi ile sağlanacak

ti. Ne varki Dünya Bankası verdiği her kredi de olduğu gibi bu proje içinde çeşitli şartlar öne sürmüştür. Bu şartlardan biri ve her Dünya Bankası kredisinde geçerli olanı, söz konusu kredi ile her ne kadar ucuz ve elverişli olsa da sosyalist ülkelerden alet, cihaz, proje ve teknik bilgi alma yasağıdır. Oysa bilindiği gibi, özellikle elektrik jeneratörleri, şebeke elemanları gibi cihazlar sosyalist ülkelerden çok daha ucuza ve kaliteli olarak sağlanabilmektedir.

Bu projeye ve özel diğer şart ise, TEK Enerji Tarifesinin artırılması olup MC hükümetinin seçim öncesi hesaplarına uygun düşmediği için kabul edilmemiştir. Dünya Bankası ise tarife zammını gerçekleştirmedikçe Afşin-Elbistan projesine kredi vermeyi reddetmiş bulunmaktadır.

MC hükümetinin Başbakan Demirel ve ortakları, projenin dış finansman sorunu çözülmeden gösterişli bir törenle, temel atılmaktan çekinmemiştir. Bu olay MC Hükümetinin halkımızı aldatmak ve gerçekleri saklamaya dayalı politikasının çok açık bir göstergesidir. Dış finansmanı sağlanmamış, bu anlamıyla «seçim» yatırımının sonucu doğacak milyonlarca liralık zarar, halkımızın sırtına yüklenmiş, MC'nin ise suç defterine yazılmıştır. Kit kaynaklarımızı ekonomik-politik çıkarları uğrunda çarçur edenlerden, halkımız elbette hesap soracaktır.

POLONYA ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ BİRLİĞİ

Başı: 2'de

- Dış İlişkiler Komisyonu.
- Örgütlenme Komisyonu.
- Tarih Komisyonu. v.d.

SEP'in Hizmet Çalışmaları Şu Organlar Tarafından Yürütülüyor:

— Kalite Deney Bürosu:

Labaratuar deneyleri yapar. Elektroteknik malzemelerin kalitesini değerlendirir. Devlet tarafından yetkilendirilmiştir. Uygun gördüğü kaliteli malları ödüllendirir.

— SEP Uzmanlar Odası:

650 yetkili ve yüksek derecede nitelikli uzmanlarla yılda 850 uzmanlık (ekspertiz) raporu hazırlar.

— Eğitim ve Yayın Merkezi:

Birliğin ülke düzeyinde yürüttüğü eğitim çalışmalarını koordine eder ve yönlendirir. Mühendislerin ve teknisyenlerin mesleki bilgilerini geliştirmeyi amaçlar, eğitim ve konferans noktalarını yayınlar. Film gösterileri, sergiler düzenler. Toplantı tutanaklarını yayınlar. Yabancı misafirlerin yazılarına SEP yayınlarında yer verir. SEP üyeleri için yabancı ülkelerde ve diğer ülkelerde Polonya'ya tek ve grup halinde teknik geziler düzenler.

Sonuç Olarak:

SEP bu amaçlar doğrultusunda Fransa, İngiltere, İtalya, İskandinav Ülkeleri, ve tüm sosyalist ülkelerle ilişkiler kurmuştur.

Avrupa'nın en yaşlı meslek örgütlerinden biri olan Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği zengin deneylere sahip bir örgüttür. II. Dünya Savaşı öncesi yabancı sermayeye karşı, halktan yana sloganlarla mücadelesini sürdürmüş ve savaş sonrası Polonya'nın kuruluşunda önemli görevler yüklenmiştir. Polonya ekonomisindeki ve enerji politikasındaki etkili yerini bilimsel ve teknolojik açıdan yetkinliği sayesinde kazanmıştır. Bugün Polonyanın en büyük kalite kontrol ve ölçme laboratuvarlarına sahip olan, kendi uzmanlık alanında söz sahibi ve tutarlı uluslararası ilişkiler kuran bir örgüt durumundadır.

soyuz-apollo,avrupa güvenlik konferansı

gönül taylan

barış ve teknik elemanlar

Bilim işçileri ve teknik elemanlar, meslekleri gereği yaratıcıdır. Daha güzel bir dünyanın bilimsel ve teknolojik temelini hazırlayıp, yaratanlar, yaratıklarının bir anda yıkılıp, yakılmasına, hele bilgi ve yaratıcılıklarının yakıp, yıkmak ve insanları öldürmekte kullanılmasına en çok karşı olanlardır. Dolayısıyla teknik elemanların ve bilim işçilerinin doğal eğilimi savaşa karşı olmak, dünya barışını sağlamak olacaktır. Zaten daha çok iyi yaratılabilmek için barışa, bilimizi ve yaratıcı emeğimizi insanlığın ve halkımızın hizmetine ve gerçek çıkarlarına sunabileceğimiz bir dünyayı kurmak için yine barışa gerek vardır.

Temmuz ve Ağustos ayları, dünya barışının korunup, kökleştirilmesi yolunda umutlu gelişmelere sahne oldu. Bu gelişmeler Türkiye'de ve Dünya'da, ki tüm barışsever güçlerin, insanlara ve insanlığa karşı görev ve sorumluluğunun gerçek bilincinde olanların uzun mücadelelerinin başarısı, silah ve savaş fabrikatörlerinin, ölüm ve ateş satıcılarının, kâr ve sömürü düzenini insanların kanları ve kahırları pahasına yürütmek isteyenlerin ise yenilgisidir. Dünyada değişen bir kuvvet dengesinin göstergesidir.

SOYUZ YAPIMI SOYUZ VE ABD YAPIMI APOLLO UZAYDA KENETLENDİ

Soyuz ve Apollo'nun uzayda el sıkışan kozmonot ve astronotları gerçekte dünyaya ve insanlara tarihin yeni bir dönemini müjdelediler. Soyuz ve Apollo uçuşu, sadece insan emeği ve aklının neleri başarabileceğini, çağdaş bilim ve teknolojik gelişme düzenini insanlığa bir kere daha göstermekle kalmamaktadır. Uzayda gerçekleşen bu işbirliği, dünyadaki uluslar ve sistemlerarası soğuk savaştan, farklı toplumsal-politik yapıda ülkelerin barış içinde bir arada yaşama dönemine geçişin yansımasıdır. «Detente» ya da «Yumuşama» denen bu gelişme, sistemler ve uluslararası ekonomik, politik, ideolojik ve askeri biçimler de sürüp giden çatışma ve rekabette ekonomik alanın önemini artırmayı ve askeri rekabeti kaldırmayı amaçlayan daha güzel ve savaşı bir dünyaya giden gerçekçi bir yaklaşımdır.

Kaba ve düz mantıkla nedenleri ve sonuçları açısından anlaşılması hayli zor olan bu olumlu gelişmeye, işbirliği ve rekabetin dialektik ilişkisi içinde sistemlerin farklı yapılarını göz önüne alarak ve geniş bir tarihi perspektifle bakmak gerekmektedir.

Savaşlar, askeri rekabet ve silahlanma yarışı geniş halk yığınlarına ölüm, acı ve artan yoksulluktan başka bir şey getirmemiş bir avuç sömürücü hakim sınıfın cebine kâr, sömürü düzenine ise can katmıştır.

İnsanlığın ortak malı ve tarihi mirası olan Bilim ve teknoloji alışverişine çoğu kez askeri nedenlerle kısıtlama ve yasaklamalar konmuş, bilimin ve teknolojinin iş bölümü ve işbirliği içinde ve insancıl amaçlarla kullanılması ve daha çok gelişmesi önlenmiştir. Apollo-Soyuz denemesinde simgelenen bilimsel-teknik işbirliği yumuşama ve barış içinde birarada yaşama ilkesinin yol açtığı, insanlık için yeni ve olumlu bir adımdır. Yumuşamanın devamı ve dünya barışının geri dönülmez bir biçimde pekiştirilmesi, biz teknik elemanlarında bir parçası olduğu, tüm emekçilerin yararına. Ancak bu sayede, bilim ve teknoloji, insan emeği, uzayın ve dünyanın zengin kaynakları, atom bombaları, fantom ve miraj uçakları yerine, dünya üzerinde açlığın sömürünün kaldırılmasına, nükleer santrallerin, eğitim ve sağlık kuruluşlarının yapımına yöneltebilecek, tabiatın kirlenip tahrip olmasına karşı kullanılabilir.

Soyuz ve Apollo'nun yapımında ve uçuşta katkısı olan tüm teknik elemanları ve bilim işçilerini dünya barışına, bilimsel ve teknik gelişmeye katkılarından dolayı selamlarız.

HELSINKİ'DE AVRUPA BARIŞ VE GÜVENLİK KONFERANSI TOPLANDI

30 Temmuz 1975 günü Helsinki'de, içlerinde ABD ve Sovyetler Birliğinde bulunduğu 35 ülkenin devlet başkanları biraraya gelerek, 20. yüzyılın, İkinci Dünya savaşından sonraki en önemli barış ve güvenlik belgesini imzalamışlardır. Bu belge dünya'da soğuk savaşın bittiği ve farklı politik-toplumsal yapıda ülkelerin barış içinde bir arada yaşama-ya başladığının, içlerinde Türkiye'de bulunan ülkelerce belgelenmesi olacaktır. Söz konusu 35 ülkenin farklı gerekçe ve gerçeklere dayanarak da olsa böylesine bir belgeyi imzalaması ortamının hazırlanmasında içlerinde biz teknik elemanların da bulunduğu, dünyanın tüm ilerici, demokrat ve barışsever güçlerinin katkısı vardır. Elde edilebilecek sonuçlar ve kazanımlar ise tüm dünya halklarının, çileli halkımızın ve onun bir parçası olan biz teknik elemanların yararına.

AVRUPA BARIŞ VE GÜVENLİK KONFERANSI NE GETİRECEKTİR?

Avrupa Barış ve Güvenlik Konferansı, Avrupa ülkelerinin bugünkü sınırlarının kayıtsız, şartsız onaylanmasını belgelemiştir. Bu sınırları değiştirmek veya korumak gereksizle kurulmuş olan, soğuk savaş dönemi hatırası NATO ve VARŞOVA paktlarının önemini ve gereğini azaltacaktır. Politik yumuşama, kaçınılmaz olarak askeri yumuşama ve silahsızlanmayı getirecektir. Böylece, emperyalizmin kâr ve saldırı amaçları uğruna Türkiye halkını savaş ve ateş tehlikesiyle burun buruna getiren, Türkiye'nin emperyalizme ekonomik-politik bağımlılığını pekiştiren NATO ve CENTO gibi askeri-politik paktlara, biz teknik elemanların yıllardır «HAYIR» diyen sesinin tarihi haklılığı ispatlanmış olacaktır.

Soğuk savaş döneminin sloganlarını (bugün bile) tekrarlayıp, kullanarak, Dünya Bankasının pahalı, yurt çıkarlarına aykırı, şartlı kredilerini, emperyalist ülkelerin karşılıklı yarara dayanmayan dış ticaret ve yatırım anlaşmalarını halkımıza dayatıp, ilğini kemiğini sömüren yerli-yabancı sömürücüler ve onların partileri silahsızlandırılmış olacaktır.

Bütçemizin soğuk savaş ortamı, ikili anlaşmalar ve NATO, CENTO üyeliği dolayısıyla, 1/3'ünü alıp götürülen askeri harcamalara bu ölçüde gerek kalmayacaktır. Böylece işsizliğe, pahalılığa son vermek üzere ağır ve temel sanayiye, eğitime ve sosyal hizmetlere yatırılacak fonlar artacak, biz teknik elemanların bilgi ve emeklerini üretken ve yaratıcı olarak kullanma olanğı çoğalacaktır.

Bilimin, teknolojinin, insanların ve düşüncelerin sistemleri arasında daha özgürce dolaşımı sağlanacak, böylece, bağımsız ve demokratik bir Türkiye kurulmasına, bilimin, teknolojinin ve ulusal kaynaklarımızın halkımızın yararına kullanılmasına karşı çıkan güçlerin kullana geldikleri ideolojik ve politik gerekçe ve kılıflar halkımızın gözünde anlamını ve önemini yitirecektir.

İnsanlığın, halkımızın ve biz teknik elemanların böylesine yararına olan bu konferansın ve sonuçlarının elbette gizli ve açık düşmanları olacaktır. Biz, ilerici demokrat ve yurtsever teknik elemanlara düşen görev, Avrupa Barış ve Güvenlik Konferansı ile elde edilen kazanımların bilincinde ve ör-

Sonu: 8'de

seçmeler

DOSTUN BÖYLESİ

İsrail Başbakanı İzhak Rabin, yardım (!) almak amacıyla gittiği «büyük dost ve müttefiki» Amerika'da kendisine ayrılan Blair Horse ikametgâhında, odalara mikrofon yerleştirildiğinden korktuğu için çevresindeki görevlilerle el işaretleri ile anlaşmış.

Tevekkeli İsmet Paşa:

— «Amerika ile dostluk kurmak, büyük bir hayvanla aynı yataкта yatmak gibidir» demişti.

HALKIN OKUYUP UYANMASINDAN ÖDLERİ KOPAR

Geçen yıl 400 öğretmen yönetiminde 2500 orta dereceli okul öğrencisine parasız kurs açan TÖB-DER Diyarbakır Şubesi, bu yıl aynı amaçla Milli Eğitim Müdürlüğünden istediği kurs açma izni kabul edilmeyince, bu tutumu kinamak ve halka duyurmak amacıyla bir bildiri dağıtmış.

«...Geri bıraktırmış ülkemiz çocuklarının bu zük eğitim düzeni içinde harcanmalarını önlemek amacıyla... parasız kurs... TÖB-DER'in halkla buluşması... halkımız bu günkü iktidarın kimin hizmetinde olduğunu biliyor.»

Bu yaz gününde başka işiniz mi yok hocam?

Herifler «yüzer oy, gezer oy» numarasıyla adam satın alıp iktidara boşunamı çöreklediler?

Fakir halk çocuklarını aydınlatmak yerine, köpek gibi uluma kampları, ya da «siz uyursanız Allah size cennet verecek» diyen NUR (!) kampları açsaydınız bir eliniz yağda-bir eliniz balda olurdu.

MEMURLAR GÖZÜNÜZÜ AÇIN ÖRNEK ALIN

Millet Meclisi Başkanı Kemal Güven düzenlediği basın toplantısında «Meclisin bilinen koşullar ve uzun süreli hükümet bulanımalarına rağmen, kendine düşen yasama ve denetleme görevlerini ciddi

bir çaba göstererek yerine getirdiğini» söylemiş ve iki yıl süresince yaklaşık olarak 95 gün (yani üç ay çalıştığını belirtmiştir.

Sayın Güven «geride kalan iki yaşama yılında ki faaliyetler dolayısıyla» TBMM üyelerine teşekkür ederek şunları eklemiştir:

— «Bekâr bir sayın üyenin eline, vergi ve öteki kesintilerden sonra ödenek ve yolluk tutarı olarak net 16.570.70 kuruş geçmektedir. Şüphesiz evli ve çocuklu olan sayın üyelerin ödenek ve yollukları yasalarmız uyarınca bundan biraz farklı olmaktadır.»

İki yılda olağanüstü çabalarla üç ay çalışıp, ancak yirmi bir ayıık dinlenebilen parlamenterlerimizin bu enerjisi tüm memurlara örnek olmalıdır.

HEM SUÇLU - HEM GÜÇLÜ

Bazı gazete başlıkları ve haber özetleri:

— Sayıştay denetçileri: «Bugün TRT'yi işgal edenler yarın halka rağmen devleti işgal edebilirler. Hükümetin bu tutumu yargı organlarına karşı kasıtlı bir meydan okuyuştur. Anayasa çiğnenmiş, anayasal suç işlenmiş, demokrasi askıya alınmıştır.»

— AP'li Sezgin'in suç işleyen oğlunu karakola götürün komiser muavini İçişleri Bakanlığından gelen bir emirle, dört saatte görevinden alındı.

— Bazı genel müdürlüklere, bir işe yaramayan silahlı binlerce parti kabadayıları yerleştiriliyor.

— Karayolları Genel Müdürü, Cuma günleri mesailerini değiştirdi. Hukukçuların belirttiğine göre; merkezde Bakanlar Kurulu, taşrada Valiler mesai saatlerini değiştirmeye yetkilidir. Bu nedenle Karayolları Genel Müdürü yetki sınırlarını aşmış, yani kanunları çiğnemmiştir.

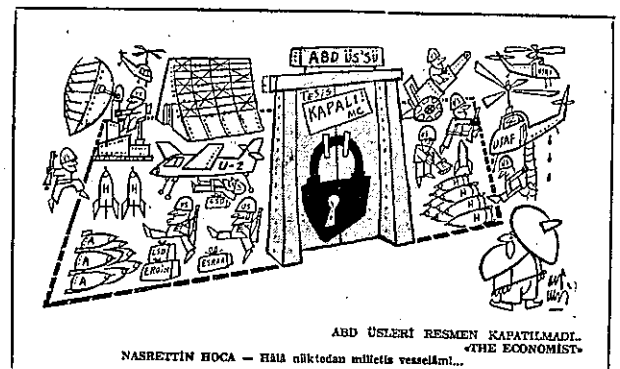
— Ecevit: «Hemen bütün şiddet ve saldırı olaylarının sanıkları, hükümet partilerinin yöneticileri ve ya militanlarıdır.»

— Sheraton oteli yüzünden Başbakan'la Belediye Başkanı birbirlerine girdiler. Ahmet İsvan: «Demirel, benim kanunsuz iş yapmamı istiyor» dedi.

— Başbakan Demirel'in yeğeni Yayha Demirel yurt dışına 27 milyon liralık mobilya sattığını iddia ederek, bundan 20 milyon lira vergi iadesi sağlanmıştır. Ticaret Bakanlığı yetkililerinin yaptığı araştırma sonucunda; İsviçre'de alıcı firma olarak gösterilen Mopar diye firma olmadığı ortaya çıkmıştır.

Bu yolsuzluğu ortaya çıkaran Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Şeref Durugönül, M.C. İktidarı tarafından görevinden uzaklaştırılmış ve evi meçhul (!) kişilerce bombalanmıştır.

— Ve... (programa ilaveten) Başbakan Demirel'in genelgesi: «Münferit de olsa, suistimal ve kanunsuzluk vakaları süratli ve müessir şekilde takip olunmaktadır...»

TEKNİK ELEMANLARIN TOPLUMSAL DÖNÜŞÜMDEKİ ROLÜ

Başı: 4'de

— Bu özgünlük, üretimde daha yüksek derecede sorumluluk olarak kendini gösterir. Bu tanımlama sadece diploma veya etiket göz önüne alınarak, katagorileri ve firmalarca verilmiş pozisyonları aşmaktadır.

5. TEKNİK ELEMANLARIN «TOPLUMSAL ROLÜNDEN» NE ANLAMALIYIZ?

Teknik elemanların yeri ve rolü salt teknik açıdan ele alınamaz.

a—) Teknik elemanlar, bilimsel ve teknik ilerlemenin yanlış kullanımına topluca karşı durmak tadırlar. Teknik elemanların toplumsal edilgenliği ve toplumsal hayattan kopukluğu sadece kamu oyunu entellektüellere ve mühendislere karşı şartlandırmak ve geliştirmek olan insanlığın suçlarını toplumsal ilerlemeye yüklemek isteyenlerin işine yarayacaktır. Resmi propoganda, gerçekleri çarpıtarak ve demagoji yaparak teknik elemanları teknokratlar olarak, veya yine yanlış bir şekilde, bilimsel ve teknik ilerlemenin olumsuz sonuçlarının sorumluları olarak sunmak isteyecektir. İçinde bulunulan koşullar, teknik elemanların bir araya gelerek içten bir caba ile yeni buluşların ve uygulamaların yararlı bir biçimde kullanılmasını sağlamalarını gerektirmektedir.

«Bu konuda UNESCO önerilerince desteklenmektedirler ve hükümetlerin bu önerilerin uygulanması konusunda hazırlayıp UNESCO Genel Sekreterliğine sunmak zorunda oldukları raporların hazırlanmasına müdahale etmelidirler.»

b—) Bilimsel ve teknik devrim otomasyona yol açmaktadır. Çalışma yaşamında kalifiye olmayan işlerden kurtulmak olanakları doğmaktadır. Bu nedenle işçiler kafa ve kol emeği ayırımının son bulmasını her zamankinden çok istemektedirler. İşçiler teknik elemanların bu ayırma son verecek teknolojiler geliştirmelerini beklemektedirler.

Teknik elemanlar bazan işverenler tarafından, işçilerin durumlarını veya çalışma koşullarını olumsuz yönde etkileyecek teknikler geliştirmeye zorlanmaktadır. Bu durum seçilecek tekniğin, kârlılığa ve mali geçerliliğe bağlı olmasından kaynaklanmaktadır.

c—) Teknik elemanların toplumsal rolü ile çok sıkı bağıntılı üçüncü bir konu daha vardır. Bilimsel ve teknik devrimle beraber çalışan herkesin yönetime katılması bir gereklilik olmuştur. Çağdaş ekonominin yönetimi, artık merkezi ve hiyerarşik yapılarla olanak vermemektedir. Feodalizm ve 19. yüzyıl aile kapitalizmi, kalıntısı metodları ile yürütülemez. Çağdaş bilimsel ve teknik bilginin ve çalışanların yeteneklerinin kullanılabilmesi üretim hedeflerinin planlanmasını ve bunun gerçekleştirilmesi için gerekli yetkinin dağıtılmasını gerekli kılmaktadır. Öte yandan planlama ve yetki dağılımının gerçekleşme olanağı farklı politik rejim ve toplumsal sisteme bağlı ülkeler için değişiktir. Ama her hal ve kârda günümüzün gereğidir.

Günümüz yönetim teknikleri karmaşıktır. Çağdaş yöntemleri ve otomasyonu kullanan uzmanlar ca analiz edilmiş yığınsal bilgileri gerektirmektedir.

Yukarıdaki gerçekler, teknik elemanların toplumsal, temel ve özgül bir görevini daha belirlemektedir. Teknik elemanlar işçilerin yöneticileri gerekli bilgi ve yöntemlerle donanmış kişiler olarak konuşmalarını sağlamak için gerekli bilgi ve tekniği onların kullanımına sunmalıdır. Sendikalar hareketin teknik elemanlardan istediği ve beklediği bu toplumsal sorumluluk şüphesiz teknik elemanlarında arzu ettikleri bir şeydir. Çünkü bir teknik elemanı en çok üzen şey, yöneticilerin kendi görüşünü almadan, kendi özel bilgi ve uzmanlığını kullanmadan önemli kararlar vermesidir.

Teknik elemanların rolünün çeşitli yönleriyle tanımlanması şu gerçeği ortaya çıkarmaktadır. Günümüzde teknik elemanların tarafsız olması söz konusu değildir. İşçilerin yanındaki yerlerini almadıkça, bilinçli veya bilinçsiz olarak ama kesinlikle işçi sınıfının karşısında olacaklardır ve aynı zamanda kendi gerçek çıkarlarına karşı çalışmış olacaklardır.

Diğer bir deyişle, Teknik elemanların toplumsal rolü, tüm çalışanların mücadelesinden ayrılmaz.

Devamı Gelecek Sayıda)

DİSK GÜÇBİRLİĞİ ÇAĞIRISI YAPTI

Başı: 3'de

Konuşmasında, barış içinde vanyana yaşama politikasının ayrıntılı olarak değinen Türkler, silahsızlanmanın bugün dünya barışının baş koşulu olduğunu belirtmiştir. Bu uğurda verilecek mücadele konusunda da DİSK GÖRÜŞÜ-NÜ aşağıdaki şekilde özetlemiştir.

Daha sonra Türkiye ekonomisinin çıkmazlarına, Amerikan ambargosuna, NATO, CENTO ve ikili antlaşmalar sorununa değinen Türkler:

«Ülkemiz, dışa bağımlı ve aynı zamanda geri kalmış bir ülkedir. Bağımlı oluşumuz sanayileşmemizin önündeki en büyük engeldir. Zira emperyalizm ağır sanayinin kurulmasını engellemekte ve bize montaj sanayii gibi uydurma bir sanayii dayatmaktadır.

Sanayileşmemizin önündeki ikinci engel işbirlikçi teknelci çevrelerdir. Bunlar işbirliği halinde oldukları emperyalizm ve kendi dar, bençil çıkarlarının ötesinde ulusal çıkarları hiçe saymaktadırlar. demıştır.

«Halkımız ve en başta iş-

çimiz hızla bilinçleniyor ve örgütleniyor. Bütün anti-demokratik baskılara rağmen bu gelişmenin önünü almak mümkün olmuyor ve olamaz da.» diyerek devam eden DİSK Genel Başkanı sözlerine şöyle son vermiştir.

«KISACA, MC İKTİDARI FAŞİZMİN BASAMAKLARINI TIRMANMAKTADIR.

BUGÜN ÖNÜMÜZDEKİ GÖREV FAŞİZME KARŞI AKTİF MÜCADELEDİR VE BU MÜCADELE ANCAK FAŞİZMİN KARŞISINA EN GENİŞ KİTLELERİ DİKMEKLE BAŞARIYA VARABİLİR.

FAŞİZME KARŞI, İLERİCİ, DEMOKRATİK, YURTSEVER VE DEVRİMCİ TÜM GÜÇLERİN ANTI-FAŞİST BİR GÜÇBİRLİĞİ OLUŞTURMALARI ZORUNLUDUR BU GÜÇBİRLİĞİ SADECE FAŞİZME KARŞI DEĞİL, AYNI ZAMANDA, FAŞİZMİ BESLEYEN EMPERYALİZME KARŞI DA OLACAKTIR.

ANTI-EMPERYALİST VE ANTI-FAŞİST BİR GÜÇBİRLİĞİNİN OLUŞTURULMASINDA İLERİCİ KİTLE ÖRGÜTLERİNE ÖNEMLİ GÖREVLER DÜŞÜYOR.»

DENİZCİLİK BANKASINDAKİ

Başı: 5'de

Emekçi halkın sırtından kazanılan paraları sermayenin ve kendilerinin çıkarları için çarçur etmekle görevlendirilen yöneticiler fiat artışlarından en çok etkilenen kitlenin, kuruluştaki çalışan işçisinden teknik elemanına kadar bütün emekçiler olduğunu unutmuş görünmekte veya unutmamak istemektedirler.

Yöneticiler ve onların yarıdakıları sarı sendikacıların haksız uygulamalarını ve oyunlarını bozmak için Denizcilik Bankası T.A.O. da çalışan işçi - memur - teknik eleman tüm emekçilerin el ele omuz omuz birlikte mücadeleli tek yol olarak görünmektedir.

Denizcilik Bankası T.A.O. da yapılan bu haksız uygulamayı şiddetle protesto eder, sendikal haklar mücadelemiz doğrultusunda bu tip olaylarla sonuna kadar uğraşacağımızı kamu oyuna duyururuz.»

TUTED'in bu bildirisinden sonra Denizcilik Bankası T.A.O.'nda yöneticilere haksız olarak yapılan bu zamların durdurulduğu öğrenilmiştir.

kopmayan beraberliğimiz

EMO + TSE + HEİCO =

Elektirik Mühendisleri Odası

Türk Standartları Enstitüsü

**KALİTE
UZUN ÖMÜR
ve EKONOMİ**

HAYK DEĞİRMENCİOĞLU
Bankalar Yanıkapi Sok. 36 - 38
Tel: 498938 - 443337 - 495774
Karaköy - İstanbul

kamu oyuna duyuru

M. C. hükümetinin ilerici yayınlara karşı giriştiği toplatma ve baskı politikasına karşı, bir araya gelen 15 dergi «**KAMU OYUNA DUYURU**» başlığı altında yayınladıkları bildiride aynen şöyle demişlerdir:

«Biz aşağıda isimleri olan yayın organları ve dergiler olarak; ülkemizde her türlü demokratik girişime karşı kurumsallaşan baskının, giderek yeni boyutlara ulaşması karşısında; aşağıdaki noktaları, tüm demokratik güçlere ve kuruluşlara açıkça duyuruyoruz:

1 — İşçi sınıfının siyasal örgütlenmesine ve her türlü demokratik girişime; 141, 142 ve Ceza Kanunu'nun diğer maddeleriyle uygulanan «yasal» baskının yanında; son aylarda, resmi devlet görevlilerinin örtülü veya açık desteğinde, faşist gurürlarla yürütülen ve özellikle sosyalist ve demokratik yayınlara, bu yayınlara satan yer ve kişilere yönelik yıldırma - terör uygulamaları yoğunluk kazanmaktadır.

2 — Anadolu'nun çeşitli yerlerinde yayınlarımızı satan bayi ve kitapçılara yapılan baskıların yüzlerce örneği göstermektedir ki; PTT kanalıyla gönderdiğimiz dağıtım paketlerinin, bayi-kitapçıya iletilen PTT ibharnamesinin üzerine bile tehditler yazılıp, bayi-kitapçının, yayınları PTT'den çekmesi engellenmektedir.

3 — Yayınlarımızdan dolayı yürütülen davaların ve koğuşturmaların ceza tutarı yüzlerce seneyi geçmektedir; ve şu an, düşünce ve yayın «suçlusu» olarak hapisshanede olan insanlar vardır. Bunlara rağmen biz, görev ve fonksiyonumuzu yerine getirmeye devam edeceğiz.

4 — Bütün bu baskılar karşısında; düşüncenin oluşturulması, bilimin araştırılıp aktarılması, sanat ve kültürün özgürce yayılması yolunda; zor koşullar altında yayına devam eden yayın organlarının güvencesi, baskıyı uygulayan aygıt değil, tüm demokratik güçler ve kuruluşlardır.

5 — Ülkemizdeki koordineli baskı uygulaması karşısında; dayanışma ve ortak hareket, karşılıklı ve çok yönlü destek, genel demokratik görevlere özel bir boyutun eklenmesini gerektirmektedir. Bunun için, sosyalist - demokratik yayınların kitlelere ulaşması amacıyla; demokratik güçlerin ve kuruluşların, kendi yapıları içinde tedbirler almaları, günün koşullar içinde zorunlu hale gelmiştir.

TÜM DEMOKRATİK GÜÇ VE KURULUŞLARI; DÜŞÜNCENİN OLUŞTURULMASI, BİLİMİN ARAŞTIRILIP AKTARILMASI, SANAT VE KÜLTÜRÜN ÖZGÜRCE YAYILMASI YOLUNDA GÖREVE ÇAĞIRIYORUZ.

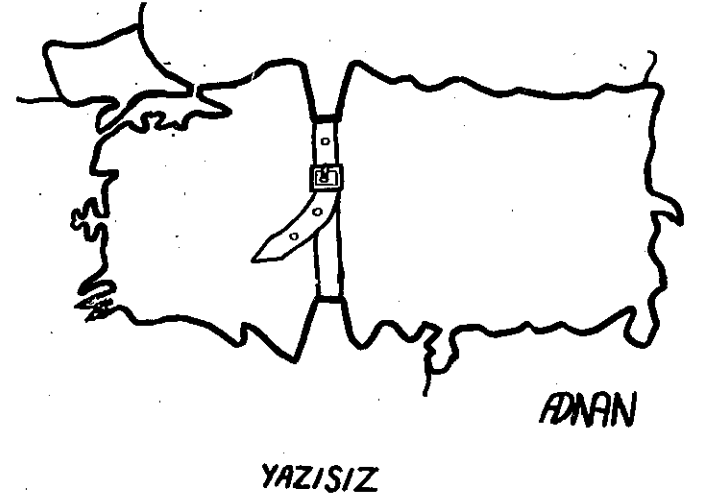
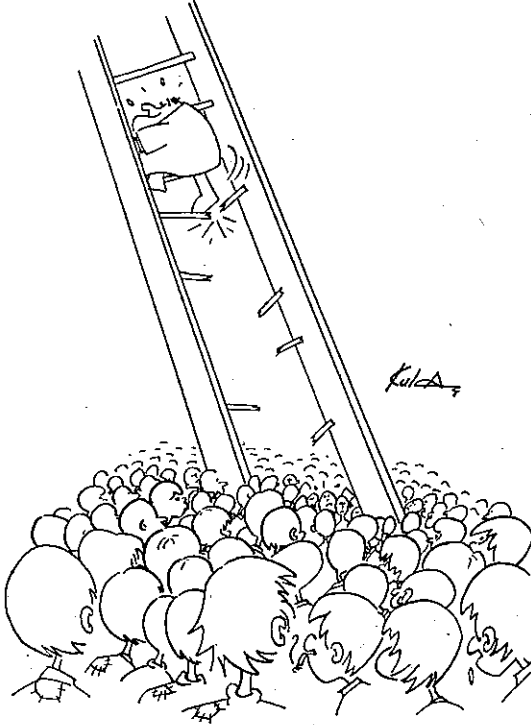
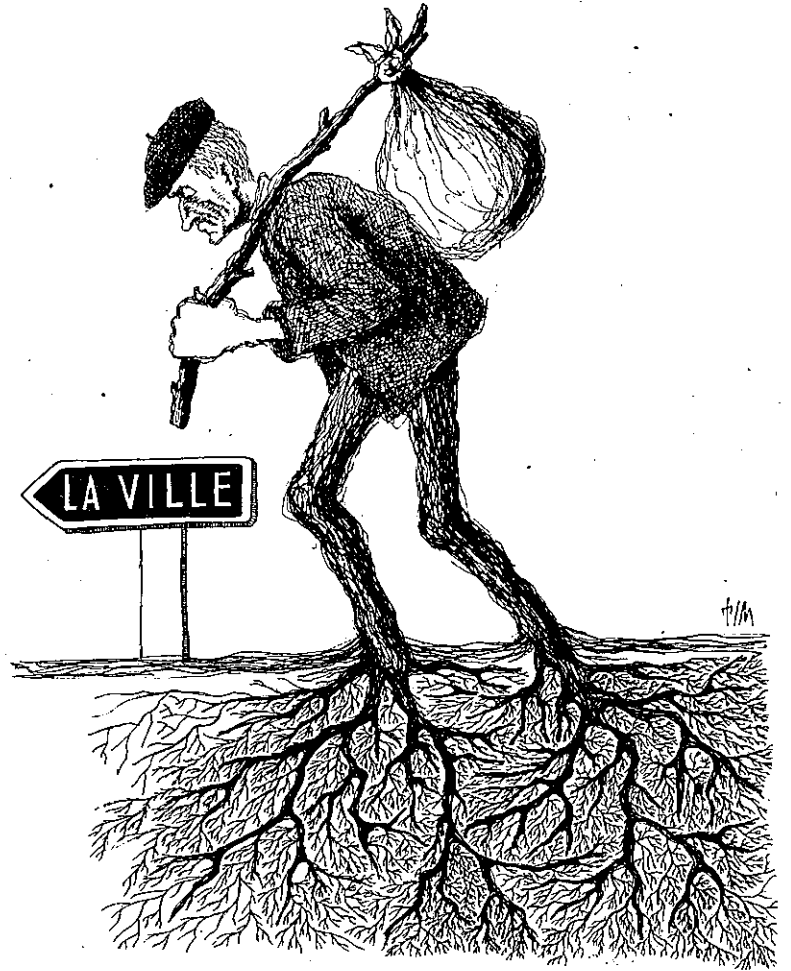
MİLTAN	ÜRÜN	BİRİKİM	YÜRÜYÜŞ
TÜRKİYE DEFTERİ	YENİ DÜNYA	ASAMA	
ÖZGÜRLÜK YOLU	İLKE	KİTLE	YEDİNCİ
SANAT	YANSIMA	EMEKCİ	GERÇEK
SİNEMA	TİYATRO	75	

dünyanın dördüncü karikatür müzesi istanbulda açıldı

İstanbul Karikatürçüler Derneğinin girişimi ile İstanbul Belediyesi tarafından Eski Tepebaşı Tiyatrosunun yerinde yaptırılan İstanbul Belediyesi Karikatür Müzesi 2.Ten. muz.1975 günü açıldı.

Kanada, İtalya ve Bulgaristan'dan sonra dünyanın 4. Karikatür Müzesi olan İstanbul Belediyesi Karikatür Müzesinin ilk açılışında uluslararası Nasrettin Hoca Karikatür yarışmasına katılan Karikatürler sergilendi.

Fransa'da yayınlanan «Eks pires» gazetesinde çizen TİM'in Kazandığı yarışmaya katılan ve müzede sergilenen karikatürlerden seçmeleri aşağıda sizlere sunduk.

«BİLİMSEL KİTAPLAR TOPLATILMAKTA YAZAR VE ÇEVİRMELER HAPİSLERE ATILMAKTADIR»

YAYINCILAR BİRLİĞİ M.C. İKTİDARININ TUTUMUNU KINADI

DAHA DÜN BULGARİSTAN'DAN ELEKTRİK ENERJİSİ ALMAK İÇİN ÇEKİLEN SAHTE DOSTLUK SÖYLEVLERİNİN ARDINDAN, O ENERJİNİN YARATILMASININ TEMELİNDE YATAN DÜNYA GÖRÜŞÜNÜ YAYINLAYAN YAYIMCIYI İÇERİ ATMAK GERİCİ DEMİREL HÜKÜMETİNİN NİTELİĞİNİ AÇIKLAYAN ÖNEMLİ BİR BELGEDİR.

Çağrı, Aşama, Odak, Temel, Teori yayınevleri, sahipleri tarafından kurulan ve bizzat derneğin tüzüğünde amaçları :

«Yayın hayatına katkıda ve etkide bulunmak için; Türkiye'nin güncel sorunlarına ışık tutacak eserlere 'tam ve sağlıklı çeviri' ilkesi doğrultusunda öncelik tanıyan ortak yayının önemini kavrayan, halkın yayın yoluyla sömürülmesine karşı tavır alan bir tutumla, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde yerini alır» diye belirlenen YAYINCILAR BİRLİĞİ DERNEĞİ geçen ay içinde yayınladığı bir bli

diri ile ilerici yayın ve kitaplara karşı hükümetin baskı politikasını kınamıştır. Tüm dünya dillerine çevrilmiş ve bilimsel niteliği herkesce kabullenilmiş bulunan Karl Marx'ın KAPİTAL adlı yapıtının 22. Şubat tarih ve 2/8235 sayılı bir Bakanlar kurulu kararına dayanarak toplatıldığı belirtilen Yayıncılar Birliği bildirisinde baskılar şu örneklere anlatılmaya çalışılmıştır.

«Gerçek» gazetesinin sahibi ve yazı işleri müdürü Tektaş Ağaoğlu'nun tutuklanması Alman faşizmine karşı yılmadan savaşarak yurdunu faşizmin pençesinden kurtarmış olan Bulgaristan Halk Cumhuriyetinin önderi Georgi Dimitrov'un daha önce yurdumuzda yayınlanmış ve TCK'na göre beraat etmiş sosyal bilimler açısından son derece önemli bir eserini yayınlayan «Temel Yayınları» sahibi Yayıncılar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşımız Atilla Tanılkan'ın tutuklanmasıdır. Daha dün Bulgaristan'dan elektrik enerjisi almak için çekilen sahte dost-

luk söylevlerinin ardından, o enerjinin yaratılmasının temelinde yatan dünya görüşünü yayınlayan yayıncıyı içeri atmak gerici Demirel, hükümetinin niteliğini açıklayan önemli bir belgedir. «Odak Yayınları» olan Karl Marx'ın Kapital adlı yapıtı 22. Şubat 1938 tarih ve 2/8235 sayılı bir Bakanlar kurulu kararı dayanak yapılarak çeşitli il ve ilçelerde toplatılmaktadır. Bu Bakanlar Kurulu kararı günümüz de yasalar açısından geçersizdir. Kapitalizmin eleştirisi söz konusu olunca önce Anayasaya sonra da basın yasasına aykırı kararlara sarılmak Demirel Hükümetinin ilerici düşünce karşısında nasıl paniğe kapıldığını gösteren en yeni kanıttır.

Yayıncılar Birliği olarak, bu tür baskılardan yılmayacağımızı her şeye rağmen halkımızın bilinclenmesi yolunda yayın yapacağımızı kamu oyuna duyurur, halkımızın ve tüm demokratik kuruluşların faşizan baskılara karşı aktif mücadelelerini yılmadan sürdüreceklerine olan inancımızı belirtir.

değişen koşullar ve

Başı 1'de

Bu Şb. Başkanı Mete Tunçalp görevlerinden alındı. TMMOB Süberbank işyeri temsilcisi ve yardımcısı sürüldü. Makina Mühendisleri Odası merkezi, bir sendika genel kurulu bahane edilerek faşistlerce basıldı. Mimarlar Odası Merkezi polisler tarafından arandı... II. Teknik Eleman Kurultayının oybirliği ile teknik elemanların kitle örgütü olarak kabul ettiği Tüm Teknik Elemanlar Derneği afişlerini asan arkadaşlardan 22 si göz altına alındı. TÜTED yöneticileri ve diğer teknik eleman örgütlerinin kurdukları ilişkiler sonucu arkadaşlarımız serbest bırakıldı. Çünkü, afişleme için gerekli olan bütün yasal yükümlülükler yerine getirilmişti...

Baskılar artıyor. Belki bir süre daha artacak. Ve sürekli teknik elemanların örgütlenmesini hedef alacak. Ne varki, sermaye çevreleri baskılardan umduklarını bulamayacak. Örgütlenmemizi geriletemeyecek. Geriletemiyor. Çünkü değişen koşullar çalışanlardan yana. Teknik elemanlardan yana. Bunun en somut belirtisi, kıyımlarla, baskılarla birlikte başlayan canlılık. II. Teknik Eleman Kurultayı kararları doğrultusundaki çalışmalar gelişiyor. TÜTED İstanbul Şubesi İstanbul'daki tüm üyeleriyle bir toplantı düzenledi. Sürekli ve düzenli çalışan komisyonlar oluşturdu. İstanbul'un bütün bölgelerinde bir afişleme kampanyasına girişti. Faşist baskılara, kıyıma karşı, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinden yana afişleme yaptı. Ve tüm teknik elemanlara, haklı mücadelemiz için TÜTED'de birleşme çağrısı yaptı.

Birlikte mücadelenin yararlarına inanan bir meslek örgütü olarak çağırıyor üyelerimiz için tekrar ediyoruz TÜTED'e ÜYE OLALIM. TÜTED'de BİRLEŞELİM.

ÜYELERİMİZDEN

Üyemiz Sayın Zeki Karakaş ile eşi Sayın Seher Karakaş'ın bir çocukları dünyaya gelmiştir. Anne ve babayı kutlar, küçük Batuhan'a sağlıklı ve başarılı bir gelecek dileriz.

Arkadaşımız Sayın Ziya Arı, Sayın Bayan Yıldız Çağlı ile 27.Haziran.Cuma günü Beyoğlu evlendirme dairesinde evlenmiştir. Genç evlileri kutlar, birlikte, mutlu olmalarını dileriz.

Arkadaşımız Sayın Fahri Şahin ile Sayın Bayan Gülay Tanatar'ın 28. Ağustos Perşembe günü Kadıköy Evlendirme Dairesinde nikâhları yapılmıştır. Evlileri kutlar, birlikte mutluluklar ve esenlikler dileriz.

Üyelerimizden Güngör ve Nihal Yıldızbayrak çiftinin bir kızları, Süha ve Leyla Özçetin çiftinin bir oğulları olmuştur. Her ikisinde anne ve babalarını kutlar, küçük yavrulara sağlıklı ve başarılı gelecekler dileriz.

Üyemiz Erol Vardar, Sayın Bayan İnci Vardar'la evlenmiştir. Evlileri kutlar, mutluluklar dileriz.

Üyelerimizden Elekt. Müh. Leyla Nalci (Şener) sayın bay Yurdal Şener ile 21 Ağustos Perşembe günü evlenmişlerdir. Evlilere birlikte esenlikler dileriz.

AFİŞLEME KAMPANYASI

Başı 5'de

Yinlandı. Bildiri aynen şöyle: «II. Türkiye Teknik Eleman Kurultayı kararları doğrultusunda, TÜTED (Tüm Teknik Eleman Derneği) İstanbul Şubesi kıyıma uğrayan teknik elemanların haklarının savunulması ve sendikal hakların elde edilmesi için propaganda amacıyla bir afişleme kampanyasına gitme kararı almıştır.

Bu afişleme kampanyası ile ilgili olarak;

— Teknik elemanların ve tüm çalışanların sendikal hakları verilmelidir.

— Teknik Eleman Arkadaş Grev ve Toplu Sözleşme ile donatılmış sendikal haklar mücadelemiz için TÜTED'de birleşelim.

Teknik Elemanlar Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelesinde emekçi halkımızın yanındadır.

— Tüm emekçi halkımız

ve teknik elemanlar üzerindeki faşist baskı ve kıyıma son.

Sloganlarını ihtiva eden dört tip afiş bastırılmış ve afişleme ile ilgili olarak Cumhuriyet Savcılığına başvuru olarak gerekli izin alınmıştır. Cumhuriyet Savcılığı'nın izin belgeleri yanlarında olduğu halde, afişlemeye çıkan arkadaşlarımızdan 22'si emniyet kuvvetlerince gözaltına alınmış, birçok yerde de yasal sınırlar içinde ve izinli bir şekilde yapılan afişlemeye, yine emniyet kuvvetlerince mani olunmuştur. Emniyet kuvvetlerinin bu yasadışı uygulanmasını ve anti-demokratik baskısını şiddetle protesto ediyor, haksız işleme tabi tutulan arkadaşlarımızın bir an önce bırakılmalarını ve sorumluları hakkında gerekli kovuşturmanın yapılmasını talep ediyoruz.

BİR ÖLÜR...

Başı 1'de

tedavi için yeterli olmaması sonucunu doğurmuştur. Harun bugün, günün birkaç saati dışında dayanılmaz acılar içindedir.

Genç ve üretken bir kişi olan Harun'un ışıklı yarınları işkenceciler tarafından yok edilmiştir. Zamanı yok edilmiştir. İşkenceciler onun ömrünü çalmışlardır.

Ama bütün bunlar Harun'u baskıcıların istediği yıkılmış, çözülmüş, vazgeçmiş adam haline getirememiştir. Sağlık durumunu açıkça bilmesine rağmen Harun, bu dizide okuyacağınız «Yigit direnmenin» yazarıdır yine de. Okuyacaklarınız bugün çektiği acılar içinde yazılmıştır. Ben, yazdıklarının Harun'u bizlerle birlikte uzun bir gelecekte yaşatacağına inanıyorum.

Harun ise bugün şöyle diyor hasta yatağında: «Yeni den dünyaya gelsem, mutlaka aynı şeyleri yapardım.»

Doğrudur. Yapardı.

Osman S. AROLA

Öte yandan Odamızda içinde bulunduğu on dört meslek odası HARUN KARADENİZ'in ölümüyle ilgili yayınladıkları bildiride şöyle de-

nilmektedir:

«İnşaat Yüksek Mühendisi Harun Karadeniz'in 15.8.1975 Cuma günü vefat ettiğini öğrenmiş bulunuyoruz.

Bu olayın altında yatan gerçekleri kamuoyuna açık lamayı ve bu ölümün sorumlusu olan faşizmin insanlığa karşı tavrını bir kere daha sergilemeyi görev biliyoruz.

Harun Karadeniz ilerici, yurtsever ve halkından yana bir aydın, tüm hayatı boyunca bildiği yoldan şaşmayan yürekli bir insandı. Bunlar, halk düşmanlarının sevmediği, istemediği, günahından korkar gibi korktuğu yeteneklerdir. Bu nedenle Harun Karadeniz'in yargılandığı mahkemelerde verilemeyen ölüm kararı; onu kanserin pençesinde tedavisiz dört duvar arasında çaresiz bırakarak aldılar ve mahkemeleri baskı altına alarak yapamadıklarını doktor raporları yurt dışında tedavisini zorunlu kılmışken aylarca pasaport vermeyerek, onu yavaş yavaş öldürerek yaptılar.

Bütün bunları yapanlar otuzunda; yaşamaya, halkına hizmete doyamamış bu insanı

sinsice öldürenler kimlerdir?

Anayasamızı halkımıza layık görmeyenlerdir. Sosyal bilinçlenmenin ekonomik gelişmeyi geçtiği fetvasını vererek; işkence tezgâhları kurduranlardır. Amerikan toplumunun bunalımını, halkımızın ektiği haşhaşı yasaklatarak gidermek isteyenlerdir. Yani faşistlerdir.

Harun Karadeniz öldü.. Hayır; bilerek, isteyerek, özel yöntemler kullanılarak öldürüldü... Ama halkımız yaşıyor ve Harun halkımızın kalbinde yerini aldı... Onun nazı, yapılan her grevde atacaktır... Gözleri meydanları dolduran kalabalıkların gözleri ile beraber sevinç yaşları dökecektir. Yurtsever üniversite gençliğinin dudakları onun dudakları ile beraber ses verecek ölümü, zindancıların, sermayenin terazisi ile adalet dağıtanların, kontrgerillacıların kabusu olacaktır.

Faşizmi bu olayla bir kere daha lanetlemek isteyen tüm ilerici ve yurtseverleri 16.8.1975 cumartesi günü saat 12.00'de Kadıköy Osmanağa Camii'ne çağırıyoruz. Emekçi halkımızın başı sağ olsun..»

SENDİKAL HAKLAR ve

Başı 5'de

hendisleri Odası Başkanı arkadaşlarımız kıyıma uğramıştır.

Yasalara aykırı olarak TMMOB, TÖB-DER, ve birçok ilerici, demokratik kuruluşun şubeleri aranmış, ayrıca yüzlerce teknik elemanın yerleri değiştirilmiştir. Uygulanmakta olan baskı ve terör politikası bütün yoğunluğuyla sürdürülmektedir.

Faşist sermaye cephesi tarafından başlatılan bu yıldırma ve sindirme hareketine boyun eğecek ve görevini unutacak bir demokratik kuruluşu 1975 Türkiye'sinde aramak boşuna bir gayrettir.

MC iktidarının demokratik haklarımıza karşı giriştiği baskı ve terör politikası bununla bitmemekte, ekonomik alanda da alabildiğine sürüp gitmektedir.

657 sayılı yasa ile Türkiye'de bir milyona yakın memur ve teknik elemandan kesilen %5 Meyak kesintileri 5 milyar aşmış ve devlet yatırım bankası aracılığıyla sermayeye peşkeş çekilmiştir. Bundan sonra bu yasa çıkarılrsa bile gerici sermaye iktidarlarının yozlaştıracağı bir kurum ortaya çıkacaktır.

Bu nedenle şimdiye dek kesilen paralar taksitleriyle birlikte geri verilmeli ve bundan sonra kesilmemelidir.

Memur ve teknik elemanların 39 aylık maaş farkları MC iktidarının açıklamasına

DEMOKRASİ İÇİN

göre 6 yılda taksitlerle ödenecekmiş. Üreticiyi sömürmek için tefeci - tüccara milyarlarca lira kredi veren gerici iktidar bizlere gelince para yok demektedir.

Gerici iktidarların elindeki memur sandıklarının nasıl ve kimin hizmetinde çalıştığı Emekli Sandığının işişinden bellidir.

Her ay memur ve teknik elemanlardan kesilen milyonlarca lira, çalışanların KONUT, KREŞ, YURT KAMP ihtiyaçlarına cevap vereceği yerde, OTEL MOTEL, DİSKO, TEK yatırımlarına yönlendirilmekte, ayrıca düşük faizli devlet tahvilleri ve kredilerle sermayeyi daha da güçlendirmeye yaramaktadır.

12 sayılı kanun hükmündeki kararnamenin anti - demokratik 76 ncı maddesine dayanılarak, memurların sürekli ve sorumsuzca yerleri değiştirilmekte kıyıma uğratılmaktadır.

«Biz aşağıda isimleri bulunan örgütler olarak, sendikal haklarımıza kavuşma ve halkımızın demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinde onun yanında yer alarak inat ve sabırla üzerimize düşen görevi yapmaya kararlıyız.

Bu çalışmalarını bundan böyle, demokratik kitle örgütleri olarak, ortak bir davranış ve eylem birliği içersinde yürüteceğimizi kamu oyuna duyuruyoruz.»

sep

Başı 1'de

Değişimin ülkeler arasındaki ilişkilerin gelişmesi doğrultusunda önemli bir adım olduğu dile getirilmiştir. Dünya'daki tüm elektrik mühendisleri ve teknisyenlerinin dostluk ve kardeşliğinin gelişmesinde kuruluşların önemli bir yeri olduğu vurgulanan kongrede «ENERJİSİZ KALKINMA OLMAZ» gerçeği sürekli olarak tekrarlandı.

Kongreden sonra, Polonya'daki yoğun sanayi bölgelerine çeşitli teknik geziler düzenlendi.. Konuk örgüt temsilcilerinin katıldığı gezilerde özellikle Polonya'nın enerji sistemi konusunda bilgiler verildi.

Odamızın, karşılıklı teknik gezilerin düzenlenmesi ve bu gezilerin daha çok sayıda üyemizi kapsamı yolundaki istemi Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği yöneticileri tarafından olumlu karşılandı. 1976 yılından itibaren teknik bilgi alışverişi ve karşılıklı teknik geziler düzenlenmesi doğrultusunda olumlu gelişmelerin olacağı inancıdayız.

Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği ile ilgili olarak Yavuz Çizmeci'nin hazırladığı ayrıntılı bir yazıyı ikinci sayfamızdaki Mühendislik - Ekonomi - Politika bölümünde sunuyoruz.

AYDINLIĞA DOĞRU

T.M.M.O.B. ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ ADINA SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ: YÜKSEL BİRDAL/YAZIŞMA ADRESİ: EMO İSTANBUL ŞUBESİ CUMHURİYET CAD. 283 KAT 2 HARBİYE İSTANBUL TELEFON: 48 50 52 / EMO ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR / AYLIK, MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR /BASKI KARACA OFSET DİZGİ: KARDEŞ MATBAASI / İLAN FİYATI: CM² 5 T.L. SON BASKI TARİHİ: 1.EYLÜL.1975